

PROJECTE PER LA CASA DE LA FESTA A VILANOVA I LA GELTRÚ

Treball Final del Màster en Gestió del Patrimoni Cultural i
Museologia

Curs 2022-23

Alumne: Marc Masana i Artigas

Tutor: Dr. Xavier Roigé Ventura

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ	4		
1.1. JUSTIFICACIÓ	5		
1.2. MOTIVACIONS	5		
1.3. ESTRUCTURA DEL PROJECTE.....	6		
2. DIAGNÒSTIC	8		
2.1. L'ENTORN SOCIOECONÒMIC DE LA CIUTAT I DE LA COMARCA	9		
2.1.1. Ubicació	9		
2.1.2. Població	10		
2.1.3. Economia	10		
2.2. VILANOVA I LA GELTRÚ, UNA CIUTAT DE FESTA	13		
3. BENCHMARKING	18		
3.1. EXEMPLES D'ALTRES CASES DE LA FESTA	19		
3.1.1. A Catalunya	19		
		3.1.2. A Espanya	29
		3.1.3. A Europa	33
		3.2. BENCHMARKING: SÍNTESE	35
		4. DEFINICIÓ DEL PROJECTE	40
		4.1. ANTECEDENTS: RECORREGUT HISTÒRIC I SITUACIÓ EN L'ACTUALITAT	41
		4.2. RAONS PER A LA CREACIÓ D'UNA NOVA CASA DE LA FESTA A VILANOVA	48
		4.3. ELEMENTS DEL PROJECTE.....	49
		4.4. UN GRAN REPTE: CREAR UN ESPAI QUELCOM ATRACTIU I ACCESSIBLE PER A TOTHOM	51
		5. MARC ESTRATÈGIC.....	52
		5.1. MISSIÓ	53
		5.2. VISIÓ	53
		5.3. OBJECTIUS.....	53
		5.3.1. Objectiu general	53
		5.3.2. Objectius específics	53

6. AVALUACIÓ DEL PROJECTE	55	10. PLA DE COMUNICACIÓ	148
6.1. DAFO.....	56	10.1. PÀGINA WEB.....	149
6.2. CONCLUSIONS EXTRETES A PARTIR DEL DAFO.....	58	10.2. XARXES SOCIALS.....	149
7. PROPOSTA ORGANITZATIVA.....	60	10.3. CARTELLS PUBLICITARIS.....	150
7.1. ELS AGENTS IMPLICATS.....	61	10.4. MITJANS DE COMUNICACIÓ.....	150
7.2. MODELS DE GESTIÓ.....	61	10.5. ÚS DEL BOCA-ORELLA.....	150
7.3. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA.....	62	10.6. TREBALL EN XARXA EN LA SEVA ZONA D'UBICACIÓ.....	150
7.4. HORARI DE FUNCIONAMENT.....	64	10.7. TREBALL AMB LES ESCOLES, INSTITUTS, ESPLAIS I ALTRES CENTRES EDUCATIUS.....	151
8. ESPAI DEL PROJECTE.....	65	11. PROJECTE EDUCATIU	153
8.1. VALORACIÓ DELS TRES ESPAIS DISPONIBLES.....	67	11.1. LES VISITES COMENTADES.....	154
8.2. NECESSITATS QUE HA DE RESPONDRE EL NOU EDIFICI.....	70	11.2. ELS TALLERS.....	154
8.3. ELECCIÓ DE LA MILLOR UBICACIÓ.....	72	11.3. CONTINGUTS ADAPTATS I ACCESSIBLES.....	155
9. PROPOSTA EXPOSITIVA.....	77	11.4. MATERIAL DIDÀCTIC COMPLEMENTARI.....	155
9.1. ELS ÀMBITS DE LA CASA DE LA FESTA.....	79	12. CALENDARI.....	157

13. PRESSUPOST	161
14. CONCLUSIONS	166
15. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA	169
15.1. BIBLIOGRAFIA.....	170
15.2. WEBGRAFIA	172

1. INTRODUCCIÓ

Aquest projecte pretén construir a Vilanova i la Geltrú una Casa de la Festa, un espai expositiu on tot l'any s'expliqui i es faci pedagogia sobre el calendari festiu d'aquesta ciutat. Concretament, s'incidirà en les quatre grans fetes que té aquesta, els seus Tres Tombs, per Sant Antoni Abat; el seu Carnaval; el Corpus i les seves Festes Majors.

A continuació es plantejaran els motius pels quals es vol tirar endavant aquest projecte i la manera amb la qual s'exposarà el seu contingut, que es desenvoluparà a continuació.

1.1. JUSTIFICACIÓ

Vilanova i la Geltrú és una ciutat amb més de seixanta-set mil habitants, capital de la comarca del Garraf, la qual té una activitat cultural molt activa i escampada al llarg de l'any, ja des de l'inici de la Democràcia en els anys 70 del segle XX. Una realitat festiva molt rellevant, que necessita un espai on es faci pedagogia i visió històrica sobre aquest element, a més d'un lloc on poder exposar de manera permanent el patrimoni festiu més rellevant i antic que custodia aquesta ciutat.

No cal dir que la ciutat compta amb un dels Carnivals més importants i singulars de Catalunya, de la mateixa manera que els seus Tres Tombs i

les seves Festes Majors, però no d'un espai fixa on es parli i es doni rellevància a aquests elements. Per aquesta raó, és molt necessari crear un espai cultural on es parli i es faci difusió d'aquestes festes, exposant a més, el patrimoni que ha generat al llarg dels anys. Esdevenint un espai més de visita turística per la ciutat, i d'aquesta manera enriquir el seu circuit cultural.

Una proposta que es fonamenta amb el fet que altres ciutats pròximes a Vilanova i la Geltrú, ja han fet aquest pas, com per exemple, Vilafranca del Penedès, amb la seva reoberta Casa de la Festa; Barcelona amb la seva Casa dels Entremesos o també Tarragona, amb la seva Casa de la Festa. Un model d'equipament, que si es planteja de manera ben enfocada, és un tipus de centres amb molta afluència de visitants. Ja que la cultura popular és un tema que actualment interessa bastant a gran part de la població, per la seva singularitat i per la seva vinculació emocional.

A més, s'està incentivant a través d'aquest projecte, la museïtzació d'un tipus de patrimoni de caràcter immaterial, que no sempre se l'ha considerat apte per entrar en els museus, i en aquest sentit, es vol fer una defensa vers la importància d'aquest tipus de patrimoni. Perquè és quelcom que parla sobre qui som realment els habitants de Vilanova i la Geltrú.

1.2. MOTIVACIONS

Al darrer d'aquest projecte, hi ha la voluntat d'enriquir culturalment la ciutat de Vilanova i la Geltrú, i de preservar la seva singularitat, més vinculada al poble. En aquest sentit, aquest projecte, pretén ser una nova

visió amb relació al model que hauria de seguir una nova Casa de la Festa del segle XXI, que ja compta amb els pros i contres d'altres cases de la festa de Catalunya. Un fet que intentarà solucionar l'atzucac en el qual es troba l'administració local en l'actualitat, que davant d'aquesta gran oportunitat, no han sabut com enfocar aquest nou equipament. Fet que ha generat que sigui un projecte estancat, des de fa més de 20 anys. En aquest sentit, espero que a través d'aquest projecte, l'administració li serveixi de suport i de referent, per donar un nou enfocament a la Casa de la Festa que ha de tenir i gaudir la ciutat de Vilanova i la Geltrú.

Això se li ha de sumar, que l'autor d'aquest projecte, és un gestor cultural que l'apassiona el món de la cultura popular i que porta ja un temps vinculada a ella, i que vol que la seva ciutat, esdevingui una potència cultural, ja que de potencial no li falta. En aquest sentit, s'ha de tenir en compte, que Vilanova, fou el primer municipi a apostar en museïtzar els elements del folklore català, per mitjà d'exposicions temporals de bestiari popular ja a mitjans dels anys 80 del segle XX, quan encara era un tema poc atractiu per la societat. A més, sent el nucli de naixement de folkloristes rellevants en aquest món, com és el cas per exemple, d'en Bienve Moya, o també de moviments d'activació d'aquest patrimoni festiu, com va ser el GABICP (Grup d'Amics del Bestiari i la Cultura Popular), un grup de persones que es van dedicar a muntar exposicions per diferents municipis de Catalunya, on a través d'exposar pintures, escultures i d'un audiovisual, es feia pedagogia i difusió de la cultura popular existent a Catalunya en els anys 80 i 90 del segle XX. I que ha sigut la causa del bum que tenim actualment sobre el món de la cultura popular i folklore català. Fet que ha generat que en moltes poblacions catalanes, s'hagi utilitzat com a referent el model festiu de Vilanova i la Geltrú.

Davant de tot això, s'observa com des de l'administració i com des de la ciutadania, li devem a la ciutat un espai dedicat a explicar allò que la fa singular i diferent dels altres municipis catalans.

1.3. ESTRUCTURA DEL PROJECTE

El següent projecte s'estructurarà en diferents apartats, els quals, els podem dividir en cinc grans blocs:

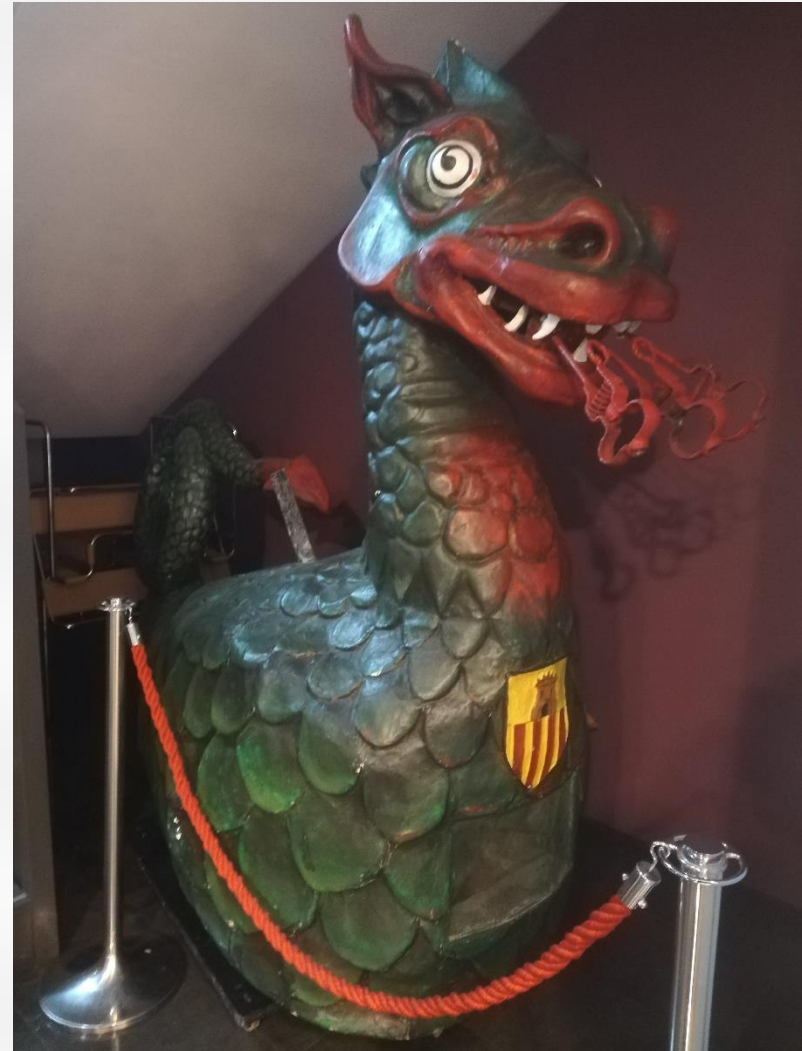
1. Bloc de diagnosi: Primer de tot, es plantejarà un gran bloc dedicat a fer un diagnòstic de la ciutat i de la seva comarca, per avaluar la situació socioeconòmica que té la zona, per veure si és viable la construcció d'un nou centre cultural dins del municipi. Seguidament, s'analitzaran els altres exemples existents de Cases de la Festa, tant a Catalunya, com a Espanya i a la resta d'Europa. Per veure quins són els seus punts forts i les principals problemàtiques que tenen aquest tipus de centres. I d'aquesta manera, aconseguir que el següent projecte sigui un èxit, fruit d'haver-se nodrit dels èxits que han tingut aquests altres espais de difusió de la cultura popular.

2. Bloc sobre la definició del projecte: En aquest següent bloc, es realitzarà una definició del que es vol fer i el com. Tot establint de manera molt clara el perquè de la realització d'aquest projecte, en què es fonamenta, si aquesta qüestió ha tingut cert recorregut històric, o és només una idea sorgida en aquesta última dècada. I també, establir els punts claus de com ha de ser la nova Casa de la Festa de Vilanova i la Geltrú. Aquí, també s'explicaran quina és la seva missió, la seva visió i els objectius que ha d'encarnar.

3. Bloc d'avaluació: En aquest apartat, s'avaluarà l'estat inicial del projecte, per veure si realment és factible o no la seva realització. Una tasca que tindrà com a objectiu, poder veure quins punts forts i quins punts febles pot tenir a priori aquest projecte. I d'aquesta manera poder modificar i adaptar aquest, a les necessitats reals de la ciutat, podent-lo portar de manera més fàcil a la realitat.

4. Bloc sobre com s'ha d'executar el projecte: Un cop que s'hagi vist que el projecte és viable, es plantejarà una proposta organitzativa per la nova institució, sent al més realista possible a les possibilitats de la ciutat. A més, en aquest apartat també s'elegirà l'espai on s'ha d'establir aquest nou centre cultural. Una tria que es farà tot tenint en compte les necessitats del projecte, i els edificis disponibles a la ciutat de propietat municipal. També, es farà una proposta expositiva adaptada a l'edifici que s'hagi triat. Això anirà acompanyat d'una explicació sobre com ha de ser la seva proposta educativa i de comunicació, a més del calendari que s'ha de seguir per la seva execució i del seu pressupost.

5. Bloc conclusiu: Finalment, es plantejaran unes conclusions, a manera de valoració final del projecte i es mencionaran possibles dificultats que han sorgit en el desenvolupament d'aquest treball.

Figura 1. Drac antic de Vilanova a la Sala. Font: Arxiu Masana Artigas.

2. DIAGNÒSTIC

2.1.2. Població

Vilanova té amb una població fixa, segons dades de l'any 2021, d'uns 67.458 habitants, fruit principalment dels creixements demogràfics produïts a partir del 1950. Un augment causat per un fort contingent immigratori que provocà que la ciutat, passés de tenir uns 19.478 habitants a uns 43.833 habitants l'any 1981. Un augment de població que s'observa de manera molt clara si analitzem l'índex de creixement de la present ciutat. Si durant els primers cinquanta anys del segle XX, l'índex era d'uns 152,4 habitants l'any, passà al cap de vint-i-cinc anys a ser d'uns 878,5 h/any. Des dels anys vuitanta, va continuar l'evolució demogràfica positiva, provocant que l'any 1991, se censaren 45.864 habitants, tot arribant a inicis del segle XXI, als 61.427 habitants. A més, s'ha d'afegir, que aquesta població s'incrementa considerablement cada l'estiu, a causa dels ocupants de les nombroses urbanitzacions que té el municipi, i també durant els caps de setmana.

Creixement total de la població. 2020

Vilanova i la Geltrú: 1r (i darrer) municipi de la comarca i 7è de Catalunya.

Figura 3. Mapa de creixement de la població. Font: IDESCAT.

2.1.3. Economia

1. L'agricultura, la ramaderia i la pesca: Les activitats pertanyents al sector primari, han sofert un procés de recessió, tendència general a la comarca durant les darreres dècades del segle XX i principis del XXI. En aquest sentit, el conreu amb més implantació és la vinya, que serveix per a l'elaboració de vins i caves, emparats sota la denominació d'origen Penedès.

També a Vilanova es concentra gairebé la totalitat del sector boví de la comarca, on destaca la cria de vedells, d'aviram, de bestiar porcí i de llana, i la cria de conills pel consum.

Gràfic 1. Gràfics sobre la pesca a Vilanova i la Geltrú. Font: IDESCAT.

Però l'activitat tradicional d'aquest municipi, sempre ha sigut la pesca, i és la que ha situat a Vilanova entre els primers llocs de Catalunya pel que fa a volum de captures realitzades durant l'any, principalment de peix, de mol·lusc i de crustacis, del qual destaca la gamba per la seva qualitat gastronòmica.

2. La indústria: La tradició industrial de Vilanova i la Geltrú arrenca al segon terç del segle XIX, moment en el qual van instal·lar-se grans empreses, totes elles de producció tèxtil. Del qual destacaren les de Ferrer i Vidal i les del Marquès. D'aquesta manera, des d'aleshores fins a principis de la dècada del 1990, el sector secundari fou el capdavanter de l'economia de la ciutat. El sector de la construcció és també molt actiu al municipi. Dins de les activitats industrials, l'especialització més important és la metal·lúrgica i els materials i equips electrònics, on actualment destaca l'empresa Prysmian.

Altres subsectors són els de la fusta, el suro i els mobles, el tèxtil o l'alimentació, aquesta última la més rellevant, és l'empresa Jaume Serra, d'elaboració de vins i caves.

Figures 4 i 5. Imatges de les empreses Prysmian i Jaume Serra. Font: Empresa Prysmian i Jaume Serra.

L'activitat industrial vilanovina s'ha vist impulsada per la promoció de diversos polígons industrials, com el de la Masia d'en Barreres, Roquetes, la Pastera o la Bòbila.

3. Els serveis i el turisme: El sector terciari és, sobretot a partir de la dècada del 1990, el sector més desenvolupat del municipi. En aquest sentit, Vilanova disposa de molts serveis, en l'àmbit sanitari, trobem la Fundació de l'Hospital de Sant Antoni Abat, responsable del funcionament de l'hospital de referència comarcal. En el servei de l'ensenyament, disposa d'un bon nombre de centres on aquests cobreixen l'estudi reglat fins a batxillerat i la formació professional, tenint a més l'Escola Universitària Politècnica (UPC), que imparteix graus de formació universitària sobre el sector industrial. A més, també compta amb un gran nombre d'instal·lacions esportives, d'on destaquen dos pavellons, i un port esportiu.

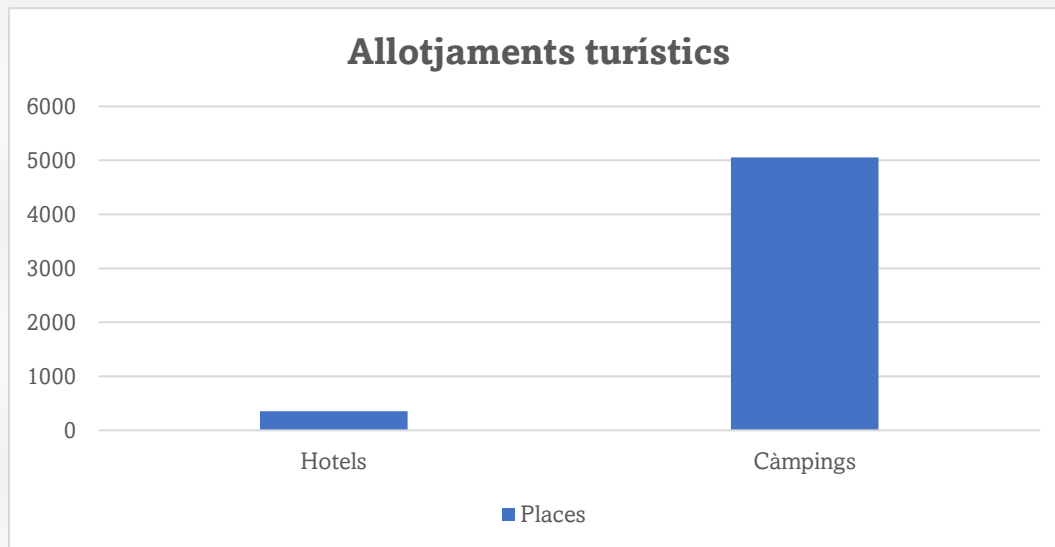
El sector turístic a Vilanova, té una força molt rellevant des de les dècades del 1970 i el 1980, i s'ha convertit en una important font de riquesa per la població. Tal com ens ho avala les dades ofertes per l'Informe de resultats, perfils i hàbits dels turistes a l'entorn Barcelona 2020, en el qual ens informa que la capital del Garraf, és el municipi preferit a la rodalia de Barcelona, on els turistes estan més temps pernoctat, concretament utilitzant el seu càmping. De la mateixa manera que és considerat un dels tres millors enclavaments preferits per viatjar per motivació d'oci. Un tipus d'oci centrat a fer turisme en els espais referents de la ciutat, com ho indica la dada subministrada per l'Oficina de Turisme, on entre els anys 2017 i 2022, han passat prop de 10.000 visitants. Tot tenint l'any 2018, la màxima afluència, amb un total d'11.786 persones i la mínima, l'any 2020, a causa de l'epidèmia de la COVID-19, amb un total de 2.635 persones. Sent a la vegada, la comarca

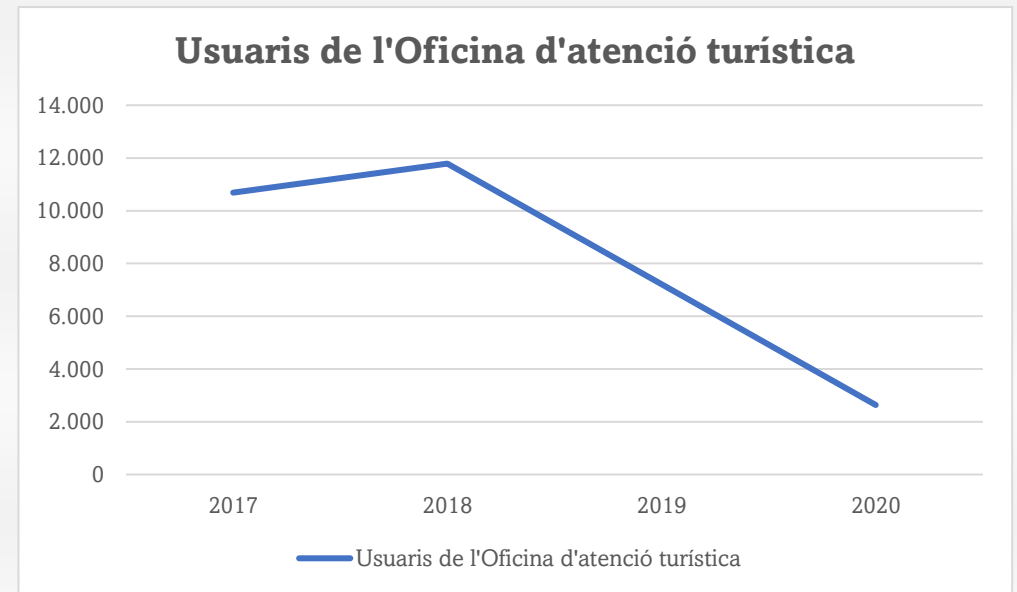
que més repeteixen els visitants quan la vénen a conèixer per primera vegada. Un fet, que té un impacte en l'economia local al llarg de quatre anys d'uns 273.983,76 €.

Un fet produït a causa de presentar una oferta cultural força potent, la més forta dins del Garraf, conformada per diferents centres museístics, des de museus d'art, on destaquen la Biblioteca Museu Víctor Balaguer, Can Papiol o la Masia Cabanyes. També museus de curiositats, com el Museu del Ferrocarril o el del Mar. Fins a espais on s'aposta per la mostra d'art d'extrema actualitat, com és la Sala.

Una altra qüestió a comentar, és l'existència d'una rica oferta d'establiments hostalers i de càmpings que posseeix aquest municipi. A part també, de l'oferta d'activitats lúdiques que ofereix el municipi, on destaca per exemple, la Ruta del Xató.

Gràfic 2. Gràfics sobre el nombre d'allotjaments turístics que té la ciutat de Vilanova i la Geltrú.
Font: Producció pròpia.

Gràfic 3. Gràfics sobre el nombre de turistes que ha visitat la ciutat en els últims sis anys.
Font: Producció pròpia.

PUNTS CONCLUSIUS:

- 1. Pel que fa a la seva ubicació, Vilanova i la Geltrú es troba molt ben comunicada amb la resta de Catalunya, gràcies a les seves infraestructures.**
- 2. Amb relació a la seva població, cal concloure que posseeix un índex de creixement en augment.**
- 3. I pel que fa al desenvolupament econòmic, cal afirmar que aquesta es troba centrada en el sector dels serveis, gràcies a l'alt índex de turisme que té la ciutat i la comarca.**

2.2. VILANOVA I LA GELTRÚ, UNA CIUTAT DE FESTA

La capital del Garraf, és un dels municipis que compta actualment amb un dels calendaris anuals més rics pel que fa a festivitats populars i tradicionals. Entre les festes de més tradició que se celebren a Vilanova, destaquen pel seu interès folklòric, la dels Tres Tombs, considerada la festa major d'hivern del municipi i que se celebra en honor a Sant Antoni Abat; la festa major d'estiu dedicada a la Mare de Déu de les Neus; i sobretot, el Carnaval.

Pel que fa primer a la festa dels Tres Tombs, que se celebra cada 17 de gener, consisteix en la tradicional cerimònia de la benedicció dels carruatges i cavalleries a la plaça de l'església, seguida de la realització de tres voltes pels carrers de la ciutat.

La festa major de les Neus, s'inicia amb la presentació del programa i del cartell a principis del mes juliol i finalitza el 6 d'agost. Els carrers i les places de la ciutat s'omplen dels tradicionals balls populars i d'activitats per a totes les edats durant aquests dies, essent el dia 5 d'agost i la seva vigília els dies més tradicionals de la festa. Es pot gaudir d'uns dies plens d'actes, com per exemple el Convit de la festa, és l'acte que es realitza cada 4 d'agost al matí i que dona el tret de sortida als dies més intensos de la celebració. Però també els 12 mortarets, els correfocs, les cercaviles amb una extensa representació de diferents balls populars; activitats familiars al carrer, actuacions castelleres, concerts, cinema a la fresca, entre altres actes.

Pel que fa al Carnaval a Vilanova, també té una llarga tradició, sent una festa on tothom qui ho desitja pot participar en els actes que el componen: el Ball de Mantons, el cap de setmana abans de la festivitat; la Merengada i la Xatonada durant la tarda i vespre del dijous gras; l'Arrivo, el divendres al vespre; el dissabte de mascarots amb l'arribada del Caramel i el Moixó Foguer; les Comparses, durant el diumenge de Carnaval i sent l'acte estrella d'aquesta festivitat; els Coros d'en Carnestoltes, el dilluns al vespre; el Vidalot el dimarts; tot culminant la festa amb el Dimecres de Cendra. A més, s'ha d'afegir, que el dia 24 de gener del 1985, que festa fou declarada com a Festa Tradicional d'interès Nacional, i classificada en l'any 2010, com a Festa Patrimonial d'Interès Nacional per la Generalitat de Catalunya.

A més, també s'ha de dir, que aquesta vila a part d'aquestes festes esmentades, també se celebren moltes d'altres, com les de Nadal, on es realitzen la Fira de Nadal, la representació dels Pastorets i la cavalcada de Reis. També a l'abril té lloc la Diada Castellera dels Bordegassos, i al maig el mercat Vuitcentista en el marc de la festivitat de sant Isidre. Un fet que també se li ha de sumar, les diferents festes dels diferents barris de la ciutat, com és el cas de sant Pere, durant el juny, al barri de Mar; sant Joan al barri de Sant Joan, a més de l'Armanyà i la Geltrú al mes d'agost.

Finalment, a aquest corpus tan ric, també se li ha de sumar, els diferents actes festius i recreatius que se solen fer, com és el cas de la Fira de Novembre, que es du a terme durant la segona setmana d'aquest mes.

El fet que en la present ciutat tinguem un calendari tant ric de celebracions, provoca que totes aquestes al llarg de la seva història hagin

Figura 6. Mulassa de Vilanova al segle XX. Font: Arxiu Nacional de Catalunya.

Figura 7. Mercat vuitcentista, per sant Isidre. Font: Llepatidits.

Figura 8. Festa del Corpus a la Geltrú, anys 90 del segle XX. Font: Masana Artigas.

generat elements, tant materials com immaterials, que necessiten un espai per ser conservats i difosos de manera digna per a les generacions futures.

En aquest sentit, si ens preguntem quin és tot aquest material, doncs caldria fer una revisió sobre quins són els elements claus que conformen les principals celebracions de Vilanova i la Geltrú.

Si comencem pels objectes físics, doncs cal parlar primer de tot, sobre tots aquells elements que evocuen per mitjà de la seva presència festa a la ciutat. En aquest sentit, si comencem per la celebració dels Tres Tombs, doncs és evident destacar els rics ornaments que han ostentat els cavalls quan han sortit al carrer a desfilars, els carruatges carregats fins a dalt de matèries primeres, o també la bandera de sant Antoni.

Si seguim per la Festa Major, destaquen els grans ventalls que es pengen i s'han penjat des de fa anys al llarg de la Rambla Principal, decorats amb imatges dels diferents balls populars que participen en aquesta celebració. Però també els diferents entremesos que surten o han participat en aquesta celebració al llarg dels anys, on destaquen els dos dracs, el de Vilanova (1948) i el de la Geltrú (1979), la mulassa (1947), els diables (XIX-XXI), els gegants (1948), entre altres elements.

Pel que fa al Carnaval, també s'han de valorar les decoracions dels carrers que durant els anys, veïns i veïnes de la vila han realitzat per decorar-los i que durant molt de temps es realitzaven sota empara d'un concurs. Tasca que actualment és portada a terme per les escoles del municipi. Això també se li ha de sumar "l'attrezzo" que comporta la celebració dels diferents actes d'aquesta festa. Com per exemple les disfresses i carrosses de l'Arrivo, les disfresses del rei Carnestoltes, del

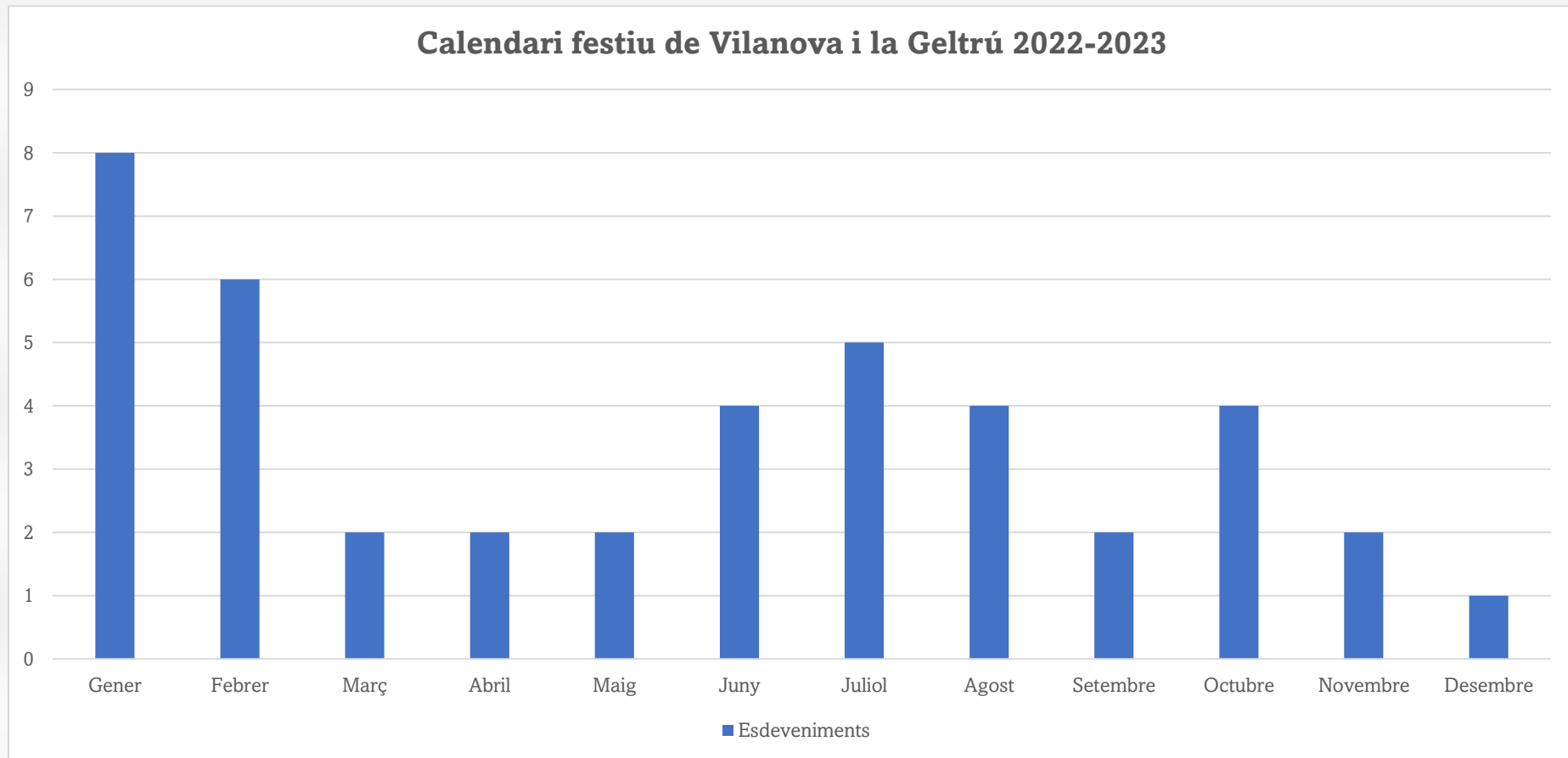
Caramel, del Moixó Foguer, els Gegants de la Cuyna Vella o del Carnaval, les vestimentes i les banderes de les Comparses, entre d'altres.

Una qüestió que també se li pot sumar tots aquells objectes que marquen les celebracions dels barris de la ciutat, com pot ser per exemple, una mostra de les catifes que es fan al barri de la Geltrú en el marc de les festes del Corpus Christi, o la gastronomia típica de les festes de sant Pere del barri de Mar.

Si entrem en els elements pròpiament immaterials que conformen la festa, doncs, és molt rellevant les vivències que s'han generat al voltant de la participació en aquestes, com a simples col·laboradors o espectadors de la festa, fins als fundadors. Al mateix nivell de rellevància tenen els invisibles que hi ha al darrere de cada acte i que són la clau perquè aquests siguin un èxit, com poden ser per exemple: els oficis ancestrals i artesanals que són els responsables de la producció dels ornaments dels cavalls, dels vestits dels balls populars; les entitats que porten a la pràctica cada ball, etc.

Uns elements que també se'ls hi ha de sumar la documentació que generen aquestes celebracions i que són fonamentals per entendre el perquè i el com d'aquestes. Un conglomerat conformat per cartells publicitaris, programes d'actes, dissenys, sermons, entre d'altres.

Gràfic 4. Gràfica que mostra la quantitat d'esdeveniments que es desenvolupen en un any natural, en aquest cas els programats per l'any 2022 i 2023, a Vilanova i la Geltrú. Producció pròpia.

Figura 9. Festa dels Tres Tombs durant el segle XX. Font: Arxiu Germans Bellmunt.

Figura 10. Comparses a la Plaça de la Vila, febrer 1972. Font: Arxiu Germans Bellmunt.

PUNTS CONCLUSIUS:

- 1. Vilanova i la Geltrú compta amb un calendari festiu molt extens, amb una mitjana de 4 celebracions festives per mes dins d'un any natural.**
- 2. Unes festes que generen un patrimoni tant físic com immaterial que necessiten un espai, i en concret una institució que vetlli per la seva correcta difusió i conservació per a les generacions futures.**

3. BENCHMARKING

En el següent apartat, s'enumeraran les principals Cases de la Festa existents tant a Catalunya com a Europa, tot subratllant tots aquells elements genuïns de cada projecte, que ens poden aportar bones praxis en el present projecte.

3.1. EXEMPLES D'ALTRES CASES DE LA FESTA

3.1.1. A Catalunya

a) Casa de la Festa. Vilafranca del Penedès (Alt Penedès):

Adreça: Plaça Vall del Castell, 10.

Enllaç: <https://cfm.vilafranca.cat/>

Any: 1987

Dimensions: 700 m²

Propietat: Municipal

Cost: 5 euros

És un dels primers exemples de museus dedicats a explicar una Festa Major, concretament la que se celebra en aquesta ciutat entre els dies 29 d'agost al 2 de setembre. Aquest fou creat l'any 1987, situant-se en l'antic edifici del Mercat del Peix, d'uns 340 metres quadrats. Un espai situat dins del nucli històric i a la vegada al centre de Vilafranca.

Aquest equipament museístic, de propietat i direcció de l'Ajuntament de Vilafranca, però sota gestió del Vinseum, ha sigut renovat entre els anys 2014 i 2021, tot construint un nou edifici adjacent, per ampliar la seva capacitat, fins a uns 700 metres quadrats.

En aquesta renovació, també s'ha modernitzat el seu discurs expositiu, que segons la seva web, té la funció "d'exposar permanentment, tots els elements protagonistes d'una festa que té l'origen al segle XVII". Tot afegint a més, que a través de la seva visita, s'experimenta "un recorregut pel temps i els espais, on les emocions, les tradicions i les creences que configuren la Festa Major de Vilafranca es mostren com si el visitant estigués immers en el feliç brogit que la ciutat viu del 29 d'agost al 2 de setembre". Així doncs, es proposa un espai on es podrà aprofundir en el coneixement de la festa, i també experimentar les sensacions que es viuen durant els dies de la festa major.

Una idea que s'aconsegueix per mitjà d'un equipament ordenat per tres nivells. En aquest sentit, en la planta zero, trobem la recepció i la botiga. Una primera planta amb l'exposició permanent, conformada pel conjunt de peces d'imatgeria i bestiar festiu, com també es dona informació sobre els balls, les colles castelleres, els protagonistes i els diferents actes tradicionals que conformen aquesta festa major, declarada des de l'any 1991, com a Festa Patrimonial d'Interès Nacional. On destaquen: el drac, els gegants, l'àliga, les cotonines, els nans i capgrossos; i les peces del seguici infantil.

Figura 11. Imatge de la Casa de la Festa de Vilafranca del Penedès. Font: Casa de Festa de Vilafranca del Penedès.

Figura 12. Imatge general de la Casa de la Festa de Vilafranca del Penedès. Font: Casa de Festa de Vilafranca del Penedès.

El museu continua en la segona planta, on hi ha un espai que funciona com a sala d'actes, i a la vegada com a lloc de projecció de l'audiovisual introductori sobre la festa major. I per últim, un tercer nivell, equipat amb sales de tallers per realitzar-hi activitats dirigides, ja que aquesta institució compta amb un equip educatiu propi.

També cal afegir, que aquest espai també disposa d'un magatzem, situat a la planta baixa, per dipositar-hi en ell, tots aquells elements que no formen part de l'exposició permanent, però que a la vegada, també participen en la festa.

És un equipament que té un cost d'entrada d'uns cinc euros, que compta amb opció de reduïda o gratuïta d'acord amb diferents tipologies de públic. Tot tenint l'opció de complementar la visita, amb el Museu del Vi de Vilafranca, ja que la seva entrada és conjunta amb la d'aquest museu.¹

b) Casa de la Festa. Tarragona (Tarragonès):

Adreça: Via Augusta, 4.

Enllaç: <https://www.tarragona.cat/cultura/festes-i-cultura-popular/santa-tecla/casa-de-la-festa/casa-de-la-festa>

Any: 2007

Dimensions: 1.400 m2

Propietat: Municipal

Cost: Gratuït

És un equipament cultural que vetlla per la conservació dels elements del Seguici Popular de la ciutat de Tarragona. Tot explicant a més, la seqüència ritual de les Festes de Santa Tecla.

Aquest consisteix en un edifici on es conserven i s'exposen els elements patrimonials del Seguici Popular de les Festes de Santa Tecla, declarades tant d'interès turístic estatal com d'interès tradicional nacional. Tot detallant a més, el fet casteller al llarg de la història. Un conjunt de béns immaterials molt significatius dins dels països catalans, que es caracteritzen per la seva extraordinària participació ciutadana.

Aquest equipament cultural es troba ubicat en un dels pocs exemples supervivents del patrimoni arquitectònic industrial local. Amb una superfície total d'uns 1.400 m2, situat a tocar del nucli històric de la ciutat. Tot sent un espai que busca atrapar en el temps la màgia de la

¹Enllaç web: <https://cfm.vilafranca.cat/> (Consultat el 15 de maig de 2022).

festa gran de Tarragona, que té lloc entre el 15 i el 24 de setembre; per fer-la conèixer als visitants al llarg de tot l'any. Idea aconseguida per mitjà de tres sales expositives, que a través de la seva museografia, intenten submergir al visitant en aquesta celebració.

Un espai que fou creat, després d'una forta reivindicació ciutadana que durà anys, concretament des de 1997, d'un equipament cultural que permetés la conservació dels elements que conformen i participen en la celebració, la seva explicació pedagògica i la seva difusió turística. Que fou pensat fruit d'un llarg procés de participació ciutadana, amb les aportacions de la Comissió del Seguici Popular, de l'Assemblea d'entitats i d'una Taula de la Festa, conformada per especialistes d'arreu del país.

En l'any 2007, va entrar en funcionament, com a espai de conservació de la imatgeria festiva, d'assaig i de residència d'entitats. I des del 31 de maig de 2008, és un espai visitable amb un projecte expositiu permanent. Tot sent una institució que es troba gestionada per tres contribuents, els patrocinadors, del qual destaca l'empresa Repsol; l'empresa gestora de l'equipament i l'Ajuntament.²

² Enllaç web: <https://www.tarragona.cat/cultura/festes-i-cultura-popular/santa-tecla/casa-de-la-festa/casa-de-la-festa> (Consultat el 11 de maig de 2022).

c) Casa dels Entremesos. Barcelona (Barcelonès):

Adreça: Plaça de les Beates, 2

Enllaç: <https://www.lacasadelsentremesos.cat/>

Any: 2009

Dimensions: 1.400 m²

Propietat: Municipal

Cost: Gratuït

És un equipament cultural de Barcelona, d'uns 1.400 m², gestionat per la Federació d'Entitats de Cultura Popular i Tradicional de la Barcelona Vella. Està concebut com un centre cultural que busca acollir, difondre i promocionar la cultura popular, especialment la barcelonina, per mitjà de múltiples aspectes: la imatgeria festiva, la dansa, la música, el foc, les construccions humanes, els trabucaires i l'art popular.

Està situada en el cor de la ciutat de Barcelona, concretament en la plaça de les Beates, dins dels barris de Sant Pere, de Santa Caterina i de la Ribera, ubicada dins d'un antic palau del segle XVII.

Aquesta es va inaugurar el 20 de setembre de 2009. Tot sent la seu de la Federació d'Entitats de la Cultura Popular i Tradicional de Barcelona, conformada per quinze entitats diferents.

Figura 15.
Imatge de la Casa dels Entremesos de Barcelona. Font: Casa dels Entremesos.

Figura 16.
Imatge del bestiari de la ciutat exposat a la Casa dels Entremesos de Barcelona. Font: Casa dels Entremesos.

Figures 13 i 14.
Imatges de la Casa de la Festa de Tarragona. Font: Casa de la Festa de Tarragona.

En aquest espai, es troben exposats pràcticament tota la imatgeria festiva de Ciutat Vella, on resideixen i generen activitat les quinze entitats federades i on es treballa per produir i organitzar activitats amb la cultura popular i tradicional com a eix vertebrador, tot fonamentant el treball multidisciplinari i la col·laboració entre associacions.

Ofereix a la ciutadania visites guiades, tallers de cultura popular catalana, cursets de dansa, de gralla, de tabals, de flabiol, etc.; a més de xerrades sobre cultura popular, concerts i representacions; exposicions temporals temàtiques, servei de biblioteca, fonoteca i videoteca especialitzades, on hi ha dipositat el fons de l'Associació de Festes de Sant Roc, i el de l'Esbart Català de Dansaires. I també, d'una botiga on es venen productes de cultura popular i de festa.

La Casa dels Entremesos també ofereix a totes les persones, entitats o empreses que ho desitgin, una oferta de lloguers d'espais, concretament del pati exterior, d'una sala d'actes, d'una sala de ball, una sala de música i una sala de reunions.

El fet de ser una institució amb entrada gratuïta, fa que la seva supervivència econòmica, es basi en les subvencions de l'Ajuntament de Barcelona i dels diners que s'aconsegueixen en el lloguer d'espais i venda del seu marxandatge.³

³ Enllaç web: <https://www.lacasadelsentremesos.cat/> (Consultat el 12 de maig de 2022).

d) La Casa de La Patum. Berga (Berguedà):

Adreça: Plaça Dr. Saló, 6

Enllaç: <http://www.turismeberga.cat/que-fer/turisme-cultural/museus-i-sales/item/356-casa-de-la-patum/356-casa-de-la-patum>

Any: 2007

Dimensions: 300 m2 aprox.

Propietat: Municipal

Cost: 5 euros.

És un espai museístic situat al costat de la plaça sant Pere, epicentre de la celebració. Un lloc que té la funció de donar un petit tast de la festa berguedana per excel·lència, la Patum, declarada com a Patrimoni Oral i Immaterial de la Humanitat per la UNESCO durant l'any 2005, durant tot l'any.

Un recinte que es va obrir al públic el novembre del 2007, i des de llavors prop de 30.000 persones l'han visitat. Una instal·lació cultural que està concebuda a partir d'un audiovisual on s'explica que és per Berga la seva celebració, tot estant acompanyat per una il·luminació progressiva de les peces de les diferents comparses de La Patum. D'aquesta manera es busca narrar de manera audiovisual la història de la festa i de les seves peces, i a la vegada generar una experiència immersiva al visitant.

El qual contempla totes les peces de les comparses, situades rere una paret de vidre, assegut en una grada.

S'ha d'afegir, que aquest edifici, actualment es troba tancat, ja que actualment s'està replantejant la seva ubicació i museografia. Per aquesta raó, des del 10 de juliol del 2020, tota la Comparseria que integra la Patum, s'ha traslladat al Convent de sant Francesc, recentment remodelat com a nou espai per a realitzar-hi exposicions. Una mostra que sota el títol "La Patum al Convent de Sant Francesc", que en un origen havia de ser temporal, però ha esdevingut permanent; és una proposta expositiva que per mitjà d'una museografia de tipus escènica, busca generar noves perspectives sobre les peces exposades. Una mostra, que va acompanyada de la iniciativa "La Patum Tot l'Any", creada durant el mes de maig del 2022, amb el suport de l'Ajuntament i les entitats locals, que té la funció de ser una iniciativa que té com a objectiu programar activitats culturals vinculades a La Patum i al Corpus, més enllà dels dies propis de celebració de la festa, adreçades a tots els públics, per tal de mantenir l'essència patumaire durant tot l'any. Com per exemple: projeccions, concerts, tallers, lectures, conferències, visites guiades al Convent de sant Francesc, etc.⁴

e) El Quarto dels gegants i Lo Cal Boig. Solsona (Solsonès):

Adreça: Carrer de Sant Llorenç, 33 i Carrer de les Llices, 5

Enllaç: [Gegants de Solsona \(solsonaexperience.com\)](http://solsonaexperience.com)

Any: 2012 i 2022

Dimensions: més de 80 m2

Propietat: Municipal

Cost: 20 euros

La ciutat de Solsona compta amb dos espais museïtzats per explicar les dues celebracions festives més importants d'aquest municipi. Concretament la seva festa major, en honor a la Mare de Déu de Claustre i el seu Carnaval.

Pel que fa primer a l'espai dedicat a la festa major, el qual se l'anomena com el Quarto dels gegants; és el nom amb què tradicionalment sempre s'ha conegut els baixos de la Casa de la Mare de Déu, que es troba al carrer de Sant Llorenç número 37 de Solsona. A dins reposen tots els elements que surten durant la Festa Major, els dies 8 i 9 de setembre; i en el Corpus, com són: els gegants, els ossos, els nans i les bèsties. D'entre elles, cal destacar en especial el drac, que està documentat almenys des de 1692 i que mai ha sigut substituït.

⁴ Enllaç web: <http://www.turismeberga.cat/que-fer/turisme-cultural/museus-i-sales/item/356-casa-de-la-patum/356-casa-de-la-patum> (Consultat el 16 de maig de 2022).

Figures 17 i 18.
Imatges La Casa de la Patum i de l'Exposició la Patum al Convent de Sant Francesc.
Font: Ajuntament de Berga i Pilar Màrquez Ambrós.

Figures 19 i 20.
El Quarto dels Gegants i Lo Cal Boig de Solsona.
Font: Solsona Turisme.

Un equipament cultural que va ser creat l'any 2012, per respondre a les necessitats d'un espai on es fes pedagogia i promoció de la festa solsonina i que a la vegada garantis la bona conservació d'un conjunt d'improperis, nom que reben els elements que conformen el seguici festiu de la ciutat, que són declarats com a elements patrimonials d'interès nacional.

Un espai museístic de poc més de vuitanta metres quadrats de superfície, auster i coherent amb el context econòmic, però òptim per la funció que ha de complir. Fou realitzat a partir d'un projecte redactat per l'arquitecte tècnic Jaume Cuadrench, i amb una inversió de 67.568 euros, realitzada per l'Ajuntament de Solsona, per mitjà del Pla de Barris i també del seu fons propi.⁵

I amb relació a Lo Cal Boig, és un espai cultural, situat també en el cas antic de la ciutat, i que ha sigut inaugurat aquest any 2022. Té la funció d'exposar i museïtzar els elements del Carnaval de Solsona, que té com a element insígnia els seus gegants. Un equipament que ha sigut plantejat com un centre d'interpretació del Carnaval, sent un punt d'informació sobre la festa i també com a botiga física del seu marxandatge.⁶

⁵ Enllaç web: [Solsona reestrena el Quarto dels Gegants - Regió7 \(regio7.cat\)](#) (Consultat el 13 de maig de 2022).

f) Ara toca festa. Reus (Baix Camp):

Adreça: Raval de Santa Anna, 59

Enllaç: [Ara toca festa | Museu de reus](#)

Any: 2009

Dimensions: 300 m2 aprox.

Propietat: Municipal.

Cost: 3 euros

És una exposició permanent sobre el patrimoni festiu de la ciutat de Reus, ubicada en el Museu Comarcal d'aquesta ciutat, la qual és oberta al públic des de l'any 2009.

Aquesta mostra vol fer viure i sentir al visitant les festes majors reusenques, més enllà dels dies de la seva celebració. Al mateix temps, també vol donar a conèixer els trets bàsics de la seva història, els seus components i els costums que en formen part.

L'exposició vol apropar al visitant a la festa amb tots els sentits: des de la recreació visual, per mitjà de fotografies, documentals i una recreació digital de la plaça del Mercadal; a la sonoritat de la festa, farcida de tonades tradicionals, sons i esclats pirotècnics. A més també, de donar a conèixer la gastronomia vinculada a aquesta.

⁶ Enllaç web: <https://www.naciodigital.cat/naciosolsona/noticia/38358/cultura-i-mitjans/lo-cal-boig-obre-portes> (Consultat el 13 de maig de 2022).

Un contingut, que posa el focus en les dues celebracions més importants del calendari festiu de la ciutat de Reus, que són sant Pere i la Mare de Déu de la Misericòrdia. Amb una museografia explicativa que compta amb l'exposició dels antics gegants centenaris de la ciutat, la mulassa centenària, els nans originals de l'artista Modest Gené o també els primers vestits dels diables de la ciutat, amb més de 150 anys d'antiguitat.

Una visita en aquesta exposició, que està integrada dins del circuit expositiu del museu comarcal, amb un preu d'entrada d'uns 3 euros.⁷

Figures 21 i 22. Detalls dels gegants centenaris exposats en l'exposició i dels nans vells. Font: Museu Comarcal de Reus.

⁷ Enllaç web: [Ara toca festa | Museu de reus](#) (Consultat el 12 de maig de 2022).

3.1.2. A Espanya

a) Museu Valencià de la Festa. Algemesí (Comunitat Valenciana):

Adreça: C/ Nou del Convent, 71

Enllaç: <http://www.museuvalenciadelafesta.com/es>

Any: 2002

Dimensions: 1.000 m2 aprox.

Propietat: Municipal.

Cost: Gratuït

És un espai museístic creat en l'any 2002, per l'ajuntament d'aquesta localitat amb el suport de la Diputació de València, en l'antic convent de Sant Vicenç Ferrer, amb la finalitat d'explicar i fer pedagogia sobre la festa d'Algemesí. Una institució que s'ha digitalitzat, amb la voluntat d'arribar a tot el món sense viatjar al municipi.

Un espai cultural que fou creat per ser un lloc on es recreï l'ambient i les emocions que es generen en els dies de la festa. Tot mostrant l'empeny, la precisió, el color i la solemnitat de cada un dels balls de la processó de la Mare de Déu de la Salut, dels quals destaquen: la "Muixaranga", els "bastonets", els "Arquets", la "Carxofa", entre d'altres.

Amb la finalitat de fer sentir al visitant, allò que un ciutadà d'Algemesí sent durant els dies màgics de setembre. Tot utilitzant una museografia que combina la història, la música, la indumentària, els costums, les anècdotes, la gastronomia pròpia dels dies de festa, els objectes, els documents, etc. Amb la presentació directa de tots aquests elements, amb una funció clarament didàctica, per fer entendre al visitant, el significat i el que comporta la festa major en aquest municipi.

Les dimensions de l'edifici, fa que en aquest museu també s'hi puguin realitzar tallers per les escoles, amb la finalitat que els més menuts coneguin la importància del patrimoni immaterial del seu municipi, i d'aquesta manera es conservi per a les generacions futures. A més també de mostres de balls tradicionals, la realització d'exposicions temporals, concerts, teatre i també exhibicions d'elements festius.⁸

⁸ Enllaç web: <http://www.museuvalenciadelafesta.com/es> (Consultat el 13 de maig de 2022).

Figura 23. Museu Valencià de la Festa. Font: El Periòdic.

b) Museu Faller. València (Comunitat Valenciana):**Adreça:** Plaça de Montolivet, 4**Enllaç:** <https://www.valencia.es/-/infociutat-museu-faller-de-valencia>**Any:** 1971**Dimensions:** 1.000 m2 aprox.**Propietat:** Municipal.**Cost:** 2 euros.

L'actual museu està instal·lat des de l'any 1971 a l'antic convent de la Casa Missió de Sant Vicent Paül. Aquest espai està conformat per la col·lecció dels ninots indultats de les falles adultes, des de l'any 1934. I també, el de les falles infantils, des de l'any 1963.

A part d'aquestes peces, també s'exposen els cartells dels guanyadors i dels finalistes de les Falles, des dels anys trenta. Tot exposant a més, els quadres dels retrats de les diferents falleres majors que ha tingut València des de l'any 1995. I per últim, la col·lecció d'insígnies històriques que posseeix les diferents comissions falleres de València. Una institució que intenta fer pedagogia de la història d'aquesta celebració, perquè tot visitant que vagi a València visiti aquest museu i

conegui les tradicions tan singulars que té aquesta ciutat, sense estar precisament en les dates que se celebren Falles.

Un espai que és gestionat per l'Ajuntament de València, i també per part de la Comissió de Festes d'aquesta ciutat.⁹

Figura 24. Imatge del Museu Faller de València. Font: Visit València.

⁹ Enllaç web: <https://www.valencia.es/-/infociutat-museu-faller-de-valencia> (Consultat el 14 de maig de 2022).

c) La Casa del Carnaval. Santa Cruz de Tenerife (Illes Canàries):**Adreça:** Calle Agüere, 17**Enllaç:** <https://casacarnavalsantacruz.com/>**Any:** 2017**Dimensions:** 1.052,72 m²**Propietat:** Municipal.**Cost:** Gratuït

És una institució creada l'any 2017, que es troba ubicada en el Barranco de Santos, en el municipi de Santa Cruz de Tenerife, tot ocupant una superfície d'uns 1.052,72 metres quadrats. És una institució cultural que vol plantejar una nova manera amb la qual entenem el Carnaval de Santa Cruz de Tenerife, tot aplicant una nova perspectiva per tal de fer més accessible aquesta festa, declarada com una "Festa d'Interès Turístic Internacional" i com es vol que sigui compresa per aquells que la visiten.

L'espai està plantejat per mitjà d'una exposició permanent conformada per vestits i altres elements destacats de l'àmbit del Carnaval, tot tenint una museografia on el paper dels recursos digitals i la interacció directa amb els materials exposats, és molt rellevant, tot permetent al visitant veure i experimentar la festa des de dins i des d'una altra perspectiva. Aquest espai també compta amb una sala polivalent, on si poden

realitzar exposicions temporals i presentacions de tota mena; un centre de documentació i investigació del Carnaval, dirigit a experts, periodistes, estudiants i investigadors. A més també, d'un lloc per a fer-hi tallers i activitats de dinamització, sempre vinculats en fer pedagogia en la difusió i l'explicació d'aquesta tradició; i també una cafeteria i una botiga on vendre marxandatge i informació sobre aquesta festa.

Una institució que es troba autogestionada pels fons econòmics que genera, però tot tenint el suport econòmic de l'Ajuntament de Santa Cruz, ja que el museu és de la seva propietat.¹⁰

Figura 25. Imatge de la Casa del Carnaval de Santa Cruz de Tenerife. Font: Casa del Carnaval.

¹⁰ Enllaç web: <https://casacarnavalsantacruz.com/> (Consultat el 14 de maig del 2022).

3.1.3. A Europa

a) La Maison des Géants. Ath (Bèlgica):

Adreça: Rue de Pintamont, 18

Enllaç: <https://maisondesgeants.be/le-musee/>

Any: 2000

Dimensions: 1.000 m2 aprox.

Propietat: Municipal.

Cost: 6 euros

Va ser inaugurada l'any 2000, situada en una mansió d'estil Lluís XV, adquirida per l'Ajuntament d'Ath, i restaurada gràcies als fons europeus i de la Comissió General de Turisme de Valònia. Un lloc, que des del seu origen, buscava ser un espai on durant tot l'any es pogués viure l'ambient festiu del món dels gegants. I que a la vegada fos considerat la meca per tothom que vulgui conèixer en profunditat el món dels gegants.¹¹

A través d'aquest espai, es busca que l'espectador es capbussi per mitjà de tots els seus sentits en aquest fascinant món, on es mostrarà el procés de creació d'aquests grans elements, el seu sistema de transport, la seva història, entre altres temes. Tot aprofundint en el fet que el fenomen dels

gegants no es limita només a Bèlgica, sinó que també es produeix per tota Europa, tenint com a països més destacats, a França i a Espanya.

A part de tenir una exposició permanent parlant sobre el fet dels gegants, l'espai també compta d'una zona per portar-hi a terme exposicions temporals sobre diferents temàtiques. A més d'una botiga, on es ven marxandatge dels gegants d'aquest municipi i de la resta del món.

També cal destacar la rica oferta d'activitats i tallers que ofereix aquesta institució dirigida a escoles i a famílies, amb relació a conèixer amb més profunditat el món dels gegants.

¹¹ Enllaç web: <https://maisondesgeants.be/le-musee/> (Consultat el 15 de maig de 2022).

Figura 26. Detall d'una sala de la Casa dels Gegants d'Ath. Font: Casa dels Gegants.

Figura 27. Casa dels Gegants d'Ath. Font: Casa dels Gegants.

3.2. BENCHMARKING: SÍNTESI

En aquesta taula s'exposaran tots aquells elements que considerem més rellevants i millorables de les diferents Cases de la Festa que hem presentat en el punt anterior.

Espais	Elements a considerar	Elements a millorar
Casa de la Festa de Vilafranca del Penedès	<ul style="list-style-type: none"> - Projecte col·lectiu, on tothom s'hi sent representat dins el marc d'una festa que es patrimoni de tothom. - Ser una invitació al públic a participar en la seva festa major. - Espai que s'ha creat pensant que les peces que s'exposen tenen una vida activa fora d'aquesta institució. <ul style="list-style-type: none"> - Té una museografia minimalista però efectiva. - Ús de recursos interactius molt imaginatius (simular l'interior del drac, etc.). - Té un equip educatiu propi. - És el punt de referència a Vilafranca per saber sobre la seva festa major (botiga de la festa). 	<ul style="list-style-type: none"> - El recorregut de l'exposició s'hauria de repensar. - Tota la informació que es transmet és en format de plafons textuais. <ul style="list-style-type: none"> - El contingut només està en català i en castellà. - Continguts que tendeixen al tecnicisme històric, i no al valor vivencial de la festa. - Poca innovació de recursos museogràfics usats (audiovisual, pantalles i sons).
Casa de la Festa de Tarragona	<ul style="list-style-type: none"> - Museografia que intenta explicar i ensenyar als visitants el seguici festiu de Tarragona. <ul style="list-style-type: none"> - Projecte que és fruit d'una demanda ciutadana. - Construït per mitjà d'un llarg procés de participació ciutadana (entitats, balls, especialistes, etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Espai tancat al públic. - Falta de manteniment constant de l'edifici. <ul style="list-style-type: none"> - Problemes d'humitats. - Poca varietat de recursos museogràfics. <ul style="list-style-type: none"> - Excés de recursos textuais.

	<ul style="list-style-type: none"> - És un espai pensat perquè sigui un lloc per a la conservació de la imatgeria festiva, l'assaig i residència per les entitats locals. - Museografia amb un contingut trilingüe (català, castellà i anglès) i amb un vocabulari accessible. 	<ul style="list-style-type: none"> - Plantejament molt pla, poc atractiu i innovador. - Falta d'actualització dels continguts. - Innovador pel moment que es va fer (2007), però desfasat per l'any 2022. - Edifici que realment no dona les prestacions que havia de donar en un origen. - Contingut centrat en explicar les peces exposades, més que la pròpia festa i la gent que hi forma part. - Magatzem d'objectes.
<p>Casa dels Entremesos de Barcelona</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ús de noves perspectives per interactuar amb les peces exposades (Fossar per poder veure al nivell de la cara als gegants). - Centre de trobada per les entitats de cultura popular barcelonina. - Centre de referència pel que fa a la documentació sobre la festa barcelonina i algunes de les seves entitats (esbart dansaire). - Ofereix visites guiades, tallers, cursets de dansa, de gralla, de tabals, de flabiol, etc.; també xerrades, concerts i representacions; exposicions temporals, etc. - Oferta de lloguers d'espais. - Entrada gratuïta. - Gestió econòmica basada: subvencions de l'Ajuntament, del lloguer dels seus espais i de la venda del seu marxandatge. 	<ul style="list-style-type: none"> - Absència de museografia. - Importància només dels objectes que formen part del seguici. - Espècie de magatzem comentat dels entremesos. - Ús només de recursos textuais. - Concepte d'exposició estàtica, no renovable. - Dona només una visió parcial del patrimoni festiu de Barcelona.

<p>La Patum al Convent de Sant Francesc (Berga)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Museografia escenogràfica que reforça la imatge de l'objecte exposat. - Varietat de recursos: textos, fotografies, audiovisuals, escenografies. - Aconseguir transportar al visitant al dia de Corpus a Berga. - Fer pedagogia i difusió de la Patum més enllà dels dies de la festa. - Impulsor de la iniciativa "Patum tot l'any". 	<ul style="list-style-type: none"> - Horaris molt fixos, només caps de setmana. - Museografia no plantejada com una mostra permanent, sinó temporal.
<p>El Quarto dels gegants i Lo Cal Boig de Solsona</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uns d'espais de poc més de vuitanta metres quadrats de superfície, austers i coherents amb el context econòmic del municipi, però òptims per la funció que han de complir. - Espai gestionats per una empresa turística local. - Ofereixen visites guiades conjuntes i tallers al públic. 	<ul style="list-style-type: none"> - Poca innovació museogràfica. - Informació només subministrada per mitjà de textos i fotografies. - Horaris de visita reduïts als caps de setmana.
<p>"Ara toca festa" Museu Comarcal de Reus</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Apropar al visitant a la festa amb tots els sentits. - Varietat de recursos museogràfics: fotografies, audiovisuals, recreacions virtuals, escenografies, efectes sonors, etc. - Parlar de la festa per mitjà del patrimoni, la història, les vivències viscudes i les costums, com per exemple la seva gastronomia pròpia. - Us d'un llenguatge fàcil. 	<ul style="list-style-type: none"> - Abús del recurs textual per transmetre la informació. - Un sol idioma.

	<ul style="list-style-type: none"> - Renovacions constants. - Us de codis QR, com a complement informatiu. - Bona selecció dels objectes exposats, i ben representats aquells que no hi són, però que també formen part de la festa. 	
Museu Faller de València	<ul style="list-style-type: none"> - Visitable de manera virtual. - Fer pedagogia i difusió de les falles valencianes. - Gestió compartida: Ajuntament i la Comissió de festes de la ciutat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Museografia molt simple i estàtica. - Més importància en els objectes que explicar la pròpia festa. - Sensació de ser un calaix de sastre.
Museu Valencià de la Festa d'Algemés	<ul style="list-style-type: none"> - Manteniment constant. - Ser un espai on es busca fer pedagogia de la festa d'aquesta localitat per mitjà de recrear l'ambient i les emocions que es generen en els dies de la festa. - Museografia diversa: ús de la història, de la música, de la indumentària, de les costums, de les anècdotes, de la gastronomia, dels objectes, dels documents, etc. <ul style="list-style-type: none"> - Realitza tallers per a les escoles. - Espai viu, on s'organitzen mostres de balls tradicionals, exposicions temporals, concerts, teatre i també exhibicions d'elements festius. 	<ul style="list-style-type: none"> - Intentar abastar molts temes, però a la vegada no saps ven bé quin és l'objectiu del museu. - Sensació de ser un calaix de sastre. - Museografia tradicional i estàtica.

<p>La Casa del Carnaval de Santa Cruz de Tenerife</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Museografia variada i que busca la participació directe de l'espectador. - Espai viu: exposicions temporals, tallers, centre de documentació sobre la festa. <ul style="list-style-type: none"> - Fer pedagogia sobre la festa del Carnaval. - Botiga i cafeteria pròpies. - Autogestió econòmica, amb el suport de l'Ajuntament de la localitat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Projecte a l'abast de només aquelles poblacions que tinguin un ajuntament amb superàvit econòmic.
<p>La Maison des Geants Ath (Bèlgica)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fer viure durant tot l'any el fet geganter. - Interactius per recrear sensacions en els visitants, per exemple: recrear el que sent un geganter al portar un gegant. - Tallers per a escoles i esplais: sobre diferents temes sobre els gegants: construcció, confecció de vestits, etc. <ul style="list-style-type: none"> - Espai viu. - Visitable via online. - Ajuntament aposta per difondre la festa. 	<ul style="list-style-type: none"> - No s'exposen les principals peces que surten a les festes d'Ath. - Tancat temporalment per reformes.

4. DEFINICIÓ DEL PROJECTE

En aquest apartat es definiran les línies bàsiques del projecte de la nova Casa de la Festa de Vilanova i la Geltrú. S'indicaran al principi, els antecedents i les raons per la creació d'aquest projecte, a més també dels principals elements que hi ha d'haver en aquest nou ens, fruit de les demandes de les entitats locals.

4.1. ANTECEDENTS: RECORREGUT HISTÒRIC I SITUACIÓ EN L'ACTUALITAT

A Vilanova i la Geltrú, la possibilitat de crear una Casa de la Festa o un espai on mostrar i conservar els elements festius, es discuteix des de fa molt de temps sense veure la llum. Tot i que a Catalunya trobem una moda a partir de l'any 2000 de crear aquests espais en diferents municipis del país, en aquesta ciutat, ja en l'any 1979, hi havia un interès per crear un espai d'aquestes condicions. Una idea que fou impulsada per una part de la població vilanovina, d'on destacaven la recent creada Agrupació de Balls Populars de Vilanova i la Geltrú (que s'estava fundant aquell mateix any pel ball de bastons, els falcons, el ball de diables i el drac de la Geltrú), a més d'altres persones vinculades a l'Ajuntament; els quals sota aquesta premissa, van realitzar accions per incentivar i pressionar a l'Ajuntament d'aquell moment, perquè es fes quelcom per

aconseguir una bona conservació del patrimoni festiu de la ciutat. Tot demanant que es fes un espai on es pogués guardar i conservar dignament el patrimoni festiu del municipi. Ja que em de tenir en compte que en aquest moment, els gegants, el drac i la mulassa, es guardaven en el magatzem de la brigada municipal que tenien situat a l'edifici de les antigues Casernes. Un espai on de manera normalitzada podien conivir els entremesos de la ciutat, amb qualsevol màquina o element que la brigada utilitzés en el seu dia a dia laboral. Fet que provocava que aquests estiguessin plens de pols, amb contacte amb humitats, que els vestits dels gegants tinguessin tacats de greix o que no estiguessin protegits davant de qualsevol mal ús que els hi podia donar la gent que freqüentava aquests magatzems.

Una qüestió que ja Artur López i Carme Fonts, havien destacat en l'any anterior en un escrit publicat al Diari de Vilanova, el dia 4 d'agost del 1978. Tot dient: «*Avui, el drac, la mulassa i els gegants són de l'ajuntament ja que en el seu dia el Foment va fer donació a Vilanova, i això ja comporta els seus problemes, doncs no se'ls acostuma a cuidar com realment es mereixen. Tan sols per la festa major se'ls hi fa una repassada, se'ls hi treu la pols i cap al carrer a ensenyar-los (...)*»¹²

Aquesta iniciativa per reavaluar el patrimoni festiu de la ciutat, també se li ha de sumar altres iniciatives realitzades en anys anteriors, com per exemple, la creació d'una secció d'Etnologia al Centre d'Estudis de la Biblioteca-Museu Balaguer sobre les festes del Carnaval de Vilanova i la Geltrú. Una organització que es creà amb la voluntat de realitzar una

¹² LÓPEZ, A., FONTS, C. "Els nostres balls o entremesos populars, avui". *Diari de Vilanova*, 4 d'agost de 1978.

“Història Popular” del poble vilanoví, una iniciativa però que tingué una durada efímera.

Tot i aquestes accions, s’ha de dir que des de l’Ajuntament no es va fer res al respecte, tal com s’observa en el fet que en els anys següents, els entremesos vilanovins anaren canviant de magatzems d’acord als nous espais que els hi eren cedits a la brigada municipal.

Seguint amb aquesta premissa de voler destacar la importància de la cultura popular catalana i vilanovina, l’any 1983, l’Agrupació de Balls Populars, aprofità el 5è aniversari del drac de la Geltrú, per organitzar diferents actes que tindran aquesta finalitat, d’on destacaran una mostra expositiva titulada Mostra fotogràfica-Muntatge Folklòric, on s’exposaran fotografies i peces artístiques vinculades a la cultura popular catalana, a l’Aula de Cultura de la Caixa d’Estalvis del Penedès. A més també de la projecció en el Foment Vilanoví, de diferents films sobre la temàtica festiva, els quals van ser la pel·lícula dels Moros i Cristians de Petrel, el reportatge Un poble, una festa, i la pel·lícula documental sobre la Festa Major de Vilafranca.¹³

No tornarem a trobar cap esdeveniment remarcable, fins tres anys després, quan en l’any 1986, el Museu Balaguer acollí per primera vegada una gran exposició sobre diferents bèsties fantàstiques de tot Catalunya, titulada Bestiari fantàstic i popular de Catalunya. Una mostra que es realitzà entre el 19 al 30 d’abril d’aquell any. Una mostra que fou promoguda pel Grup d’Amics del Bestiari i la Cultura Popular (GABICP),

¹³ ÚBEDA, J. (13 de maig del 1983.). “Cinqué aniversari del drac de la Geltrú”. *Diari de Vilanova*.

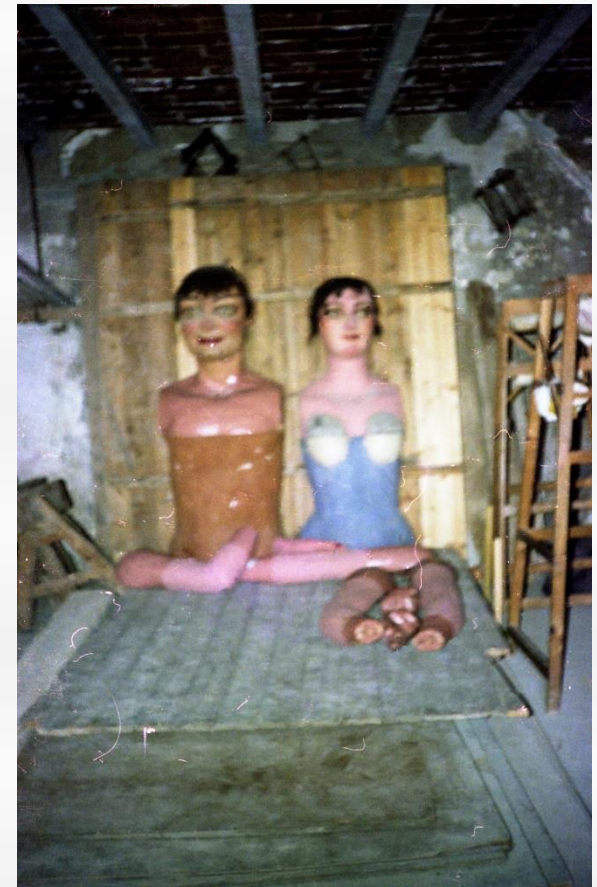
¹⁴ ÚBEDA, Jordi. (22 d’abril de 1986). “Cita festiva de todo el “bestiari” de Catalunya. *El Periódico*.

amb el suport de la Fundació Biblioteca-Museu Víctor Balaguer i de la Comissió de recerca i promoció de cultura popular de l’ajuntament de Vilanova i la Geltrú. Un fet que va comportar la restauració de l’antic drac de Vilanova, creat en l’any 1948 i substituït per una còpia més lleugera en l’any 1982, que havia estat abandonat en els magatzems de la brigada municipal. Un fet que segons la premsa del moment es descrit de la següent manera: «Dracs, àligues, mulasses y toda la fuana fantàstica del folclor catalán se concentrará hasta el próximo día 30 en el museo Balaguer de Vilanova i la Geltrú. La exposición, que eleva a estas tradicionales piezas a la categoría de obras de arte, se completa con cuadros, esculturas alegóricas y material audiovisual sobre el tema (...)».¹⁴ Una mostra que també tenia com a objectiu que el drac restaurat quedés exposat de forma permanent en el Museu Víctor Balaguer.¹⁵ Cosa que després de l’exposició mai passà, sinó que quedà dipositat dins de les seves reserves, fora de la seva exposició permanent.

El fet que el drac antic entrés a la col·lecció del Museu Balaguer, generà que ens els anys següents, tots aquells elements amb cert valor patrimonial que deixaren de participar en les festes, fossin dipositats en aquesta institució, com és el cas del cap de la mulassa de l’any 1947, dels diferents vestits del Ball de Diables pintats per diferents artistes locals, entre altres elements. Uns objectes que romandran en les reserves i que poques vegades seran mostrades al públic.

¹⁵ DIARI DE VILANOVA. (11 d’abril de 1986). Restaurat l’antic «Drac de Vilanova» amb motiu de la propera exposició de bestiari popular.” *Diari de Vilanova*.

Figures 28, 29 i 30. Imatges del magatzem on es dipositaven els elements festius vilanovins l'any 1979. Font: Arxiu Masana Artigas.

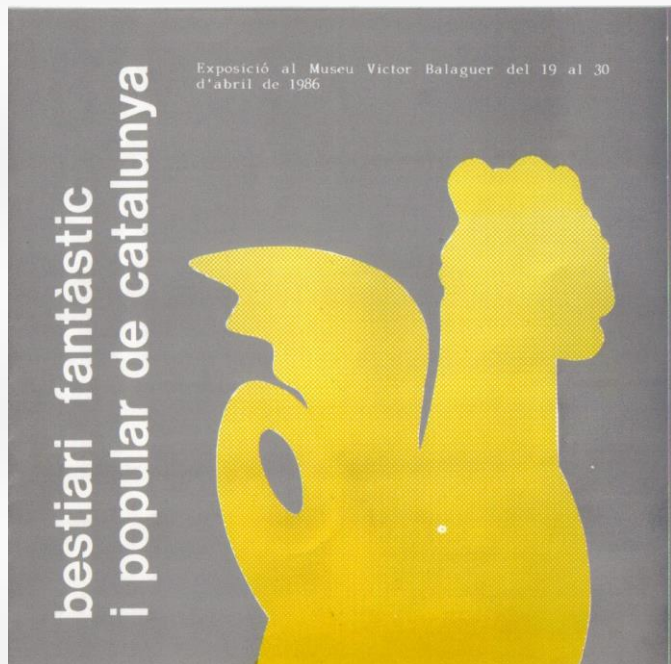

Figura 31. Fotografia de la mostra expositiva del 1983. Font: Arxiu Masana Artigas.

Figura 32. Un detall de la mostra expositiva del 1983. Font: Arxiu Masana Artigas.

Figura 33 i 34. Pamflet i fotografia de l'exposició de bestiari fantàstic al Museu Balaguer l'any 1986. Font: Arxiu Masana Artigas.

Figura 35. Fotografia de l'exposició "Dracs més antics de Catalunya existents als anys seixanta", feta en l'any 2003. Font: Vídeo dels 25 anys del drac de la Geltrú.

Figura 36. Fotografia de l'exposició "Gegants de Museu", realitzada l'any 2009. Font: Arxiu del Punt Avui.

La falta d'un espai propi a Vilanova d'on es parli sobre la cultura popular del municipi, farà que el Museu Balaguer aculli diferents exposicions sobre aquest tema, dels quals destaquen la que s'organitzà l'any 1991 amb motiu de la inauguració del nou drac de Vilanova, o ja entrats al 2000, amb l'exposició dels "dracs més antics de Catalunya existents als anys setanta", amb motiu del 25è aniversari del drac de la Geltrú o l'exposició "Gegants de Museu" que congregà en aquesta institució una mostra dels gegants més antics de Catalunya, amb motiu dels tres cents anys d'història dels gegants de Vilanova i la Geltrú.

Totes aquestes accions, generaran que ja en l'any 1997, des de l'ajuntament ja hi hagués una voluntat per crear a Vilanova un espai per fer pedagogia de la seva festa i per dipositar els elements del seu patrimoni etnogràfic local, una iniciativa però, que en aquell moment ja estava en punt mort.¹⁶

En aquest punt, quin és el panorama actual, des de l'entrada al segle XXI, l'ajuntament ha anat recuperant el projecte de la construcció de la Casa de la Festa, que actualment no ha vist la llum de forma definitiva a causa dels problemes econòmics que pateix les arques de la ciutat. Davant de les fortes demandes de la ciutadania, que actualment s'emparen sota una entitat, La Casa de la Festa, creada en l'any 2008, han aconseguit que l'administració hagi convertit l'espai expositiu la Sala, en un espai on es puguin realitzar exposicions sobre diferents temàtiques, tot incloent a més la qüestió del patrimoni festiu de la ciutat. Tot organitzant mostres expositives de tipus temporal sobre aquest tema, en el marc de les principals festivitats de la ciutat.

Ara bé, tot i aquesta iniciativa, actualment, encara rauen en les reserves del Museu Balaguer totes aquelles peces que hi van entrar en el seu moment, fora de la vista de tothom. De la mateixa manera, que totes aquelles peces que no s'han dipositat en aquest museu, rauen encara en magatzems municipals o en espais de propietat particular, amb el perill que això pot generar per aquestes peces que conformen el patrimoni festiu de Vilanova i la Geltrú.

PUNTS CONCLUSIUS:

- 1. Des de l'any 1976 les entitats i la població local demana l'existència d'un ens que faci pedagogia i garanteixi la bona conservació del patrimoni festiu de la ciutat.**
- 2. S'observa una falta per part de l'administració en creure des d'un origen fins a l'actualitat en la importància i la necessitat imperiosa d'un projecte d'aquestes condicions per a Vilanova i la Geltrú.**

¹⁶ L'HORA DEL GARRAF. (29 d'agost de 1997). "Un vilanoví recupera i restaura el Drac Vell". *L'Hora del Garraf*.

4.2. RAONS PER A LA CREACIÓ D'UNA NOVA CASA DE LA FESTA A VILANOVA

En aquest sentit, un cop exposats els antecedents i la situació actual, podríem dir que Vilanova necessita d'una Casa de la Festa per les següents deu raons:

1. **S'ha d'aprofitar el potencial festiu i cultural que té aquest municipi.**
2. **Perquè no disposa d'un lloc on poder difondre durant tot l'any la singularitat d'aquest municipi, entès com a ciutat de festa.**
3. **Necessitat d'un espai on poder exposar i conservar en dignitat les peces principals que a hores d'ara participen, o han participat al llarg de la història, en les celebracions d'aquesta ciutat.**
4. **Omplir el buit de no posseir un espai per a ús comú de les entitats, per realitzar-hi tot tipus de reunions o esdeveniments.**
5. **Fer pedagogia a la població sobre el valor d'aquest patrimoni local, per garantir la seva supervivència en temps futurs.**
6. **Cal construir una història popular a partir del passat i del present d'aquest municipi.**
7. **Donar importància al patrimoni immaterial que disposa el municipi.**
8. **És una lluita amb un cert recorregut temporal al darrera, concretament 47 anys.**
9. **És una demanda popular, agafada posteriorment per l'administració.**
10. **En l'actualitat, la Sala no compleix amb escriu les funcions anuals d'una Casa de la Festa, sinó que és un espai expositiu polivalent.**

4.3. ELEMENTS DEL PROJECTE

A partir de les demandes generades per les entitats vilanovines i la pròpia entitat de la Casa de la Festa de Vilanova i la Geltrú, es planteja que aquest nou ens cultural ha de comptar de manera essencial amb els següents elements:

1. Una recepció: La recepció ha de ser l'espai de rebuda de la institució, amb l'objectiu de funcionar com a distribuïdor a les diferents parts de l'edifici. En aquest sentit, en aquesta zona hi hauran els lavabos, l'ascensor i les escales d'accés als diferents nivells de l'edifici.

Una zona que ha de tenir la funció de ser l'epicentre informatiu sobre el calendari festiu de Vilanova i la Geltrú, en altre paraules, ha de ser un annex de l'oficina de turisme però només dedicada a les festes vilanovines. Això ha de ser complementat amb una zona dedicada a la venda de marxandatge sobre les festes, com pot ser les figuretes de goma del seguici de la ciutat, llibres sobre temes festius, productes editats per les entitats, cartells, etc.

2. Espai d'exposició permanent sobre el patrimoni festiu de Vilanova i la Geltrú: L'espai dedicat a l'exposició permanent ha de ser un circuit explicatiu pel calendari festiu de la ciutat, tot posant el focus a les festivitats més rellevants que té la ciutat com són: els Tres Tombs, el Corpus, la Festa Major i el Carnaval. Un discurs museogràfic que ha de ser quelcom innovador i emotiu, fugint dels típics magatzems visitables en els quals s'han convertit actualment les Cases de la Festa catalanes.

3. Espai polivalent a disposició de les entitats: La sala polivalent, ha de ser una zona coberta que haurà d'estar preparada logísticament

per acollir en ella qualsevol tipus d'acte cultural, com per exemple concerts, xarrades, assajos, exposicions, etc. El qual estarà a la disposició de qualsevol entitat de Vilanova i la Geltrú i de qualsevol particular que la vulgui utilitzar.

4. Despatxos i sales de reunió d'estil coworking: A La Casa de la Festa també ha de comptar amb un banc de sales a disposició de les entitats per poder-hi realitzar reunions. La idea es que hi hagin despatxos i també sales de coworking per fomentar sinergies entre les diferents entitats que freqüentaran aquest espai. A més, aquestes sales també hauran de tenir un ús compartit, com un espai on poder realitzar tot tipus de tallers pedagògics pels visitants que freqüentin aquest espai cultural.

5. Biblioteca i arxiu consultable sobre la festa vilanovina: També ha de comptar amb una biblioteca que a la vegada serveixi d'arxiu sobre la cultura popular del territori, la qual estaria oberta a qualsevol persona que vulgui consultar fons bibliogràfics sobre la cultura popular, sent a la vegada, un espai que tingui les mateixes funcions que les biblioteques municipals de la ciutat.

Una biblioteca que ha de comptar amb un fons bibliogràfic conformat per obres dels principals folkloristes del país, com per exemple Joan Amades, a més dels diferents llibres que s'han publicat sobre les festes de Vilanova i la Geltrú, tant per un públic adult com infantil. Això s'hauria de compaginar amb una feina de custòdia i difusió dels principals arxius fotogràfics sobre festa que posseeix la ciutat, d'on destaca el fotògraf Ramir Horro, a més de tota la documentació documental que es conserva sobre les festes vilanovines, des de cartells, programes de festivitats passades, actes notariais, etc.

4. Magatzem: A La zona dedicada a magatzem, hauria de ser un espai utilitzable per les entitats per a dipositar elements que necessiten d'un espai per dipositar-los. Entenent que aquest lloc es custodiarà tota peça que no formi part de l'exposició permanent, però que per la seva singularitat o antigor s'ha de conservar en un espai estable. La gràcia es que fos un zona visitable dins del circuit expositiu de la Casa de la Festa.

PUNTS CONCLUSIUS:

1. Per la nova Casa de Festa, ens fa falta un tipus d'edifici amb unes condicions molt concretes perquè es pugui adaptar a totes aquestes zones ideades.

Figura 37. Imatge d'un ventall decoratiu amb la representació dels nans de Vilanova. Font: Masana.

4.4. UN GRAN REPTE: CREAR UN ESPAI QUELCOM ATRACTIU I ACCESSIBLE PER A TOTHOM

Davant del repte que se'ns presenta, l'objectiu d'aquest projecte és plantejar un espai cultural on gran part de les entitats de Vilanova i la Geltrú, s'hi sentin còmodes, es a dir, que s'ha de crear tot tenint en compte les seves necessitats i opinions. En aquest sentit, el present projecte ha de ser fidel al concepte de festa popular, festa entesa com un espai de reunió i de cohesió social a partir del gaudi i l'experimentació emocional del patrimoni festiu de la ciutat. Ja que s'ha de tenir en compte, que s'està treballant amb un patrimoni immaterial, que és història viva de la ciutat i dels seus habitants.

En aquest sentit, no ens serveix la simple exposició de peces i plafons informatius seguint l'estil de la museografia tradicional, s'ha d'aconseguir que tot allò que s'exposi en aquest espai, comuniqui de manera directe amb el visitant i li expliqui una història de la seva ciutat que el faci viure una experiència. En aquest mateix sentit, potser s'haurà de marxar dels típics tecnicismes històrics, i apostar per les vivències, en altres paraules apostar per tot aquell còmput humà que fa tant genuïna les nostres festes. Sense deixar de banda, que en aquesta institució també hi hagi l'existència d'espais per a ús comú de qualsevol entitat o particular de la ciutat que ho necessiti, tal i com ja s'ha detallat en l'apartat dedicat a l'estructura fonamental que ha de tenir la nova Casa de la Festa.

Un altre factor que també es tindrà en compte, serà la qüestió de l'accessibilitat, gran repte per les institucions culturals per l'any 2030, en

aquest sentit es vol plantejar que aquest nou ens, aposti per una museografia i per uns espais que estiguin adaptats a les necessitats dels col·lectius amb diversitat funcional. I no només aquests col·lectius, sinó també, pensant amb el gaudi de tota persona que visiti aquest espai, en especial els infants, que el freqüentaran amb les seves escoles o amb els seus pares. Qüestió que s'ha de completar amb una rica oferta de tallers que facin aproximar el món de la cultura popular i el seu patrimoni a tothom.

En conclusió, es vol presentar un espai viu i dinàmic, on els visitants se sentin còmodes i vulguin repetir l'experiència, tot buscant trencar l'opinió que la cultura popular és només cosa de nens petits o de quatre "frikis", sinó de tots els ciutadans de Vilanova i la Geltrú.

PUNTS CONCLUSIUS:

- 1. Aquest projecte només es podrà portar a la pràctica si hi ha al darrere un treball conjunt amb la ciutadania i amb les entitats de Vilanova i la Geltrú.**
- 2. La nova Casa de la Festa, ha de ser un espai que s'adapti a les necessitats dels diferents tipus de visitants que el freqüentin i l'utilitzin.**
- 3. Per últim, és fonamental que compleixi amb la llei d'Accessibilitat universal aprovada l'any 2014.**

5. MARC ESTRATÈGIC

5.1. MISSIÓ

Acollir, conservar i difondre la singularitat festiva de Vilanova i la Geltrú. Tot sent una institució on a través de sinergies entre entitats locals, garanteixi la mostra en dignitat i de forma permanent del principal patrimoni festiu de la ciutat, tot generant una feina pedagògica vers aquesta.

5.2. VISIÓ

Esdevenir una eina útil i innovadora per garantir la revaloració, la pervivència, l'estudi i la potenciació de les festes de Vilanova i la Geltrú, i sobretot del seu patrimoni relacionat.

5.3. OBJECTIUS

Els objectius que es volen aconseguir amb el desenvolupament d'aquest projecte són:

5.3.1. Objectiu general

Crear un espai innovador i de referència local, per parlar sobre el patrimoni festiu de la ciutat, sent un espai dinàmic i atractiu pels visitants i pels ciutadans de la ciutat.

5.3.2. Objectius específics

1. En l'àmbit de la conservació:

1.1. Garantir la bona conservació del patrimoni festiu de la ciutat, evitant que aquest pugui romandre en espais que puguin fer perillar la seva perpetuïtat en el temps.

1.2. Aconseguir que el patrimoni festiu de la ciutat pugui ser transmès a les generacions futures en les millors de les condicions.

1.3. Dotar un valor a un patrimoni que sempre se l'ha considerat com a quelcom menor.

1.4. Tenir un espai on poder custodiar les principals fonts bibliogràfiques i arxivístiques sobre les festes vilanovines.

2. En l'àmbit de la museografia:

2.1. Utilitzar una museografia innovadora i creativa en l'espai dedicat a l'exposició permanent del patrimoni festiu de la ciutat.

2.2. Plantejar un discurs expositiu que interpel·li a la besant emotiva i generi un sentiment d'autoestima vers a la població local.

2.3. Utilitzar una museografia accessible per tot tipus de visitant. Tot usant els recursos del Braille per a les persones invidents, recursos tàctils, audioguies, etc.

3. En l'àmbit de la difusió:

3.1. Donar visibilitat i difusió global de la cultura popular vilanovina, per mitjà d'aquesta nova institució i també per mitjà d'una pàgina web pròpia.

3.2. Fer més accessible el tema de la cultura popular, tot demostrant que es una qüestió que interpel·la a tothom.

3.3. Treballar conjuntament amb les escoles, els instituts i les residències d'avis de la ciutat.

4. En l'àmbit social:

4.1. Elevar el sentiment d'estima i valoració local vers el seu patrimoni immaterial.

4.2. Ser un projecte que ha d'implicar des de la seva gènesis amb el teixit associatiu de la ciutat.

4.3. Dotar a les entitats d'un espai públic on poder celebrar reunions, exposicions, xerrades, etc.

4.4. Ser una institució oberta i accessible per a tots els públics, des d'infants fins a ancians.

Figura 38. Corpus de la Geltrú, Plaça Lledoners, anys 90. Fons: Arxiu Masana Artigas

6. AVALUACIÓ DEL PROJECTE

En aquest apartat, es realitzarà una primera avaluació de les idees principals del projecte, tot utilitzant un DAFO, que anirà acompanyat d'unes conclusions finals.

6.1. DAFO

El següent apartat s'avaluarà la viabilitat del projecte proposat, tot utilitzant la metodologia DAFO, un mètode que ens permet analitzar les debilitats, les amenaces, les fortaleses i les oportunitats que pot tenir un projecte d'aquestes condicions.

DEBILITATS	AMENACES
<ul style="list-style-type: none"> - Model d'institució cultural amb poca viabilitat econòmica. - Projecte poc innovador, ja que a Catalunya ja existeixen altres Cases de la Festa. - Convertir en quelcom elitista la cultura popular de Vilanova i la Geltrú. - El contingut serà una selecció de les festes més rellevants de la ciutat. - No tothom s'hi veurà reflectit en el discurs museològic d'aquesta institució. - Donar prioritat econòmica a un altre projecte cultural a la ciutat, passant per davant de possibles altres necessitats socials reals i prioritàries. 	<ul style="list-style-type: none"> - Museïtzació d'un patrimoni que sempre se l'ha considerat de rang secundari o inferior. - Falta de consens amb relació al que ha de contenir i explicar la Casa de la Festa. <ul style="list-style-type: none"> - Vilanova ja disposa de més de cinc institucions culturals. - Falta de finançament per un projecte d'aquestes condicions. - Satisfacció per part de l'ajuntament de la utilització de la Sala com a un espai cultural polivalent, incloent en ella la Casa de la Festa.

FORTALESES	OPORTUNITATS
<ul style="list-style-type: none"> - Necessitat existent des fa més de 40 anys a la ciutat. - Demanda sorgida des del sector de les entitats de Vilanova i la Geltrú. - Projecte que compta amb el suport institucional de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú. - Falta d'un espai on conservar i exposar el patrimoni festiu de la ciutat durant tot l'any. <ul style="list-style-type: none"> - Donar una visió digne del patrimoni festiu de la ciutat. - Poder fer pedagogia sobre el patrimoni immaterial de la ciutat. <ul style="list-style-type: none"> - Oferir un espai per a ús i consum de les entitats locals. - Tenir un centre de referència a la ciutat sobre el seu calendari festiu. <ul style="list-style-type: none"> - Donar un ús cultural en un espai que actualment no té un ús funcional. - Garantir la difusió i la preservació a les generacions futures del patrimoni immaterial de la ciutat. <ul style="list-style-type: none"> - Enriquir el circuit cultural de la ciutat. - Parlar sobre la història de la ciutat, des d'un altre punt de vista més amè i accessible. 	<ul style="list-style-type: none"> - El patrimoni festiu actualment està de moda i té molts seguidors. <ul style="list-style-type: none"> - Aprofitar el potencial cultural que té la ciutat. - Omplir un buit que actualment té la ciutat de Vilanova i la Geltrú. - Plantejar un espai museístic que esdevingui innovador dins de la rica oferta que ofereix Catalunya amb relació a les Cases de la Festa. - Esdevenir un centre referent en la divulgació i la conservació del patrimoni festiu de la ciutat que estigui en constant renovació. - Aprofitar la bona predisposició mostrada per l'administració i les entitats vers un projecte d'aquestes condicions. - Ser un espai on poder treballar amb les escoles i amb les residències d'avis de la ciutat, el passat, el present i el futur de les tradicions populars de Vilanova. <ul style="list-style-type: none"> - Oferir un sistema d'autogestió que sigui eficaç i rendible.

6.2. CONCLUSIONS EXTRETES A PARTIR DEL DAFO

Un cop realitzat el DAFO, tot valorant les debilitats, les amenaces, les fortaleeses i les oportunitats del present projecte, podem extreure les següents conclusions:

Tot i la existència de debilitats, com per exemple l'existència d'altres Cases de la Festa a Catalunya, o la poca viabilitat econòmica que tenen aquests espais a la llarga, Vilanova necessita d'un espai d'aquestes característiques ja que la seva història l'avalua i el seu patrimoni immaterial també. En aquest sentit, aquest projecte pot ser una oportunitat per plantejar un espai cultural que trenqui amb el que s'ha fet fins ara, i esdevingui un ens plenament funcional i rendible per la població.

Una tasca que es podrà portar a la pràctica per mitjà del benchmarking que s'ha realitzat sobre les diferents Cases de la Festa del territori català i destacant aquells elements que funcionen respecte aquells que no. Això se li ha de sumar altres referents que poden servir per reforçar el projecte i que encara no s'han emprat en aquests tipus de centres museístics.

Així doncs, ens permet plantejar un projecte tenint en compte la realitat actual d'aquest tipus de centres culturals i de la ciutat de Vilanova, i en aquest sentit, es pot plantejar un projecte que millor s'adapti a les necessitats actuals d'aquest municipi. Ja que hem de tenir en compte que tenir un espai en condicions per dipositar el patrimoni immaterial del municipi és una necessitat prioritària si aquestes evidències les volem transmetre en condicions a les generacions futures.

Sabent que aquests tipus d'espais culturals tendeixen a fer una selecció d'aquells elements més singulars i acostumen a plantejar un discurs de tipus tècnic i bastant elitista d'aquest patrimoni, el present projecte optarà per intentar incloure el màxim possible de protagonistes i tendir cap a una comunicació adaptada a tots els públics, ja que hem de tenir en compte que el patrimoni immaterial és quelcom més espontani i representatiu de tots els col·lectius socials. Ja que aquest patrimoni s'ha constituït per mitjà de vivències, experiències, expectatives, emocions, en altres paraules és quelcom viu i actiu. I en aquest cas, el present projecte intentarà evitar la sensació de matar aquest component viu quan se'l trasllada en un espai expositiu. A més, es necessita d'un espai d'aquestes condicions a Vilanova, ja que es d'extrema urgència que es faci quelcom per aconseguir elevar la categoria d'aquest tipus de patrimoni, que des de l'acadèmia sempre se l'ha menystingut.

Ara bé, portar un projecte d'aquestes condicions no serà fàcil, ja que Vilanova és una ciutat amb més de 60.000 habitants, i amb un gran nombre d'entitats existents, fet que dificulta l'existència d'un acord acceptat per tothom amb relació a com ha de ser una Casa de la Festa al gust de tothom. I si això se li suma que la ciutat ja compta amb un total de 5 espais culturals i una falta de finançament en cultura, genera un obstacle important pel projecte. Tot i així amb l'adaptació d'una part de l'espai la Sala perquè funcioni com a Casa de Festa provisional, mostra un cert interès des de l'administració per aconseguir portar a la realitat aquest tipus de projecte per a Vilanova i la Geltrú.

Unes possibles dificultats que són fonamentades pel fet de ser una necessitat existent des de fa més de 40 anys en la ciutat i que sempre ha sorgit des del marc de les entitats locals, i que actualment compta amb el suport institucional. Sent una oportunitat molt important per poder

treball tots en un mateix camí per dignificar el patrimoni cultural de la ciutat i plantejar un projecte que faci situar a Vilanova en unes de les ciutats catalanes que aposta per la seva cultura i pel seu ric patrimoni festiu.

Una oportunitat que ara es un bon moment de realització, ja que comptem que actualment està de moda la cultura popular, i les exposicions sobre dracs, gegants, sobre el carnal, etc., tot aconseguint una gran acceptació i a més de generar un gran nombre de visites en elles. I en aquest sentit, es pot plantejar un projecte innovador en aquest sentit, ja que encara avui no s'ha aconseguit un tipus de model eficaç per una Casa de la Festa.

Un cop valorades les debilitats, les amenaces, les fortaleeses i les oportunitats del projecte, podem concloure que un projecte d'aquestes condicions es necessari per la ciutat de Vilanova i la Geltrú, ja que omple un buit existent actualment en aquest municipi. I a més, respon realment amb una necessitat existent en aquesta ciutat.

Figura 39. Fotografia de l'esbós pel disseny del drac antic de Vilanova, fet per l'Enric Cristòfol Ricart. Font: Arxiu Masana Artigas.

7. PROPOSTA ORGANITZATIVA

En aquest apartat es plantejarà el model organitzatiu que es vol emprar en aquest projecte, un model que s'ha creat a partir de barrejar el tipus d'organització que s'utilitzen en altres Cases de la Festa, com la dels Entremesos de Barcelona, més la pròpia gestió que té un museu convencional.

7.1. ELS AGENTS IMPLICATS

Aquest projecte només es podrà portar a la pràctica per mitjà del treball conjunt de dos grans grups, els quals són:

1) La ciutadania: Aquest grup ha de participar en el projecte per mitjà de l'extens teixit associatiu que té Vilanova i la Geltrú. Un mosaic d'entitats que es troben representades dins de la macro entitat que és la Casa de la Festa de Vilanova. En aquest sentit, totes aquelles entitats que són participants directes en les diferents festes que conformen el calendari festiu de la ciutat, tindran un paper destacat en la creació d'aquest ambiciós projecte.

2) L'àmbit institucional: S'ha de comptar en primer lloc amb el suport de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, concretament amb seva regidoria de cultura. Però també amb la Diputació de Barcelona i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. A més també de tota institució o patrocinador extern que es vulgui sumar en el present projecte.

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

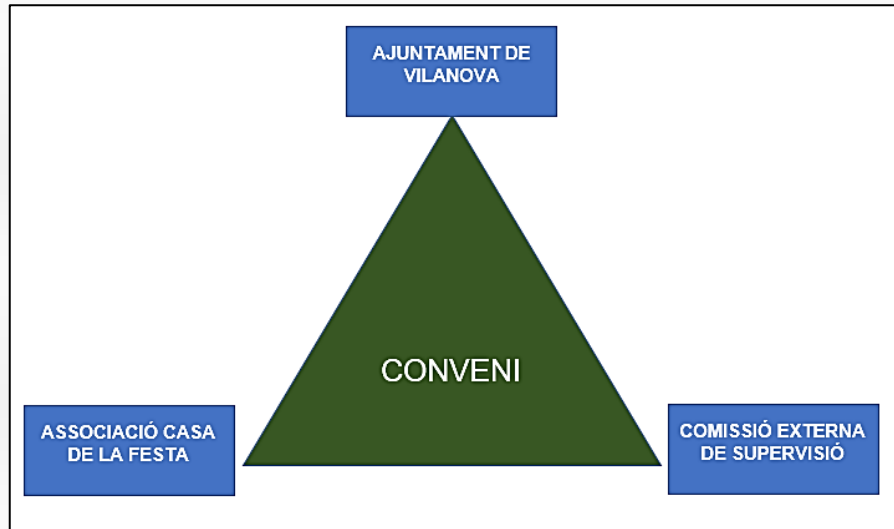
Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

7.2. MODELS DE GESTIÓ

Pel que fa a la gestió del nou equipament, es proposa una cogestió conformada per tres agents:

1. L'Ajuntament de Vilanova: El qual serà el propietari de l'edifici, tenint l'obligació que anualment haurà de pressupostar una partida econòmica dedicada a les despeses ordinàries que generen el fer funcionar aquest espai expositiu, com són el manteniment de l'espai, la

seva neteja i el subministrament de les fonts bàsiques, com poden ser la llum, l'aigua i el gas.

Esquema 1. Esquema del model de gestió que ha de tenir la nova Casa de la Festa de Vilanova i la Geltrú. Font: Producció pròpia.

2. Les entitats locals: Les quals sota l'empara de l'entitat la Casa de la Festa de Vilanova, s'encarregaran de fer funcionar l'edifici, una tasca que serà prèviament pactada entre les dues forces per mitjà d'un conveni; com serà la botiga, l'arxiu, les visites guiades, les activitats pedagògiques, etc. Davant del fet que no són especialistes en el sector cultural, segurament s'haurà d'externalitzar a una empresa del sector. La qual sempre haurà d'actuar amb el consentiment i la supervisió de les entitats locals implicades en el projecte.

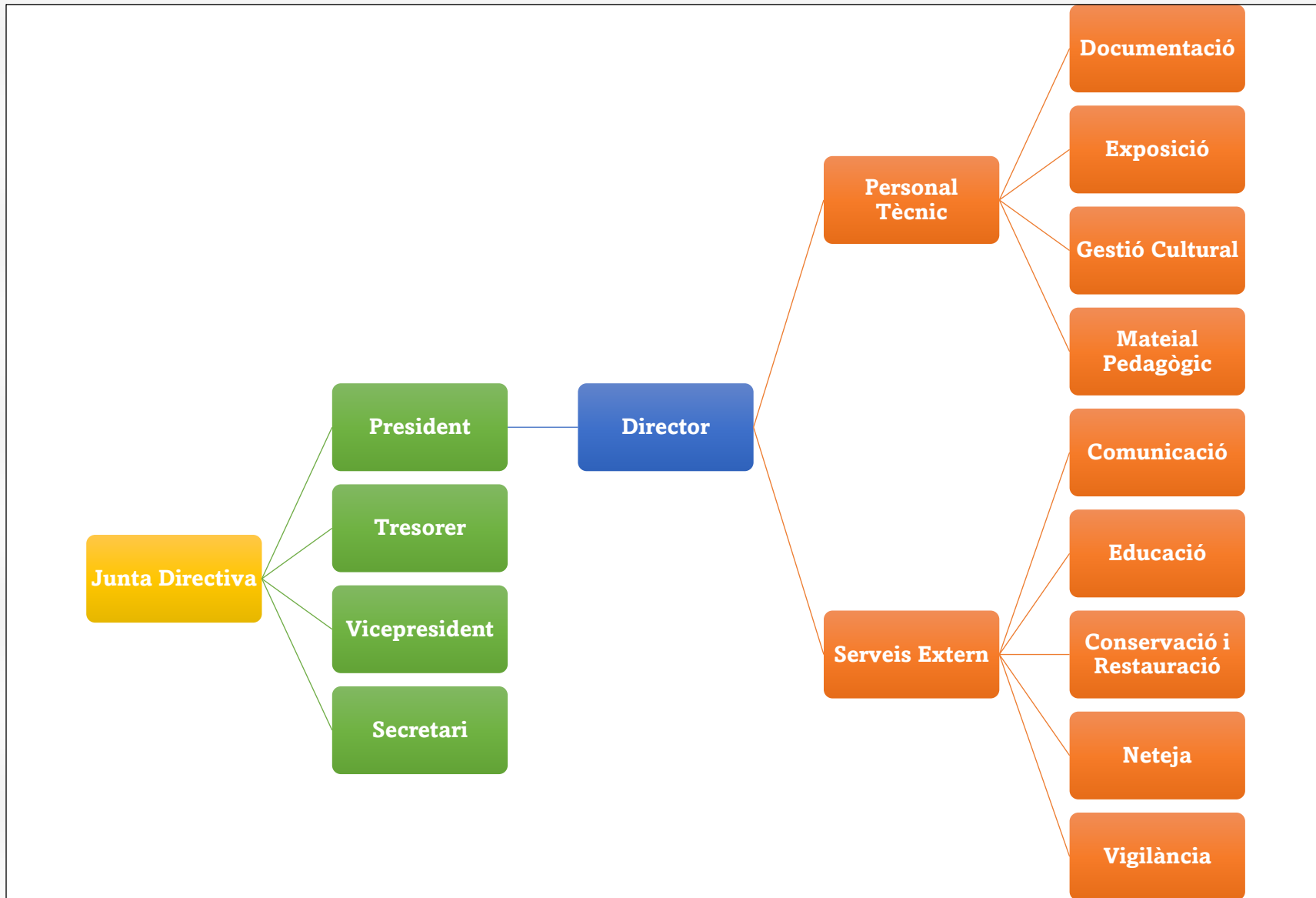
3. Una comissió externa: La qual serà creada, aprovada i renovada sempre, sota consens de l'ajuntament i de les entitats locals implicades en el projecte, la qual tindrà la funció de controlar que aquest espai cultural funcioni en òptimes condicions. Una comissió que estarà conformada per representats tant de l'ajuntament com de les entitats, els quals tindran el mateix nombre de representants dins d'aquest òrgan.

7.3. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

Es proposa que la Casa de la Festa de Vilanova tingui un sistema organitzatiu similar a altres cases de la festa que té Catalunya, però adaptant-se realment al funcionament que ha de tenir un centre museístic:

1) Junta directiva: Estarà conformada per la figura del president, d'un vicepresident, d'un tresorer i una secretaria. Càrrecs que seran ocupats per persones diferents pertanyents de les diferents entitats locals que participaran en el projecte i que es trobaran inserides dins de l'associació la Casa de la Festa. En aquest sentit, si l'administració vol ocupar un d'aquests càrrecs, ha de constar en el conveni que es firmi en la creació d'aquest espai cultural.

2) Direcció: La institució ha de comptar amb un director/a que s'ha d'encarregar de dirigir i coordinar el personal de la institució, a més també de totes les activitats i serveis que acull aquesta. També ha de vetllar per la seguretat i la correcta conservació dels fons del museu, a més d'impulsar i representar la institució en actes i trobades institucionals.

Esquema 2. Model organitzatiu que proposem que ha de tenir la Casa de la Festa de Vilanova i la Geltrú. Font: Producció pròpia.

3) D'altre personal: També caldrà comptar amb:

a) Personal Tècnic: Dos tècnics que s'encarregaran de les tasques de registre, d'organització d'exposicions, tasques de gestió cultural, com per exemple, la gestió dels diferents actes externs i interns que es desenvolupin en aquest nou espai; i també de la producció i execució del material pedagògic.

b) Serveis Externalitzats: L'equip de comunicació, encarregat de portar la pagina web de la institució i tota la seva publicitat via xarxes socials; l'equip educatiu, encarregat de les visites comentades i d'executar el pla educatiu de la institució; el servei de conservació i restauració, el servei de manteniment i neteja, i també el personal de vigilància i seguretat de l'edifici.

Tal com es pot intuir, les entitats només podran ocupar els càrrecs vinculats a la junta directiva i a les tasques de supervisió de la institució, en aquest sentit, el funcionament real de l'espai cultural haurà de recaure en el personal acreditat, utilitzant la formula de la externalització dels serveis.

7.4. HORARI DE FUNCIONAMENT

Aquest nou equipament ha de seguir un horari que intenti captar el màxim de visitants possibles, en aquest sentit, el que seria ideal és que aquesta institució estigués oberta el màxim possible de dies de l'any, excepte festius:

a) Entre setmana, de dilluns a divendres: Oberta només les tardes (de 17 a 21 hores), tenint la disponibilitat als matins perquè escoles,

instituts, a més de qualsevol col·lectiu interessat, puguin fer una visita tranquil·la i adaptada a les seves necessitats, per les sales.

b) Caps de setmana: Hauria de tenir un horari diferent, concretament, els dissabtes, hauria d'estar oberta el matí i la tarda, amb un horari de 9 a 14 hores i de 17 a 21 hores, i els diumenges i els festius, només obri al matí (de 9 a 14 hores).

S'ha de dir, que aquests horaris que es plantegen a continuació, són orientatius, i que possiblement quedaran alterats davant la realitat social i econòmica que tingui la institució quan es porti a la pràctica.

8. ESPAI DEL PROJECTE

En el següent apartat s'exposaran les possibles seus que per les seves característiques compleixen a la perfecció de ser un espai per acollir una Casa de la Festa. Amb l'objectiu d'arribar a decidir quin seria l'edifici ideal per establir-hi aquest ens cultural. En aquest sentit Vilanova disposa de tres espais interessants, els quals són:

Figura 40. Nau de la fàbrica Pirelli, l'edifici de les Calderes. Font: Ajuntament de Vilanova.

Figura 41. Església dels Josepets. Font: Arxiu Masana Artigas.

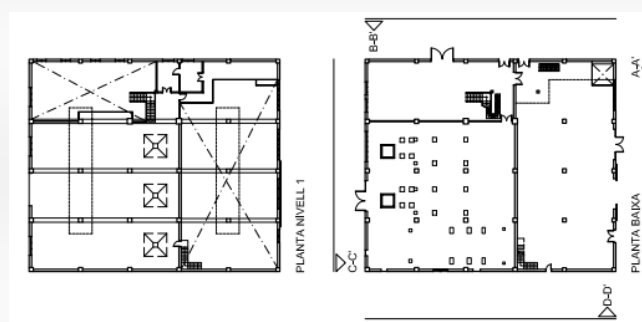
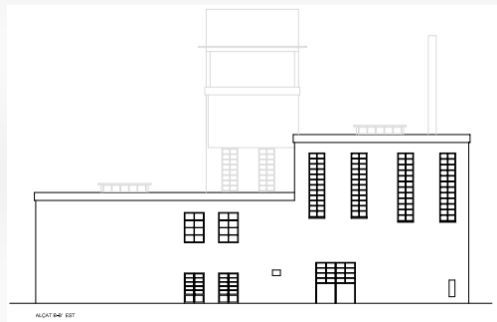

Figura 42. La Sala, espai expositiu d'art contemporani de Vilanova i la Geltrú. Font: La Sala.

8.1. VALORACIÓ DELS TRES ESPAIS DISPONIBLES

En el següent punt es presentaran els tres edificis seleccionats, tot destacant els seus punts forts, i els seus punts febles, a més, del perquè de la seva elecció com a espai amb potencial per acollir la Casa de la Festa de Vilanova i la Geltrú.

LLOC	ASPECTES POSITIUS	RESPECTE AL PROJECTE	ASPECTES NEGATIUS
Fàbrica Pirelli (Edifici de les Calderes)	<ul style="list-style-type: none"> - Espai disponible d'uns 1.639 m2. - Edifici sense un ús actual. - Interès de la gent del barri per tenir un espai d'ús polivalent. - Edifici de propietat de l'Ajuntament. - Disponibilitat de modificació dels interiors. - Espais molt diàfans i amb altures diferents. - Ben comunicat amb el centre. 	<ul style="list-style-type: none"> - Té una superfície que s'adapta a les necessitats de la Casa de la Festa. - Té una arquitectura no invasiva respecte als usos que hauria de tenir com a Casa de la Festa. - Eina per dinamitzar culturalment la zona del barri de baix a Mar. 	<ul style="list-style-type: none"> - Desmantellar l'edifici costa 2 milions d'euros. - Allunyat del circuit cultural de la ciutat. - Cal reformar internament l'edifici. - Necessitat d'un projecte milionari.

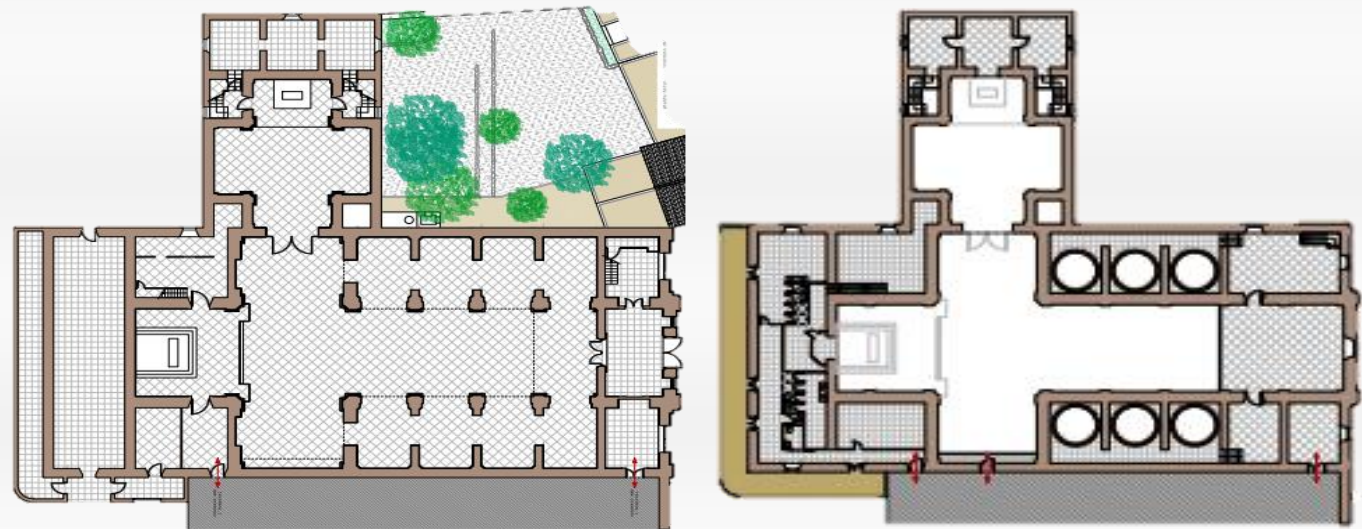

Figures 43 i 44. Alçat i plantes de l'edifici del les Calderes de la Pirelli.
Font: Ajuntament de Vilanova.

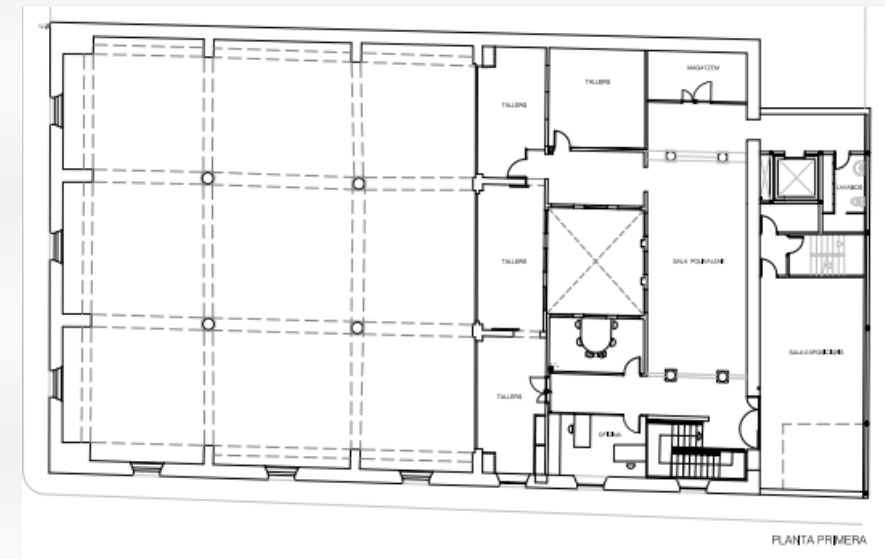
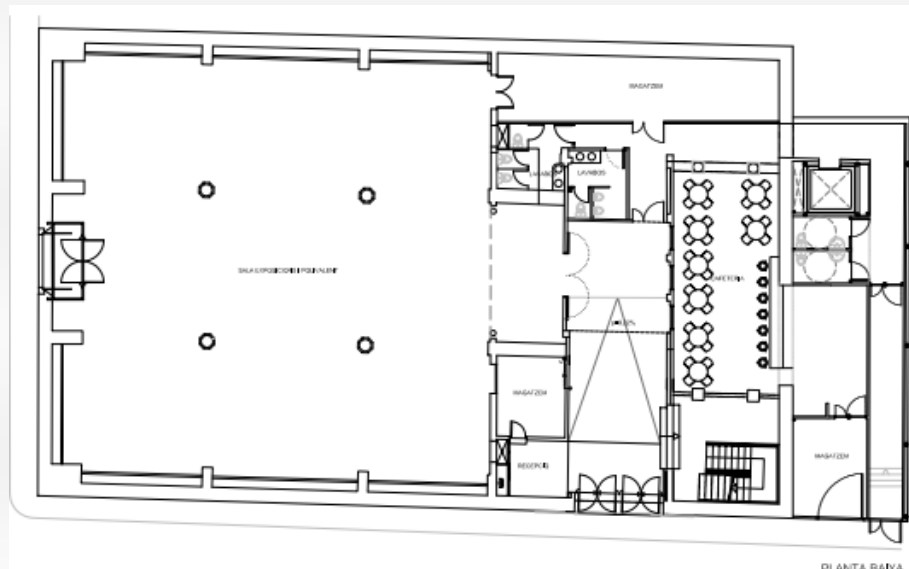
LLOC	ASPECTES POSITIUS	RESPECTE AL PROJECTE	ASPECTES NEGATIUS
Església dels Josepets	<ul style="list-style-type: none"> - Superfície utilitzable d'uns 1.375 m². - Diferents espais amb diferents altures. <ul style="list-style-type: none"> - Espai sense un ús definit. - Situat dins del nucli històric. - Ben comunicat amb el centre. 	<ul style="list-style-type: none"> - Superfície adequada a les necessitats de la Casa de la Festa. - Actualment ja funciona com a espai magatzem per guardar la imatgeria festiva. - Arquitectura invasiva respecte a les necessitats de la Casa de la Festa. - Espai demanat per les entitats que aposten per la creació de la Casa de la Festa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Situat al costat d'un hospital. <ul style="list-style-type: none"> - No es pot modificar l'arquitectura de l'edifici. - Mal estat de conservació. - Cal una inversió milionària per arreglar l'edifici. <ul style="list-style-type: none"> - Espai de propietat de la Fundació de Sant Antoni Abat, cedit a l'Ajuntament. - Ha de conservar un ús cultural.

QUADRE DE SUPERFÍCIES	
sup. construïda	1.375 m ²
sup. del jardí	335 m ²
sup. útil PB	1.120 m ²
sup. útil P1	470 m ²

Figures 45, 46 i 47. Taula de superfícies i plantes dels diferents nivells de l'església dels Josepets. Font: Fundació Sant Antoni Abat. Disseny Armant Murcia.

LLOC	ASPECTES POSITIUS	RESPECTE AL PROJECTE	ASPECTES NEGATIUS
La Sala	<ul style="list-style-type: none"> - Superfície utilitzable d'uns 346 m2. - Possibilitat d'ampliació en el descampat de la part posterior de l'edifici (441 m2). <ul style="list-style-type: none"> - Espai ja preparat per acollir exposicions. - Situat en el centre històric de la ciutat. - Bona comunicació amb el centre. - Dins del circuit cultural de la ciutat. - Projecte que només tindria el cost de l'ampliació i la museografia. 	<ul style="list-style-type: none"> - No complir amb les necessitats d'espais que realment demana una Casa de la Festa per la ciutat. - Esdevenir una solució temporal. - Opció més econòmica i de mínims. 	<ul style="list-style-type: none"> - Deixar Vilanova sense un espai per realitzar-hi exposicions temporals d'art. - Necessitat d'una ampliació perquè pugui posseir tot allò que es demana per la Casa de la Festa.

Figures 48 i 49.
Plantes dels nivells
1 i 2 de l'espai la
Sala. Font: La Sala.

8.2. NECESSITATS QUE HA DE RESPONDRE EL NOU EDIFICI

En aquest punt es detallaran les necessitats que ha complir el nou edifici que funcioni com a Casa de la Festa. En aquest sentit, el que s'ha de deixar clar és que ha de ser un edifici que tingui diferents nivells i tal com ja es va detallar en un punt anterior, d'unes dimensions d'uns 1.000 metres quadrats. Així doncs, ha de tenir:

1. PLANTA BAIXA:

1.1. Una recepció: Aquesta zona, ha de tenir una superfície d'uns 162 metres quadrats, ha de tenir la funció de donar la benvinguda als visitants que accedeixin a la Casa de la Festa. L'accés s'haurà de fer per mitjà d'una porta d'entrada d'uns 2 metres d'alçada i 2,5 metres d'amplada, per facilitar l'entrada i la sortida dels diferents elements que custodiarà aquest edifici. La recepció ha d'estar habilitada amb lavabos, els quals trobarem de tres tipus, pel de dones i homes, que tindran unes piques comunitàries amb miralls, i vàters individuals; i el de persones discapacitades adequadament habilitat, uns lavabos que hauran de tenir unes dimensions d'uns 33 metres quadrats. Pel que fa a la zona dedicada a la recepció dels visitants ha d'estar conformada per un taulell amb dos nivells amb els seus corresponents expositors, un pel públic general i un altre adaptat per a nens i persones amb diversitat funcional. En aquest sentit, aquesta zona també haurà d'estar dotada del bucle magnètic. A més d'estar preparat tecnològicament per haver-hi els diferents elements tecnològics que permetin fer funcionar correctament aquest espai, com per exemple ordinadors, caixes enregistradores, wifi, etc.

En aquesta zona, també ha de tenir una part dedicada a la botiga de productes de marxandatge sobre el calendari festiu de la ciutat, on trobaríem expositors amb samarretes, figures de goma i de plom, llibres, imants, tasses, entre altres elements categoritzats com a subvenir. Uns productes que seran produïts i aportats per les diferents entitats que conformen la Casa de la Festa, les quals per mitjà de la seva venda es contribuirà a enfortir econòmicament el teixit associatiu de la ciutat.

Aquesta zona també haurà d'estar dotada d'un espai on hi hagin taquilles perquè els visitants dipositin les seves pertinències innecessàries al visitar l'espai expositiu. Tot sent un espai amb bancs on el visitant pugui reposar.

Només cal afegir, que en aquesta zona hi hauran d'haver els accessos a les zones habilitades com a espai polivalent i també al de l'exposició permanent, a més també d'escaleres i ascensors per accedir als nivells superiors de l'edifici, correctament adaptats per a ús de tot tipus de visitants.

1.2. Sala d'exposició permanent: Ha de ser un espai amb una superfície d'uns 400 metres quadrats aproximadament, i que tingui una arquitectura el més diàfan possible, per tenir la total llibertat de poder crear àmbits dins d'aquest espai. Una qüestió que s'ha de complementar, en el fet que tingui un sostre a una altura mínima de cinc metres, ja que hem de tenir en compte que aquest espai ha d'acollir gegants i bestiar que tenen una altura bastant gran. A més, ha d'estar connectada amb la recepció i amb la sala polivalent, per mitjà de portes que han de tenir una llum d'uns dos metres. Això se li ha d'afegir, que estigui climàticament i tecnològicament preparat per poder garantir el bon estat de les peces exposades i a la vegada garantir la col·locació en aquest espai qualsevol enginy electrònic que pugui ajudar a explicar

millor el contingut de la mostra. En aquest sentit, la millor de les situacions seria que aquest espai fos cúbic.

Tots aquests inputs també se li ha de sumar la presència de diferents accessos que connectin aquesta zona amb l'exterior, per millorar l'extracció de les peces exposades, en cas d'activitat fora de l'edifici, qüestió freqüent en els elements que acostumen a conformar el seguici festiu d'una ciutat.

Per millorar l'exposició dels elements exposats, la sala haurà d'estar armada amb una bona il·luminació led, i amb tot tipus d'estructures de suport i de protecció, com per exemple peanyes, vitrines, etc.

1.3. Sala polivalent: Aquest espai d'uns no definit, ha de tenir una superfície d'uns 200 metres quadrats aproximadament, sense una altura prefixada, però es recomanable que sigui d'uns tres metres d'alçada mínima. Tot tenint un aforament aproximat d'unes 190 persones aproximadament. També interessa que sigui un espai diàfan, que permeti la seva transformació depenent de les necessitats o usos que hagi de complir. En aquest sentit, hauria d'estar preparat tecnològicament i logísticament per poder-hi realitzar exposicions temporals, presentacions, assemblees multitudinàries, debats, festes, etc. En aquest sentit, l'espai hauria de comptar amb un projector amb la seva corresponent pantalla, una tarima desmuntable amb una taula amb cadires, a més també, d'un banc de cadires plegables en cas de necessitat.

Pel que fa al seu accés, s'hauria de realitzar a través de la recepció, però també hi hauria la possibilitat que estigui connectada amb la sala de l'exposició permanent, en cas de necessitat.

2. NIVELL 1:

2.1. Biblioteca i Arxiu consultables: Aquest espai haurà de tenir unes dimensions aproximades d'uns 300 metres quadrats, hi haurà d'estar connectat amb la planta baixa per mitjà d'unes escales i d'un ascensor. A més, aquesta zona haurà d'estar preparada tecnològicament, amb wifi públic, bona il·luminació, climatització, havent també taules de consulta amb cadires, ordinadors de consulta, però sobretot estanteries i arxivadors, on hi haurà bibliografia sobre la cultura popular vilanovina i de Catalunya, on destacaran llibres com per exemple: El llibre dels gegants i demes entremesos populars de Vilanova i la Geltrú (1964) escrit per l'Albert i Soler i Antoni Anguera i Llauredó; el llibre Drac de la Geltrú, 25 anys vivint la Festa (2003) escrit per Jordi Ruiz de Castañeda i Campamà o Ara vénen els gegants (2009) escrit per Joan Cuscó, Jordi Ruiz de Castañeda, Eloi Miralles, Bienve Moya i Heribert Masana i Soler; entre altres llibres. Això se li ha d'afegir els programes d'actes, opuscles, cartells i altre material documental vinculat amb les festes vilanovines. La voluntat es que en aquest espai també es pugui consultar el fons fotogràfic sobre la seva festa que té la ciutat, on destaquen fotògrafs com per exemple: Ramir Horro i López, Jordi Mas i Morando, Joan Artigues i Carbonell, Joan i Ramon Bellmunt, Rosa Maria Farriol, Ramon Saumell, entre d'altres.

A tota aquesta infraestructura, se li ha de sumar un espai dedicat al bibliotecari, on hi ha d'haver un tauler adaptat a tots els públics, amb la seves corresponents eines de treball.

Aquest espai també ha de comptar amb uns lavabos d'uns 33 metres quadrats, tot tenint les mateixes característiques que els de la planta baixa.

2.3. Espai de treball: Aquesta zona esta pensada perquè ocupi una superfície aproximada d'uns 100 metres quadrats, serà un espai organitzat per mitjà de quatre sales individualitzades, climàticament i tecnològicament habilitades, amb projector, ordinador, altaveus, pissarra i wifi, a més de taules i cadires, armaris a disposició de les entitats, sent a més totes elles insonoritzades. Ha de ser un espai que també ha d'estar logísticament preparat per acollir-hi tallers de tot tipus. Aquesta zona ha d'estar connectada amb l'espai on anirà la biblioteca arxiu, per mitjà d'un distribuïdor que connectarà amb les quatre portes de cada sala.

3. NIVELL 2:

2.1. El magatzem: La zona que estarà dedicada a magatzem es té pensat que tingui una superfície d'uns 200 metres quadrats aproximadament. Aquest espai ha d'estar preparat logísticament i climàticament per garantir la millor conservació de les peces que es conservin en aquesta zona. En aquest cas aquesta zona ha d'estar posseïda d'arxivadors, vitrines i estanteries mòbils, a més d'un muntacàrregues per moure els diferents objectes en els diferents nivells de l'edifici. El fet que pugui agafar el format de reserva visitable, farà que aquest espai estigui regit per una zona dedicada al circuit del públic i una altre part estrictament dedicat a la conservació dels objectes del propi magatzem.

8.3. ELECCIÓ DE LA MILLOR UBICACIÓ

Després d'haver valorat les tres opcions d'emplaçament disponibles, s'observa que actualment l'edifici que millor compleix les necessitats que ha de tenir la nova Casa de la Festa de Vilanova i la Geltrú és l'edifici de les Calderes de l'antiga fàbrica Pirelli.

Ja que estem davant d'un edifici amb una superfície d'uns 1.639 metres quadrats, amb uns interiors diàfans i totalment adaptables a qualsevol nou ús que se li vulgui donar. Fet que se li ha de sumar la qüestió que ja sigui un espai de propietat municipal, provocant que la inversió necessària només ha de ser només de transformar els interiors per adequar-lo als nous usos que ha de tenir com a Casa de la Festa. A més, el fet de situar un espai cultural en la zona del barri de Baix a Mar, provoca una potenciació d'aquesta zona, ja que està dotant un espai que generarà un reclam per la població del barri, de la ciutat i de fora d'aquesta. Una qüestió que generarà una activació comercial de la zona durant tot l'any.

En aquest sentit, l'edifici de les Calderes té un potencial i unes característiques superiors als altres dos espais presentats, ja que per exemple, l'església dels Josepets, tot i estar en un emplaçament més cèntric, té la problemàtica de ser un edifici catalogat amb gran valor patrimonial, fet que provoca que estigui vetada qualsevol intervenció tant interior com exterior que modifiqui la seva forma genuïna. Fet que també se li ha de sumar, que no és un edifici de propietat municipal, sinó que és de la Fundació de l'Hospital de Sant Antoni, i això genera que des d'aquesta part es demani que si aquesta església té algun ús en el futur, sempre ha de conservar una part per a ús litúrgic. Aquest fet

provoca que qualsevol projecte que es vulgui portar a la pràctica en aquest espai, es topi amb aquest gran problema.

Pel que fa a la Sala, tot i ser un espai amb un gran potencial, ja que és un lloc ja preparat per acollir exposicions temporals de tota mena, i en aquest sentit, l'única inversió econòmica que s'hauria de destinar per la Casa de la Festa seria per realitzar-hi una adaptació d'espais i la seva museografia, però les seves dimensions no encaixen amb les necessitats de la nova Casa de la Festa. I a més, deixaries la ciutat de Vilanova sense un espai on poder fer exposicions artístiques de tipus temporal. Una qüestió que no es pot produir en una ciutat on la creació artística i la cultura té un pes tan important.

PLANTA	ESPAI	ALÇADA LLIURE (en metres)	SUPERFÍCIE PER ESPAI (en metres quadrats)	SUPERFÍCIE TOTAL (en metres quadrats)
Soterrani	Túnels de transmissió	4,20	80	80
Baixa	Sota la sala de calderes	3,30	400	923
	Nau sud	8,85	363	
	Espai del dipòsit vertical	12,90	160	
Primera	Sala de calderes	8,90	400	475
	Altell nau sud	5,5	75	
Segona	Dipòsit de combustible	3,30	161	161
TOTAL				1.639

Taula 1. Taula amb la distribució d'espais de l'edifici de Calderes de la fàbrica Pirelli. Font: Salvador López Morales.

Per aquestes raons es planteja que actualment l'edifici de les Calderes és l'únic espai de propietat municipal que pot complir amb escriure la funció de casa de la Festa. Ja que estem parlant d'un edifici amb dos nivells i soterrani, conformats per una planta baixa d'uns 923 metres quadrats, amb tres espais diferenciats, l'espai de sota la sala de les calderes amb unes dimensions d'uns 400 metres quadrats, i amb una altura de 3,30 metres; la nau sud amb 363 metres quadrats i amb una altura d'uns 8,85 metres, i l'espai del dipòsit vertical d'uns 160 metres quadrats i amb una altura d'uns 12,90 metres.

Pel que fa a la seva primera planta, té una superfície total d'uns 475 metres quadrats, amb la sala de calderes que compta amb una superfície d'uns 400 metres quadrats, amb una altura total d'uns 8,90 metres; i un altell situat sobre la nau sud, d'uns 75 metres quadrats i amb una altura d'uns 5,5 metres. A tot això se li ha de sumar un segon nivell, l'antic dipòsit de combustible, amb una superfície d'uns 161 metres quadrats, amb una altura d'uns 3,30 metres; i un soterrani amb una superfície de 80 metres quadrats, que compta amb una altura total d'uns 4,20 metres. Aquest fet se li pot sumar, la possibilitat de realitzar un annex en l'edifici en cas de necessitat, ja que es troba dins del Parc de Baix a Mar.

Si fem encaixar les característiques de l'edifici de Calderes amb les necessitats que ha de tenir la Casa de la Festa, encaixaria d'aquesta manera: la recepció es col·locaria en l'espai del dipòsit vertical, el qual tindria una superfície d'uns 160 metres quadrats, però amb una altura que es reduiria, o més ben dit, es faria un entresolat a uns 3,30 metres, fet que provocaria poder tenir una sala més en el pis superior. Pel que fa a l'espai d'ús polivalent, se situaria en l'espai denominat la sala de sota la sala de les calderes, fet que dotaria a aquest, una superfície d'uns 400 metres quadrats i una altura d'uns 3,30 metres. I l'espai dedicat a

l'exposició permanent, se situaria en la nau sud, amb una superfície d'uns 363 metres quadrats i amb una altura d'uns 8,85 metres. Ja que és un espai que per les seves característiques s'adapta a l'exposició de les peces que conformen el seguici festiu de la ciutat, molts d'ells de grans dimensions.

Pel que fa a la primera planta, se situaria la biblioteca i arxiu, a més de les sales de reunió de les entitats, tot ocupant l'espai de la Sala de Calderes i també l'altell de la nau sud, tot generant una superfície d'uns 470 metres quadrats, que se li ha de sumar els 160 metres quadrats guanyats de l'espai del dipòsit vertical. Tot generant una zona d'uns 630 metres quadrats. Una zona de despatxos i sales de tallers que es poden ampliar en la zona del dipòsit de combustible. Pel que fa a la zona dedicada a magatzem, se situaria en la zona del soterrani, que en aquest cas, segurament s'hauria d'ampliar, ja que té una superfície d'uns 80 metres quadrats.

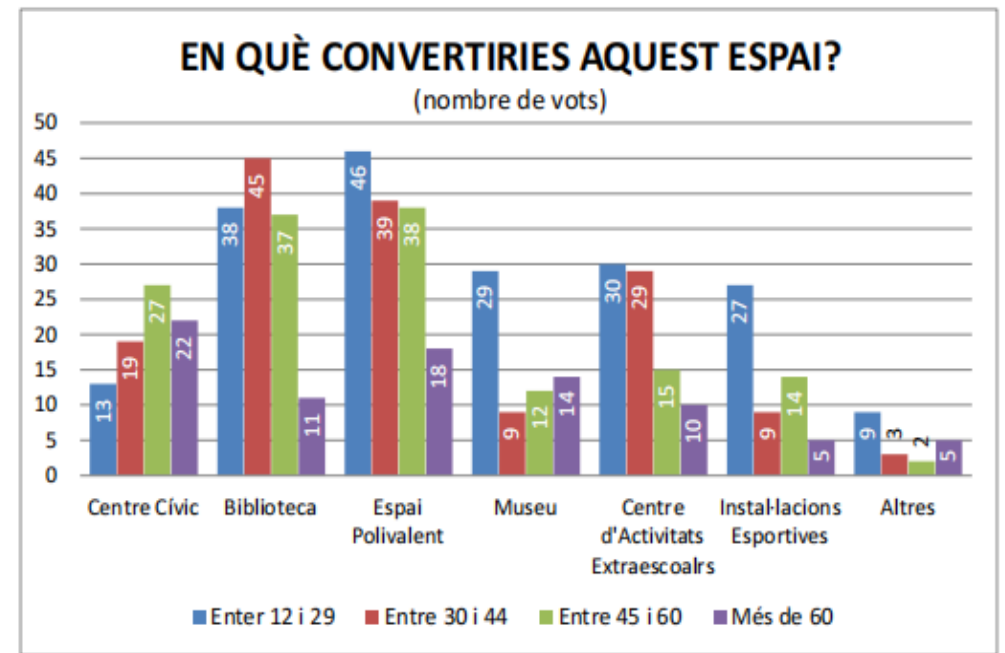
En aquest sentit, aquesta proposta, es podria portar a la pràctica, perquè s'observa un interès per part de l'administració pública per donar un ús en aquest espai, qüestió que se li ha de sumar que aquest any 2022, l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, ha aconseguit una partida de dos milions d'euros dels Pressupostos Generals de l'Estat destinats a la rehabilitació d'aquest espai emblemàtic del barri de Baix a Mar.¹⁷

Això se li ha de sumar a l'interès dels residents del barri de Baix a Mar, de voler que aquest lloc tingui un ús social i comunitari, i en aquest sentit, la Casa de la Festa podria complir aquesta funció. Si tenim en

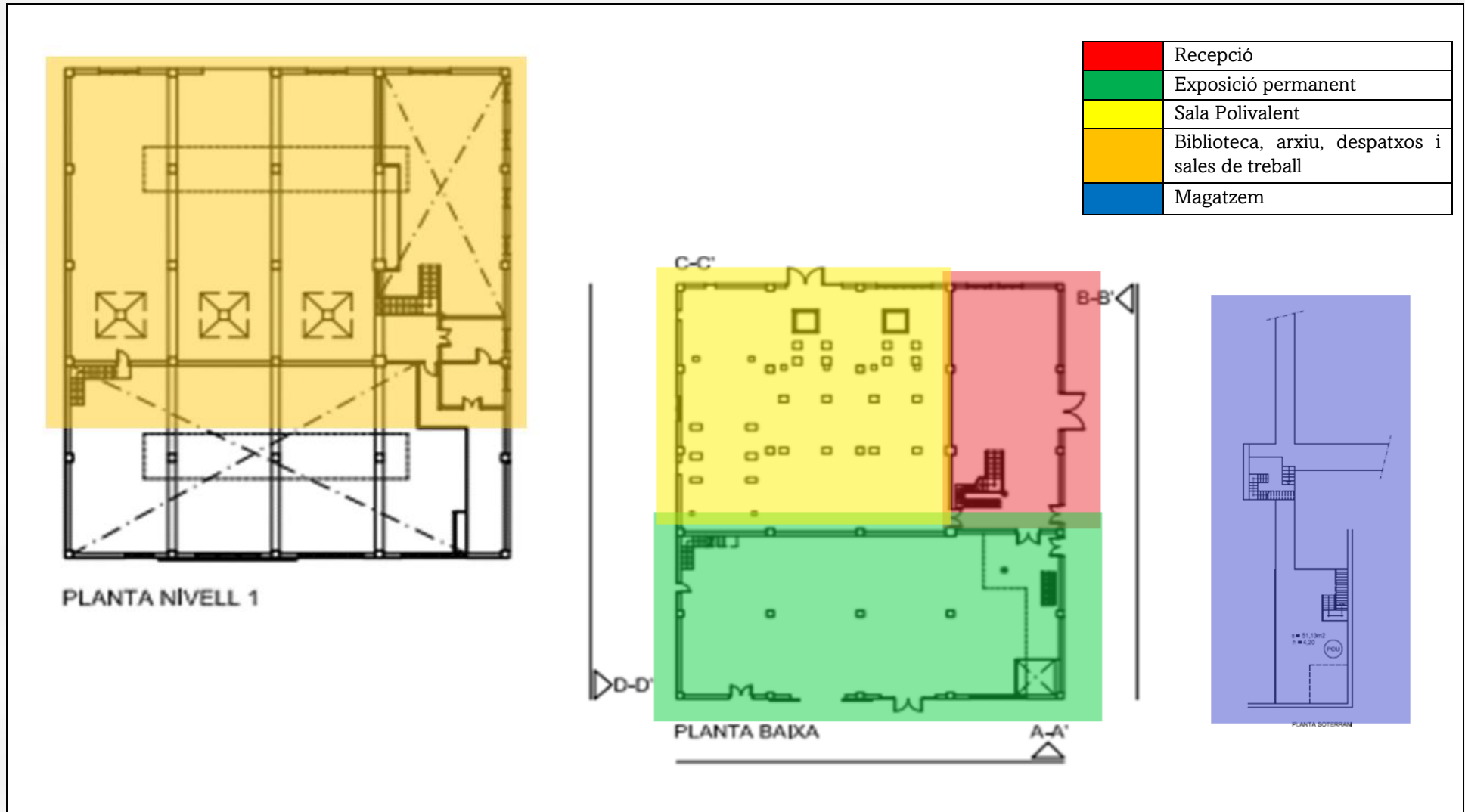
¹⁷ Enllaç web:

https://www.vilanova.cat/noticies/detall?id=99996768&fbclid=PAAabi5bCs1Fwthmi vLBLGQwfYuZty_dDJ2GjxvbE-6xUvnX11bWsteunB4yi (Consultat el 9 de desembre del 2022).

compte les demandes principals dels seus residents, obtinguts per mitjà d'estudis fets recentment al municipi, concretament de l'any 2019, es veu que el que més es demana, és que en aquest edifici s'ubiqui un espai d'ús polivalent o una biblioteca, i en aquest sentit, la proposta que es planteja en aquest projecte, s'adaptaria a la perfecció a aquestes necessitats, ja que la seva base, compte amb aquests elements, un espai d'ús polivalent a la disposició de qualsevol entitat del barri i de la ciutat, i una biblioteca que a part de ser un espai de consulta sobre fons de cultura popular, també funcioni com a biblioteca municipal.

Gràfic 5. Gràfica que mostra les motivacions dels veïns del Barri de Baix a Mar amb relació als usos que els hi agradaria que tingués l'edifici de Calderes. Font: Salvador López Morales.

Figura 50. Distribució de les diferents parts que ha de tenir la Casa de la Festa de Vilanova i la Geltrú, encaixat sobre la planta de l'edifici de les Caldeses. Font: Producció pròpia.

Així doncs, el present projecte de l'establiment de la Casa de la Festa a l'edifici de les Calderes, s'adapta a la perfecció al que és demanat per la gent del barri, i a la vegada busca omplir els principals buits culturals i socials que té actualment la ciutat de Vilanova i la Geltrú. Ara bé, tal com ja s'ha pactat des de l'alcaldia, aquest projecte hauria de ser aprovat per la ciutadania del barri, ja que l'ús definitiu de l'edifici de Calderes es definirà després de realitzar un procés participatiu obert a tota la ciutadania del barri i de la ciutat.

PUNTS CONCLUSIUS:

1. L'edifici de Calderes de l'antiga fàbrica Pirelli és el més adequat per d'acollir la Casa de la Festa de Vilanova i la Geltrú, una qüestió justificada perquè és l'únic edifici actualment existent a la ciutat que per les seves característiques pot complir a la perfecció amb el que es demana d'un espai cultural d'aquestes condicions.

2. El fet d'emplaçar la Casa de la Festa al barri de Baix a Mar, permetrà a més dinamitzar culturalment la zona, i d'aquesta manera es fuig de voler focalitzar tota activitat cultural en el centre de la ciutat.

3. Aquest projecte només es podrà portar a la pràctica si els veïns de la zona accepten situar en aquest edifici la Casa de la Festa, tot preguntant la seva opinió en el marc d'una consulta participativa.

Figura 51. Imatge de l'exposició realitzada aquest estiu passat a la Sala, titulada "L'obrador de la Festa Major". Font: La Sala.

9. PROPOSTA EXPOSITIVA

En el següent apartat, és sobre com serà la museografia i el discurs museològic que presentarà la part de l'exposició permanent del museu de la festa de Vilanova i la Geltrú. Tot utilitzant com a referència els espais que ens ofereix l'edifici de les Calderes de l'Antiga fàbrica Pirelli. Ja que és l'espai que tal com s'ha cementat en l'apartat anterior, ofereix les millors condicions per acollir aquest nou equipament cultural. Primer de tot, s'ha de dir que aquesta exposició, està pensada perquè ocupi els baixos d'aquest edifici. I estarà organitzada en quatre grans àmbits, que estaran delimitats per sales, tot ocupant 560 metres quadrats; que estaran creades per mitjà d'envans de pladur amb estructura metàl·lica interna, per garantir la seva resistència i estabilitat. Unes parets, que tindran una extensió adaptada a les necessitats de cada àmbit, però amb una atura màxima uniforme, de tres metres. A més, cada àmbit tindrà un color diferent per poder-los diferenciar.

Figura 52. Exposició temporal sobre la Festa Major de Vilanova, feta en l'any 2021. Font: Eix Diari.

9.1. ELS ÀMBITS DE LA CASA DE LA FESTA

En l'esquema següent, es poden veure els diferents àmbits que conformaran l'espai expositiu, amb els corresponents colors que se li ha assignat.

Àmbits	Subàmbit	Parts del subàmbit
0. La Fàbrica és vostra!		
1. Els Tres Tombs	1.1. Els orígens	
	1.2. L'argot de la Festa	
2. El Carnaval	2.1. El Carnaval dia a dia	2.1.1. Dissabte de Ball de Mantons
		2.1.2. Diumenge de les Competències Musicals
		2.1.3. Dijous Gras
		2.1.4. Divendres d'Arrivo
		2.1.5. Dissabte de Mascarots
		2.1.6. Diumenge de Comparses
		2.1.7. Dilluns de Coros
		2.1.8. Dimarts de Vidalot
		2.1.9. Dimecres de Cendra
3. El Corpus. L'origen de les festes majors actuals	3.1. El Corpus vilanoví	
	3.2. Ara, una festa més geltrunenca que vilanovina	
4. Les Festes Majors de la ciutat	4.1. Els protagonistes de la festa, els entremesos	4.1.1. Els Diables
		4.1.2. Els Dracs
		4.1.3. Les Mulasses
		4.1.4. Els gegants.
		4.1.5. Els Capgrossos
		4.1.6. Les Cotonines
		4.1.7. Els Balls Populars.

Un cop presentats els quatre grans àmbits de manera general, cal passar a continuació, a veure'ls en detall, tot posant l'ull en els diferents temes que tractarà la present exposició, i també la seva corresponent museografia.

Una informació que es presentarà a continuació per mitjà d'una sèrie de taules de contingut, on ens mostraran de manera fàcil, els diferents textos que hi hauran a cada sala i també, els diferents objectes que hi aniran exposats. Una informació que també estarà il·lustrada per mitjà de diverses construccions virtuals, que ajudaran a fer-se una idea de com ha de ser aquesta Casa de la Festa que es projecta per la ciutat de Vilanova i la Geltrú.

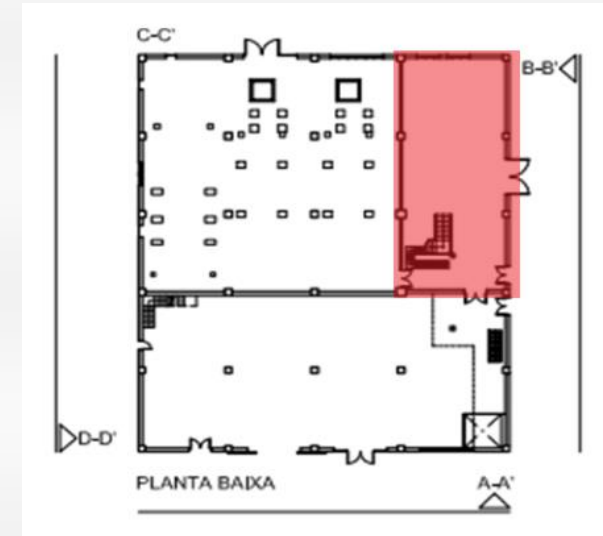

Figura 53. Cartell de la festa dels Tres Tombs a Vilanova i la Geltrú de l'any 1990. Font: Arxiu Masana Artigas.

0. ÀMBIT INTRODUCTORI.
“LA FÀBRICA ÉS VOSTRA!”

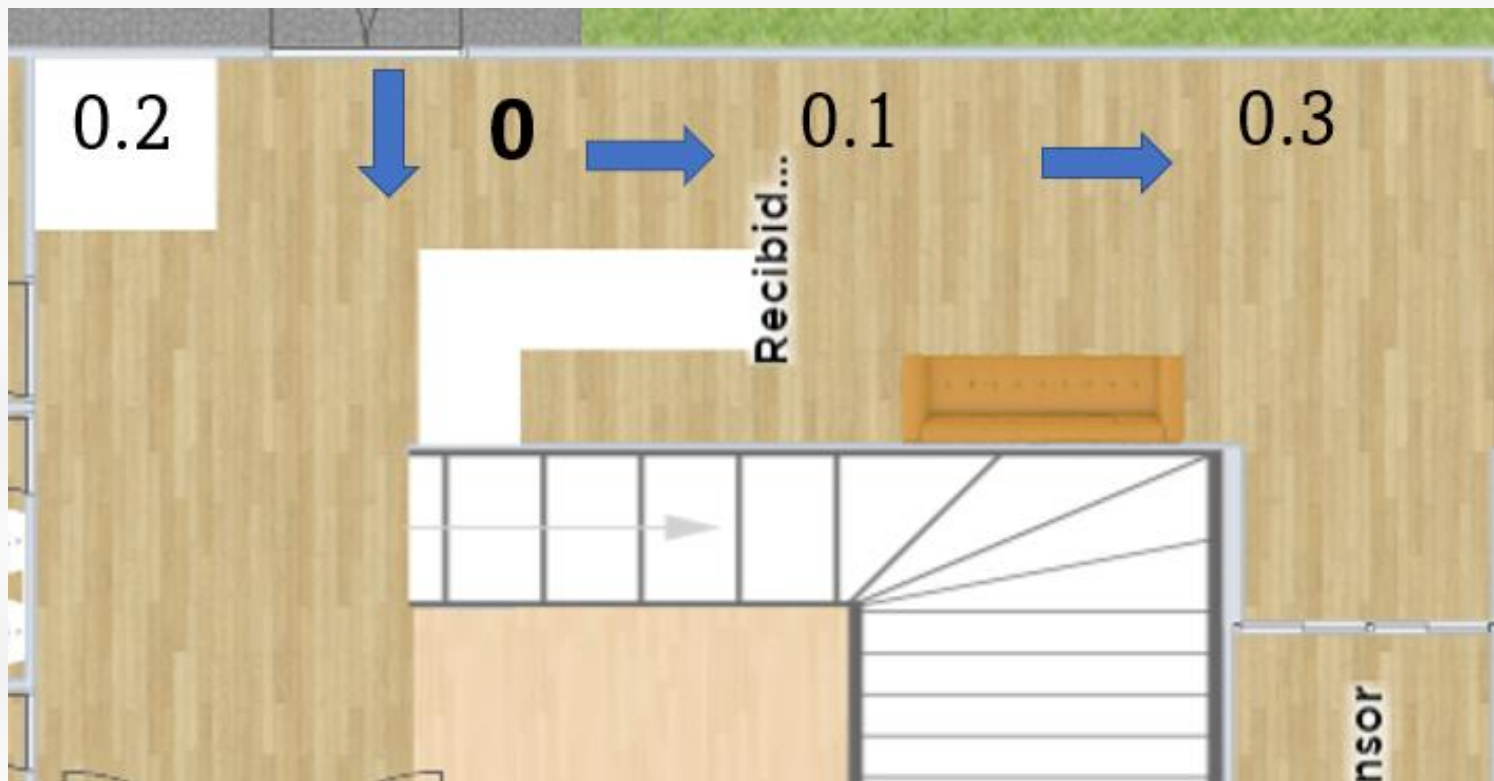
Benvinguts a la Casa de la Festa de Vilanova i la Geltrú, un espai únic concebut perquè el visitant pugui cabussar-se en les principals festes de la ciutat.

Foc, disbauxa, colors, olors i sons, uns estímuls que us convidem a conèixer per mitjà de la següent exposició, on sereu participants del patrimoni més valorat per tots els vilanovins i geltrunencs.

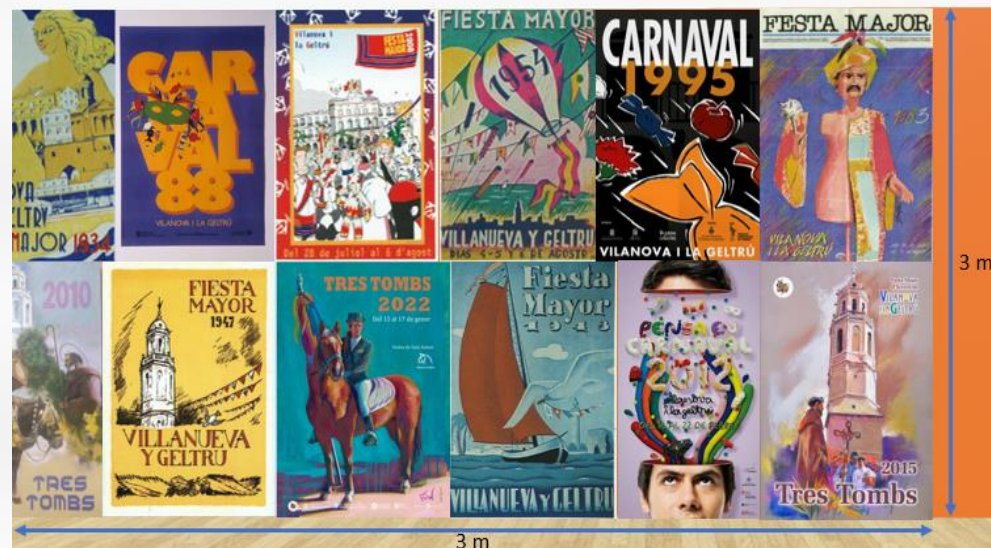
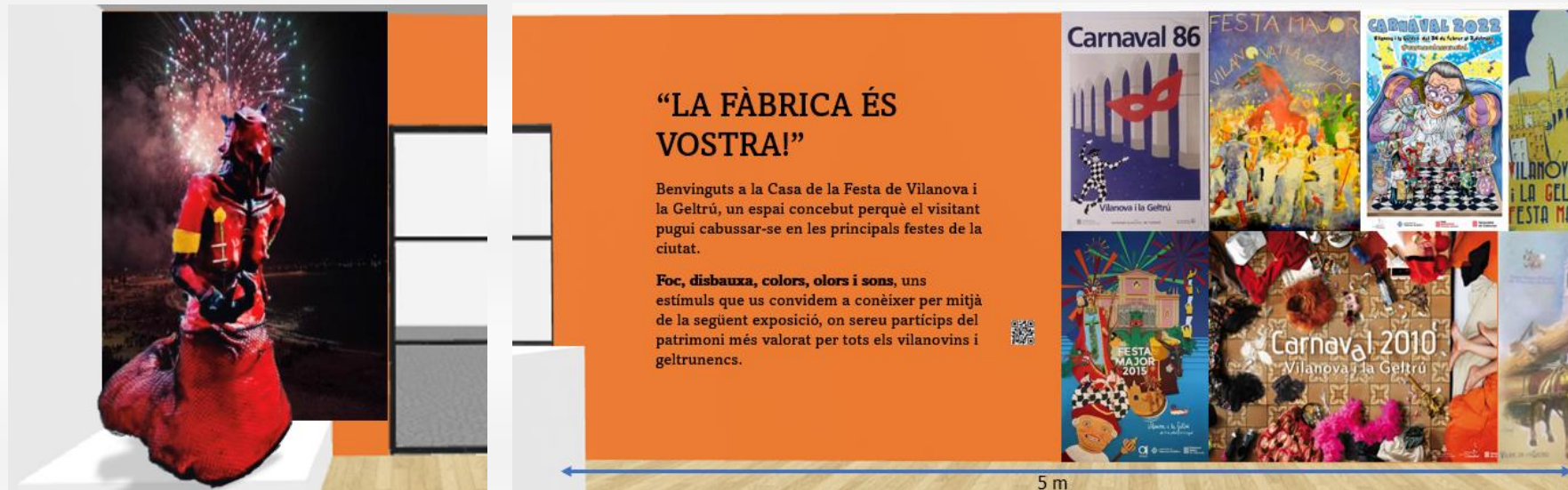

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> QR per tenir els textos en castellà i anglès.
	<ul style="list-style-type: none"> La Trinca. Festa Major, 1970. 			<ul style="list-style-type: none"> Els so es reproduirà a la part de l'entrada de la sala per no interferir el so dels altres espais expositius.
<ul style="list-style-type: none"> Sirena Helena Muarena del Barri de Baix a Mar. Esther Giralt San Felix, 2016. Pro: Diables Tronats de Mar. 			<ul style="list-style-type: none"> F: Castell de foc de la festa major de Vilanova, vista des de la Platja de Ribes Roges. Pro: Eix Diari. 	<ul style="list-style-type: none"> Base rectangular de fusta per col·locar la Sirena. Fotografia impresa sobre vinil adherit a la paret.
			<ul style="list-style-type: none"> C: Tres Tombs dels anys: 2009, 2010, 2015, 2022. Pro: Arxiu Comarcal del Garraf. 	<ul style="list-style-type: none"> Cartells de paper enganxats al mur, creant una composició impactant.

			<ul style="list-style-type: none"> • C: Carnaval dels anys: 1986, 1988, 1995, 2010, 2012, 2022. Pro: Arxiu Comarcal del Garraf. • C: Festa Major anys: 1934, 1940, 1947, 1948, 1954, 1983, 1998, 2000, 2015. Pro: Arxiu Comarcal del Garraf. 	
--	--	--	--	--

Figura 54. Planimetria virtual de la recepció de la Casa de la Festa, amb el circuit que ha de fer el visitant marcat. Font: Producció pròpia.

Figures 55, 56 i 57. Construcció virtual de la zona de la introducció de la Casa de la Festa de Vilanova i la Geltrú. Font: Producció pròpia.

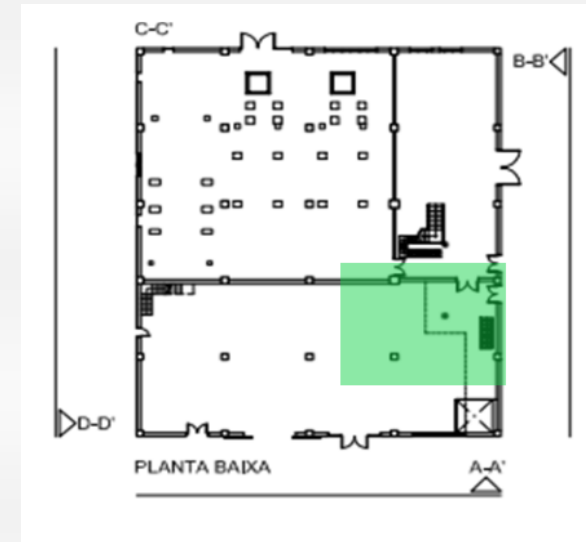

1. PRIMER ÀMBIT. “ELS TRES TOMBS”

La Festa dels Tres Tombs se celebra a Vilanova i la Geltrú en honor a **Sant Antoni Abat**, cada **17 de gener**.

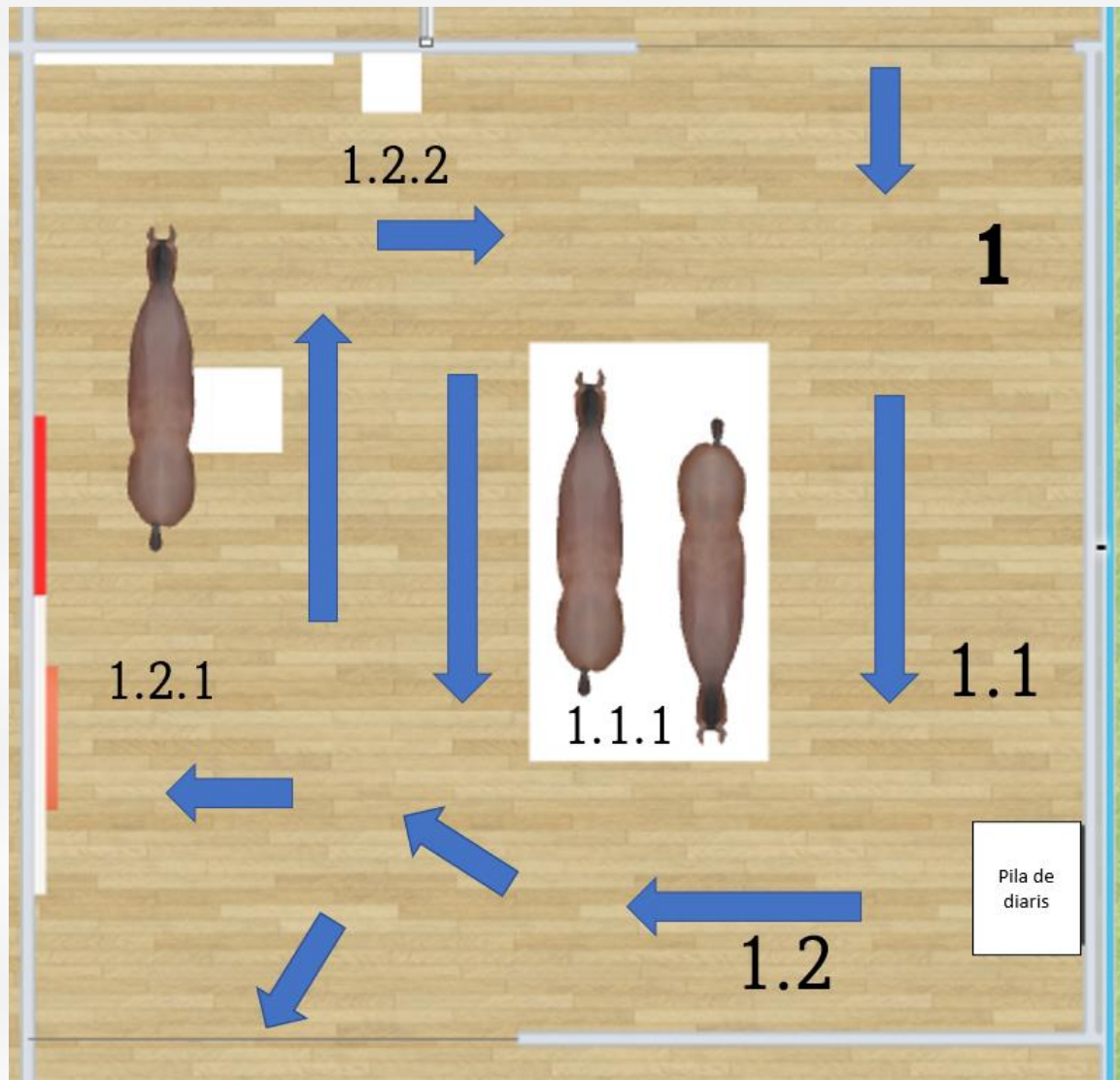
Se l'anomena **festa major d'hivern o petita**, i consisteix a donar **tres voltes** amb els **cavalls, carros i altres animals de tir o de peu rodó**, guiats pels **traginers**, per l'interior de la població. **L'Associació dels Tres Tombs**, gestiona aquesta celebració, des de la **Masia d'en Frederic**.

Guarniments: les corretges, el collar, les brides de cuir, que es posen a un cavall, a un mul o a un ruc, per al transport o la feina agrícola.

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> QR per tenir els texts en castellà i anglès.
	<ul style="list-style-type: none"> Els Tres Tombs de Sant Antoni, Núria Feliu, 1970. (Versió: banda de música) Himne dels Tres Tombs de Vilanova i la Geltrú, 2004. 			<ul style="list-style-type: none"> Els so es reproduirà a la part de l'entrada de la sala per no interferir el so dels altres espais expositius.
		<ul style="list-style-type: none"> Vídeo sobre els tres Tombs de Vilanova, 2017. Producció de Crispetes Films. 		<ul style="list-style-type: none"> Televisor de 75 polzades per reproduir l'audiovisual, penjat a la paret. (Durada: 1:24 min.).

			<ul style="list-style-type: none"> • F: Els Tres Tombs, passant pel carrer Tatuant direcció al carrer Llibertat, 1971, Germans Bellmunt. Pro: Arxiu Comarcal del Garraf. (1). • F: Cercavila dels Tres Tombs, passant per la Rambla Principal, dècada dels anys 70, Germans Bellmunt. Pro: Arxiu Masana Artigas. (2). • F: Hereu muntat a cavall, 1947-48, Germans Bellmunt. Pro: Arxiu Masana Artigas. (3). • F: Cercavila dels Tres Tombs, passant per la Rambla Principal, cruïlla amb Avinguda Francesc Macià, 1977, Germans Bellmunt. Pro: Arxiu Masana Artigas. (4). 	<ul style="list-style-type: none"> • Les fotografies es presentaran en gran format sobre plaques de cartó ploma, i penjades a la paret.
<ul style="list-style-type: none"> • Esmorrals de cuir. Associació dels Tres Tombs de Vilanova i la Geltrú. • Collar amb picarols de cuir, Associació dels Tres Tombs de Vilanova i la Geltrú. • Collar català per a cavalls de cuir. Associació dels Tres Tombs de Vilanova i la Geltrú. 				<ul style="list-style-type: none"> • Els guarniments de cuir estaran penjats per mitjà d'un suport metàl·lic, perquè puguin ser tocats i olorats pels visitants.

Figura 58. Construcció virtual de la sala dedicada als Tres Tombs, amb la circulació marcada la qual hauria de seguir el visitant per entendre el contingut de la sala. Font: Producció pròpia.

Figura 59. Construcció virtual de la part introductòria del primer àmbit: Els Tres Tombs. Font: Producció pròpia.

1.1. Els orígens:

El culte a Sant Antoni Abat a Vilanova, prové del **segle XII**, quan en l'any **1363**, se'l va proclamar patró del municipi.

A partir de llavors, cada 17 de gener, se celebrava festa, on a part de fer processons i oficis, també es feien **rituals de protecció pels animals de tir**.

La primera referència escrita d'aquesta festa, data del 18 de gener de **1851**, on el Diari de Vilanova, informava sobre un accident que hi hagué durant les **curses amb cavalls que es feien pels carrers** per sant Antoni.

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> QR per tenir els texts en castellà i anglès.
		<ul style="list-style-type: none"> Gravació de la cercavila dels Tres Tombs de Vilanova i la Geltrú de l'any 1974. Jesús Santacana. (Durada: 4:49). Pro: Arxiu Comarcal del Garraf. 		<ul style="list-style-type: none"> Televisor de 75 polzades per reproduir l'audiovisual, penjat a la paret.
			<ul style="list-style-type: none"> F: Tres Tombs per Sant Antoni Abat, 1953, Germans Bellmunt. Pro: Arxiu Comarcal del Garraf. (1). F: El banderer i els borlistes de la diada de Sant Antoni Abat a la dècada dels cinquanta, Juan Montaner Raventós. Pro: Fons Joan Montaner Raventós. (2). F: Jove Hereu muntat sobre 	<ul style="list-style-type: none"> Les fotografies es presentaran en gran format sobre plaques de cartó ploma, i penjades a la paret.

			<p>una mula, 1947-1948, Germans Bellmunt. Pro: Arxiu Masana Artigas. (3).</p> <ul style="list-style-type: none"> • F: Benedicció de la cercavila dels Tres Tombs, anys 70, Germans Bellmunt. Pro: Arxiu Masana Artigas. (4). • F: Noies a cavall a la platja de Vilanova, anys 70, Germans Bellmunt. Pro: Arxiu Masana Artigas. (5). 	
<ul style="list-style-type: none"> • Diari de Vilanova del 18 de gener de 1851. Pro: Arxiu Comarcal del Garraf. 				<ul style="list-style-type: none"> • Construcció de dues piles de diaris, on a sobre hi anirà obert el diari de Vilanova del dia 18 de gener de 1851.
<ul style="list-style-type: none"> • Guarniment sencer del cavall del Banderer, 1900. Pro: Associació dels Tres Tombs de Vilanova i la Geltrú. • Guarniment sencer del cavall del Capità de Bandera, 1900. Pro: Associació dels Tres Tombs de Vilanova i la Geltrú. 				<ul style="list-style-type: none"> • Base rectangular de fusta amb dos maniquins en forma de cavall de cos sencer capiculats de fibra de vidre.

Figura 60 i 61. Construcció virtual de la part de la Casa de la Festa dedicada a explicar la història dels Tres Tombs de Vilanova i la Geltrú. Font: Producció pròpia.

1.2. L'Argot de la festa:**Paret A**

Bandera de Sant Antoni: Símbol de l'Associació dels Tres Tombs, és portada per la figura del **Banderer**.

Cordonistes o borlistes: Persones que porten els cordons de la bandera dels Tres Tombs, n'acostumen a ser dos.

Baster: Persona que confecciona i repara els guarniments dels animals de càrrega, i altres objectes de cuir.

Tortell de Sant Antoni: Postra tradicional de la festa, és un pastís fet de pasta de brioix o de full, farcit de massapà principalment. En el seu interior conté una sorpresa, normalment, una figureta d'un animal.

Carro, carruatge, carreta: És un vehicle mogut per la força d'animals, que s'utilitzava per transportar tot tipus de càrregues. Estaven conformats per un tauler de fusta, amb baranes a banda i banda, muntat sobre un eix de ferro amb dues rodes.

Paret B

Burros, ases o rucs: Animal més petit que el cavall, amb orelles molt llargues, que és emprat sobretot com a bèstia de càrrega.

Genet, geneta/amazona: Persona que munta a cavall.

Paret C

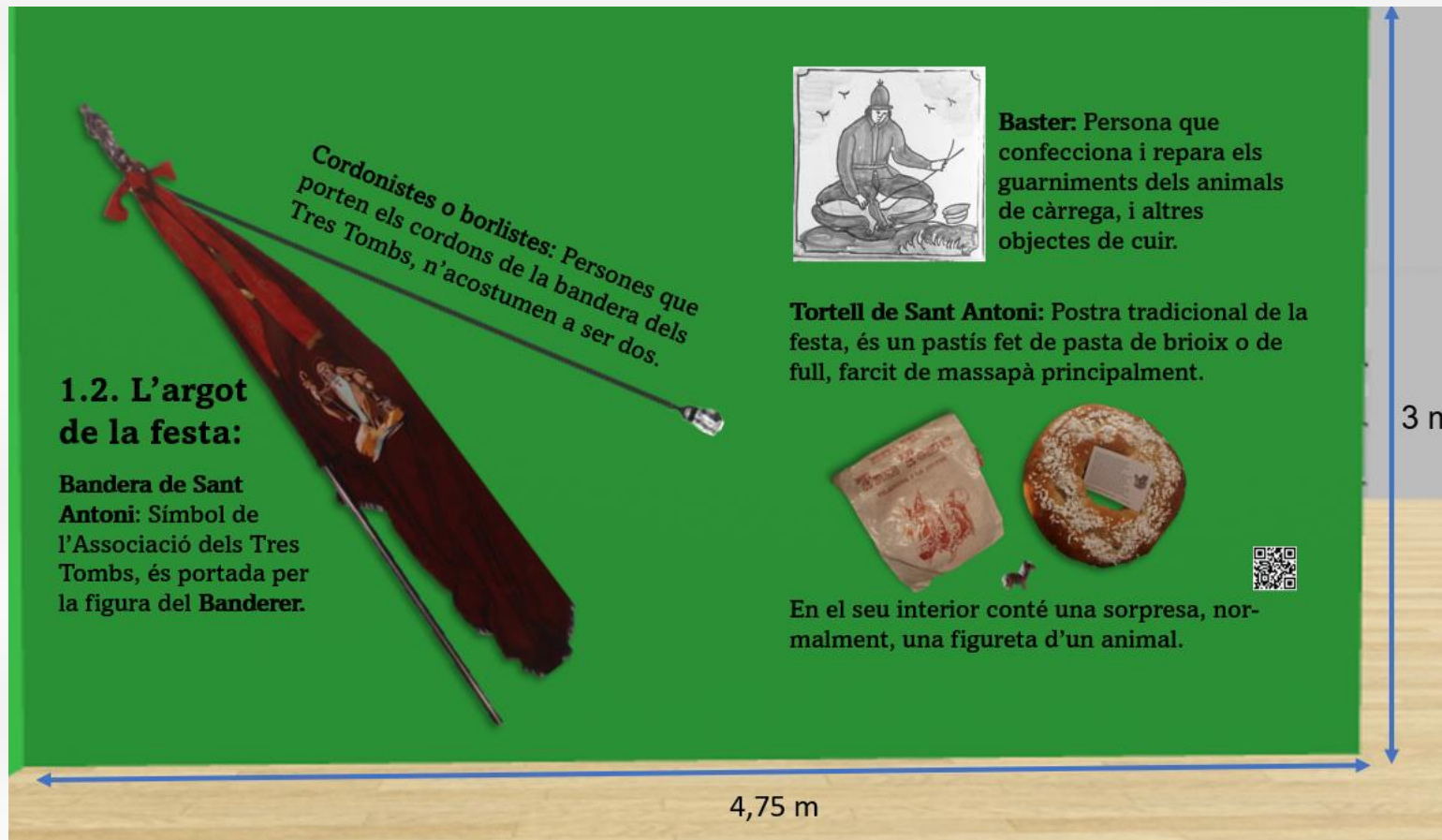
Porquet: Símbol de Sant Antoni, animal que acostuma a acompanyar les representacions d'aquest sant.

Traginer(a): Persona que tenia per ofici traslladar mercaderies i productes amb bèsties de càrrega.

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> QR per tenir els texts en castellà i anglès.
		<ul style="list-style-type: none"> Reportatge sobre com es realitza un carro i com es carrega. (Durada 3:00 min). 		<ul style="list-style-type: none"> Recreació d'una carreta penjada a la paret. Amb detalls en volum, amb la voluntat de conèixer un carro a través del tacte. Amb un televisor de 75 polzades per reproduir l'audiovisual penjat. Perfil en relleu d'un ase.
			<ul style="list-style-type: none"> F: L'esforç del Traginer, 2008, Abel Masana i Saburit. Pro: Arxiu Masana Artigas. (1) 	<ul style="list-style-type: none"> La fotografia es presentarà en gran format sobre placa de cartó ploma, i penjada a la paret
<ul style="list-style-type: none"> La Bandera centenària dels Tres Tombs. Pro: Associació dels Tres Tombs de Vilanova i la Geltrú. 				<ul style="list-style-type: none"> Suports metàl·lics per fixar a bandera a la paret.
<ul style="list-style-type: none"> Recreació d'un tortell, la seva paperina amb el logotip de l'Associació dels Tres Tombs, i la figureta que es posa a dins. 				<ul style="list-style-type: none"> Ganxos de metall per fixar el tortell, la paperina i la figureta a la paret.
<ul style="list-style-type: none"> Rajola catalana amb la representació de l'ofici de baster. Pertanyent al segle XVIII. 				<ul style="list-style-type: none"> Ganxos de metall per fixar la rajola a la paret.
<ul style="list-style-type: none"> Escultura de sant Antoni Abat. Guix policromat. Taller: Arte Cristiano d'Olot. 				<ul style="list-style-type: none"> Base en forma de cub de fusta per exposar la imatge del sant.
<ul style="list-style-type: none"> Bata, boina i mocador dels traginers dels Tres Tombs. Associació dels Tres Tombs de Vilanova i la Geltrú. 				<ul style="list-style-type: none"> Penjadors de fusta i metall per penjar a la paret la bata i la boina a la paret. Col·locat a una altura accessible perquè el visitant es pugui provar la bata i la boina.

<ul style="list-style-type: none"> Peça en forma de cavall a mida natural, amb cella de cuir i les regnes. 				<ul style="list-style-type: none"> Cavall de polièster amb estructura interna metàl·lica, preparat perquè qualsevol visitant hi pugui pujar. Mirall rectangular de gran format.
---	--	--	--	---

Figura 62. Construcció virtual de la paret A, de l'àmbit dedicat a l'argot de la Festa dels Tres Tombs. Font: Producció

Figura 63. Construcció virtual de la paret B de l'àmbit dedicat a l'argot de la Festa dels Tres Tombs. Font: Producció pròpia.

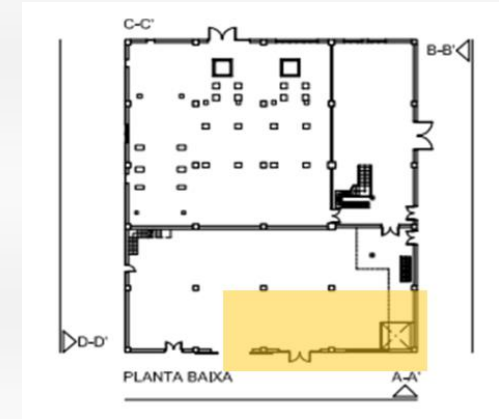

Figura 64. Construcció virtual de la paret C de l'àmbit dedicat a l'argot de la Festa dels Tres Tombs. Font: Producció pròpia.

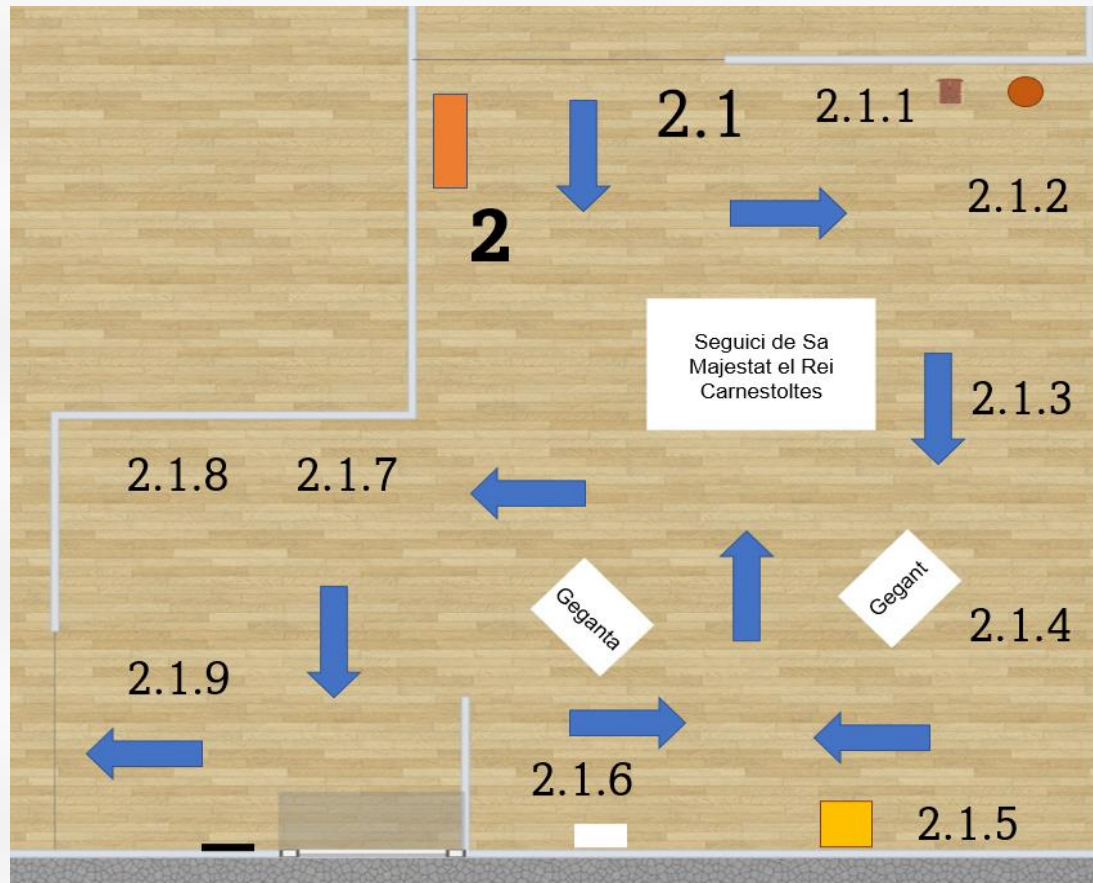
2. SEGON ÀMBIT. “EL CARNAVAL”

És la celebració que els vilanovins més esperem durant tot l'any. Té **més de 250 anys d'història**, i fou declarada **Festa Patrimonial d'Interès Nacional**, des del **2010**. És dels pocs carnavals que **van sobreviure al franquista** i que a dia d'avui encara segueix centrant-se en la **sàtira**.

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> QR per tenir els texts en castellà i anglès.
	<ul style="list-style-type: none"> El Turuta. Himne del Carnaval vilanoví. 			<ul style="list-style-type: none"> Els so es reproduirà a la part de l'entrada de la sala per no interferir el so dels altres espais expositius.
		<ul style="list-style-type: none"> Reportatge del Carnaval de Vilanova: "Aixó és el Carnaval de Vilanova i la Geltrú", 2021. (Durada: 1:33 min.) 		<ul style="list-style-type: none"> Televisor de 75 polzades per reproduir l'audiovisual, penjat a la paret.
<ul style="list-style-type: none"> El Drac, Enric Cristòfol Ricard, 1926, oli sobre tela. (150 x 89 cm). Núm. 211. Pro: Biblioteca Museu Víctor Balaguer. 				<ul style="list-style-type: none"> Pintura emmarcada i protegida amb un vidre, penjada a la paret per mitjà de ganxos metàl·lics.
<ul style="list-style-type: none"> Programes del Carnaval dels anys 1916, 1919, 1926, 1927, 1928. Pro: Arxiu Comarcal del Garraf. Discursos del Rei Carnestoltes dels anys 1870, 1887, 1909. Pro: Arxiu Comarcal del Garraf. 				<ul style="list-style-type: none"> Taula vitrina per exposar els programes antics i els altres documents bibliogràfics antics.

<ul style="list-style-type: none"> Seguit de banderes de les entitats que participen en les Comparses de Diumenge de Carnaval. Pro: Federació d'Associacions del Carnaval de Vilanova i la Geltrú. 				<ul style="list-style-type: none"> Col·locació de les banderes de les diferents entitats vilanovines a la part alta de la sala. Subjectades per mitjà d'una estructura metàl·lica.
---	--	--	--	---

Figura 65. Planta virtual de la Sala del Carnaval amb les seves corresponents indicacions de circulació. Font: Producció pròpia.

Figura 66. Construcció virtual de l'àmbit dedicat al Carnaval. Font: Producció pròpia.

2.1. EL CARNAVAL DIA A DIA:

2.1.1. Dissabte de Ball de Mantons: Els actes principals comencen la nit de dissabte abans del Dijous Gras, amb el tradicional Ball de Mantons, balls de gala organitzats per les diferents entitats del Carnaval.

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> QR per tenir els textos en castellà i anglès.
			<ul style="list-style-type: none"> F: Carnaval. Ball de Mantons. Ramir Horro i López, 1961-1967. Pro: Arxiu Comarcal del Garraf. (1) F: Carnaval. Ball de Mantons, del Foment. Ramir Horro i López, 1951-1960. Pro: Arxiu Comarcal del Garraf. (2) 	<ul style="list-style-type: none"> Les fotografies es presentaran en gran format sobre plaques de cartó ploma, i penjades a la paret.
<ul style="list-style-type: none"> Jaqueta de tipologia americana de color negre. Mantó de Manila de color blanc. 				<ul style="list-style-type: none"> Penjador de roba de tipologia galant de nit. Maniquí de tors femení amb un sola pota de base de fusta.

2.1.2. Diumenge de les Competències Musicals: La plaça de les Cols s'omple de gent amb les Competències Musicals, on la Banda Mestre Montserrat, convida a una banda forana per a competir per la millor interpretació musical.

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> QR per tenir els texts en castellà i anglès.
		<ul style="list-style-type: none"> Audiovisual Carnaval de Vilanova, Pas a Pas. El ball de mantons i les competències musicals. Pro: FAC 		<ul style="list-style-type: none"> Televisor de 75 polzades per reproduir l'audiovisual, penjat a la paret.
				<ul style="list-style-type: none"> Fragment de la partitura del Turuta estampada sobre la paret.

2.1.3. Dijous Gras: Dijous Gras hi ha dos protagonistes, el **Xató**, que es complementa amb les truites i la merenga i la coca de llardons. I a partir de mitja tarda, **la Merengada**, una esbojarrada **batalla de merenga**, que comença davant de la **Pastisseria Blanch**, des d'on es despenja una gran merenga, la qual la canalla, s'hi empastifa.

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> QR per tenir els texts en castellà i anglès.

		<ul style="list-style-type: none"> • Audiovisual Carnaval de Vilanova, Pas a Pas. La Xatonada i la Merengada. Pro: FAC. 		<ul style="list-style-type: none"> • Televisor de 75 polzades per reproduir l'audiovisual, penjat a la paret.
			<ul style="list-style-type: none"> • F: Merengada davant de la Pastisseria Blanch. Pro: Museu Virtual del Carnaval. (1) 	<ul style="list-style-type: none"> • La fotografia es presentarà en gran format sobre placa de cartó ploma, i penjada a la paret.
<ul style="list-style-type: none"> • Merenga gegant de polièster que reproduirà la que realitza la pastisseria Blanch cada any. • Morter de ceràmica. • Massa de morter de fusta. 				<ul style="list-style-type: none"> • Els objectes aniran penjats a la paret directament, per això només tindran una cara figurada, l'altre part serà llisa. I en tots els casos seran objectes a l'abast de l'espectador perquè els puguin tocar.

2.1.4. Divendres d'Arrivo: L'Arrivo, és l'arribada de **Sa Majestat el rei Carnestoltes** a la ciutat, acompanyat per **un seguici de carrosses, disfresses, diables, dracs**, un acte on la sàtira i el sarcasme són els protagonistes. Té el punt àlgid en el **Sermó**, que es fa sempre a la Plaça de la Vila.

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> • QR per tenir els textos en castellà i anglès.
		<ul style="list-style-type: none"> • Audiovisual Carnaval de Vilanova, Pas a Pas, L'Arrivo. Pro: FAC. 		<ul style="list-style-type: none"> • Televisor de 75 polzades per reproduir l'audiovisual, penjat a la paret.
			<ul style="list-style-type: none"> • F: L'Arrivo, amb l'entitat la Gavina vestits de peixos. Pro: Museu Virtual del 	<ul style="list-style-type: none"> • Les fotografies es presentaran en gran format sobre plaques de cartó ploma, i penjades a la paret.

			<p>Carnaval. (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • F: Carrossa de la Gran Penya participant a l'Arrivo. Fent crítica sobre l'estat del Pavelló municipal. Pro: Museu Virtual del Carnaval. (2) • F: Carrossa amb el Seguici del Sa Majestat el Rei Carnestoltes. Pro: Museu Virtual del Carnaval. (3) • F: Sermó del Rei Carnestoltes a la Plaça de la Vila. Pro: Museu Virtual del Carnaval. (4) • F: Carrossa participant a l'Arrivo. Pro: Museu Virtual del Carnaval. (5) • F: Carrossa de la Unió Vilanovina participant a l'Arrivo. Pro: Museu Virtual del Carnaval. (6) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Dues màscares d'antifaç de cartró blanc. 				<ul style="list-style-type: none"> • Ganxos metàl·lics per subjectar els dos antifaços de cartró en la paret.

<ul style="list-style-type: none"> • Dos gravats del segle XIX sobre la representació de l'arribada del Rei Carnestoltes. Costumari Català. 				<ul style="list-style-type: none"> • Els gravats estaran impresos sobre vinil i adherits sobre la paret de la sala.
<ul style="list-style-type: none"> • Vestits de dues Concubines, Pere Arenes. Pro: Federació d'Associacions pel Carnaval. • Vestit del Rei Carnestoltes i del Secretari, Pere Arenes. Pro: Federació d'Associacions pel Carnaval. 				<ul style="list-style-type: none"> • Base de fusta rectangular amb quatre maniquins de cos sencer, dos femenins i dos masculins. Amb la següent inscripció: «a la Plassa de la Casa de la Vila, aon el REI DE LA BROMA, pujat en un trono plè de llums i banderetes, farà amb tota la serietat que'l cas requereix, el séu discurs crític-humorístic.» (Programa del Carnaval de 1914).

2.1.5. Dissabte de Mascarots: Per places i carrers trobem el **Ball de Malcasats**, un ball on a través dels seus parlaments fan **crítica de l'actualitat política i dels problemes matrimonials**. A més de les cercaviles del **Caramel**, el rei del Carnaval pels infants, i la dels boigs **Gegants de la Cuyna Vella**. També apareix el **Moixó Foguer**, un personatge **disfressat d'ocell, embetumat amb mel i recobert de plomes**, que recorre els carrers de la ciutat.

Objectes	Música	Audiovisuais	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> • QR per tenir els textos en castellà i anglès.
		<ul style="list-style-type: none"> • Audiovisual Carnaval de Vilanova, Pas a Pas. El Moixó Foguer. Pro: FAC. 		<ul style="list-style-type: none"> • Televisor de 75 polzades per reproduir l'audiovisual, que estarà col·locat sobre la caixa del moixó Foguer, concretament davant la tapa oberta.
			<ul style="list-style-type: none"> • F: Ball de Malcasats, actuant en la Plaça dels Carros. Pro: 	<ul style="list-style-type: none"> • Les fotografies es presentaran en gran format sobre plaques de cartó ploma, i penjades a la paret.

			<p>Museu Virtual del Carnaval. (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • F: Agutzil tocant la trompeta. Pro: Museu Virtual del Carnaval. (2) • F: Arribada del Caramel. Pro: Museu Virtual del Carnaval. (3) • F: Cercavila del caramel per la Rambla Principal. Pro: Museu Virtual del Carnaval. (4) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Gegants de la Cuyna Vella, Manel Casserres i Boix, 2009. Pro: Federació d'Associacions pel Carnaval de Vilanova i la Geltrú. 				<ul style="list-style-type: none"> • Estaran col·locats al centre de la sala sense cap barrera que impedeixi la interacció del visitant amb la peça.
<ul style="list-style-type: none"> • Tres màscares del Ball de Malcasats, Taller Estaquirot, 2000. Pro: Agrupació de Balls Populars de Vilanova i la Geltrú. 				<ul style="list-style-type: none"> • Les màscares aniran penjades a la paret per mitjà d'una estructura metàl·lica que tindrà forma de cara humana.
<ul style="list-style-type: none"> • Caixa del Moixó Foguer, oberta i amb l'interior ple de plomes i un pot de mel. Pro: L'orfeó Vilanoví. 				<ul style="list-style-type: none"> • Peça col·locada sobre una base de fusta per aïllar-la del terra.

2.1.6. Diumenge de Comparses: Les **Comparses és l'acte més emblemàtic** del Carnaval. Milers de comparsers i comparseres surten al carrer **a saltar i a llançar caramels** al ritme del **Turuta**, un himne propi dels vilanovins. Les passejades acaben a la Plaça de la Vila, on es lliuren les guerres més dolces, al crit de "**Comparsers, la plaça és vostra!**" La tarda culmina amb les Danses de Vilanova, uns balls d'estètica vuitcentista a la Plaça de les Cols.

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> QR per tenir els texts en castellà i anglès.
		<ul style="list-style-type: none"> Audiovisual el Carnaval de Vilanova, Pas a Pas. Les Comparses. Pro: FAC. 		<ul style="list-style-type: none"> Televisor de 75 polzades per reproduir l'audiovisual, penjat a la paret.
<ul style="list-style-type: none"> Les Comparses de Vilanova, Joaquim Mir, 1925-26. Núm. 206. (149 x 201 cm). Pro: Biblioteca Museu Víctor Balaguer. 				<ul style="list-style-type: none"> Pintura emmarcada i amb vidre protector, la qual per mitjà de manxos metàl·lics anirà penjada a la paret.
<ul style="list-style-type: none"> Mantó de Manila, preferiblement negre amb un ric brodat floral. Americanes i barretines pertanyents a les diferents entitats que participen en les comparses. Pro: Federació d'Associacions pel Carnaval de Vilanova i la Geltrú. 				<ul style="list-style-type: none"> Estructura metàl·lica per subjectar el mantó. Penjador de paret on aniran penjades les americanes. Caps de maniquí per exposar les barretines.
				<ul style="list-style-type: none"> Caramels escampats pel terra a la zona pròxima de la paret. Dues ulleres de realitat virtual amb el seu suport corresponent, per tenir una visió en 360° de la guerra de caramels de la Plaça de la Vila.

2.1.7. Dilluns de Coros: A la tarda se celebra la **comparsa del Vidalet**, on els infants disfressats van al **Ball del Paperet a la Plaça de la Vila**, un ball amb música i pluja de paperets de colors. Al vespre hi ha els **Coros d'en Carnestoltes**, on les entitats versionen **cançons amb lletres satíriques i picants**, pels carrers i teatres.

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> • QR per tenir els texts en castellà i anglès.
		<ul style="list-style-type: none"> • Audiovisual Carnaval de Vilanova, Pas a pas. Dilluns de Coros. Pro: FAC. 		<ul style="list-style-type: none"> • Televisor de 75 polzades per reproduir l'audiovisual, penjat a la paret.
			<ul style="list-style-type: none"> • F: Personatge de l'espectacle del Ball del Paperet. Pro: Museu Virtual del Carnaval de Vilanova. (1) • F: Infant rebent una pluja de confeti. Pro: Museu Virtual del Carnaval de Vilanova. (2) • F: Infant rebent una pluja de confeti. Pro: Museu Virtual del Carnaval de Vilanova. (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • Les fotografies es presentaran en gran format sobre plaques de cartó ploma, i penjades a la paret.

2.1.8. Dimarts de Vidalot: Dimarts s'ha recuperat la comparsa del **Vidalot**, una cercavila on els participants **disfressats i emmascarats**, recorren la vila llençant **gra i ordi**.

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> QR per tenir els texts en castellà i anglès.
		<ul style="list-style-type: none"> Audiovisual Carnaval de Vilanova, Pas a Pas. Dimarts de Vidalot. Pro: FAC. 		<ul style="list-style-type: none"> Televisor de 75 polzades per reproduir l'audiovisual, penjat a la paret.
			<ul style="list-style-type: none"> F: Dibuix de dues espigues d'ordi. 	<ul style="list-style-type: none"> Dibuix en negra i de mida gran, de les dues espigues d'ordi, que aniran estampades sobre la paret.
<ul style="list-style-type: none"> Un Picamatalassos. Element característic de la comparsa del Vidalot. Pro: Federació d'Associacions pel Carnaval de Vilanova i la Geltrú. 				<ul style="list-style-type: none"> Estructura metàl·lica per suportar el picamatalassos que estarà presentat perquè tots els visitants el puguin tocar.

2.1.9. Dimecres de Cendra: És l'últim dia de Carnaval. **Cada any, una entitat de la ciutat s'encarrega d'organitzar l'enterro de Sa Magestat el Rei Carnestoltes**, on el seu punt àlgid es troba a la Plaça de la Vila, on es llegeix el seu Testament.

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> QR per tenir els texts en castellà i anglès.
		<ul style="list-style-type: none"> Audiovisual Carnaval de Vilanova, Pas a Pas. Dimecres de Cendra. Pro: FAC. 		<ul style="list-style-type: none"> Televisor de 75 polzades per reproduir l'audiovisual, penjat a la paret.
			<ul style="list-style-type: none"> F: Entrada del fèretre del Rei Carnestoltes a la 	<ul style="list-style-type: none"> Les fotografies es presentaran en gran format sobre plaques

			<p>Plaça de la Vila, als anys 90, del segle XX. Pro: Museu Virtual del Carnaval. (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • F: L'associació la Unió Vilanovina cuinant les arengades. Pro: Museu Virtual del Carnaval. (2) • F: La crema del cos difunt del carnestoltes. Pro: Museu Virtual del Carnaval. (3) • F: Casa mortuòria. Pro: Museu Virtual del carnaval. (4) • F: Lectura del Testament del Rei Carnestoltes a la Plaça de la Vila. Pro: Museu Virtual del Carnaval. (5) 	de cartó ploma, i penjades a la paret.
<ul style="list-style-type: none"> • Tapa d'un taüt negre amb una sardina dibuixada en blanc i amb la següent inscripció amb lletres blanques: RIP. • Marcador amb comptador de dies, hores, minuts i segons. (Indicar el temps que falta pel següent Carnaval). 				<ul style="list-style-type: none"> • Estructura metàl·lica per suportar el taüt i el marcador penjats a la paret.

Aclariment: Com que en aquest apartat hi ha una gran quantitat d'audiovisuals, aquests, es projectaran a la vegada, però el seu àudio anirà vinculat a auriculars, per no generar interferències auditives.

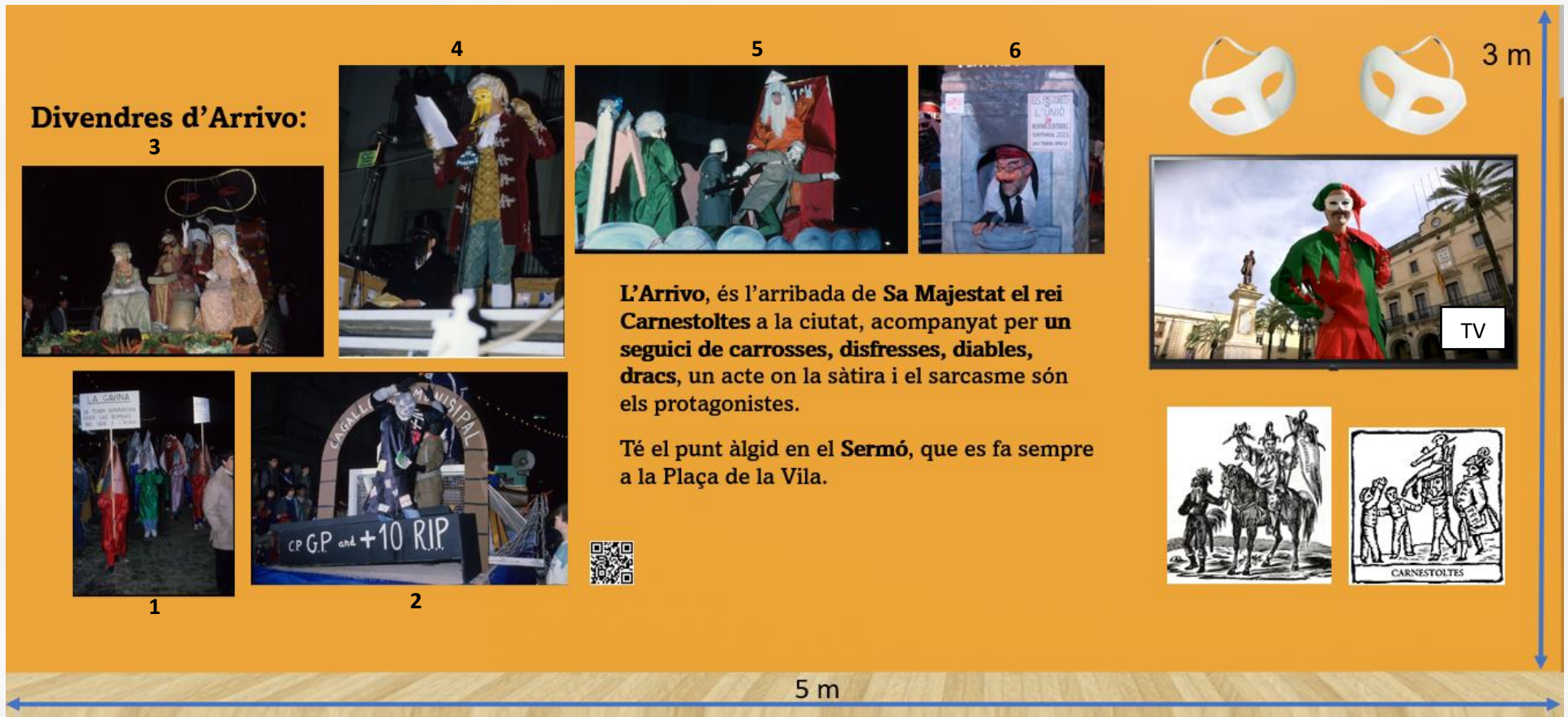

Figura 67. Construcció virtual de l'àmbit el Carnaval dia a dia, concretament la part dedicada al Ball de Mantons. Font: Producció pròpia.

Figura 68. Construcció virtual de l'àmbit Carnaval dia a dia, concretament les parts dedicades al Diumenge de Competències Musicals i de Dijous Gras. Font: Producció pròpia.

Figura 69. Construcció virtual de l'àmbit el Carnaval dia a dia, concretament la part dedicada a divendres d'Arrivo. Font: Producció pròpia.

Figura 70. Construcció virtual de l'expositor on hi hauran els vestits del Seguici de Sa Majestat el Rei Carnestoltes. Font: Producció pròpia.

Figura 71. Construcció virtual de la part dedicada al dissabte de Mascarots. Font: Producció pròpia.

Diumenge de Comparses:

Les **Comparses** és l'acte més emblemàtic del Carnaval.

Milers de comparsers i comparseres surten al carrer a saltar i a llançar caramels al ritme del **Turuta**, un himne propi dels vilanovins.

Les passejades acaben a la Plaça de la Vila, on es lliuren les guerres més dolces, al crit de "Comparsers, la plaça és vostra!"

Viu la Guerra més dolça des de dins!

3 m

4 m

La tarda culmina amb les Danses de Vilanova, uns balls d'estètica vuitcentista a la Plaça de les Cols.

2,10 m

Figures 72 i 73. Construcció virtual de la part dedicada al diumenge de Comparses. Font: Producció pròpia.

Figura 74. Construcció virtual de les parts dedicades al dilluns de Coros i el dimarts de Vidalot. Font: Producció pròpia.

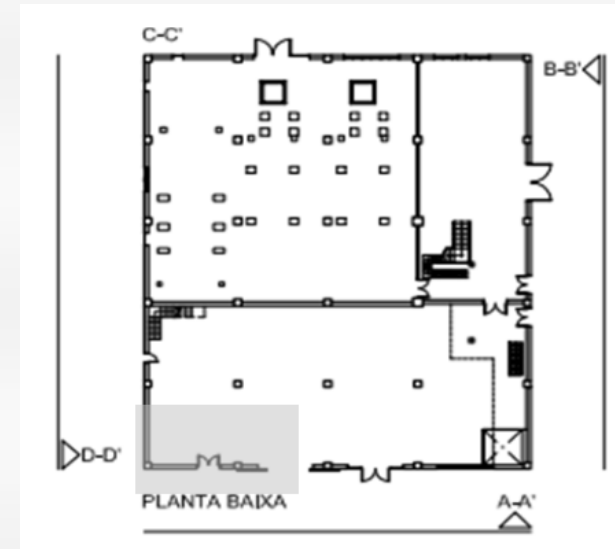
Figures 75 i 76. Construcció virtual de la part dedicada al dimecres de Cendra. Font: Producció pròpia.

3. TERCER ÀMBIT. “EL CORPUS”. L’ORIGEN DE LES FESTES MAJORS ACTUALS

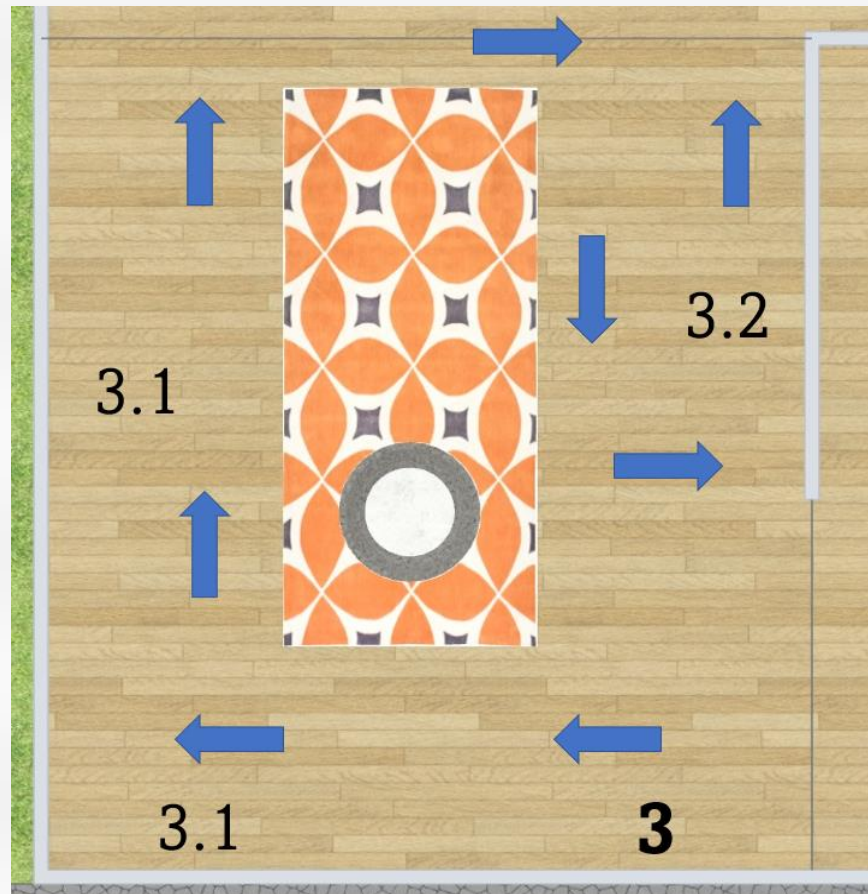
L’origen dels entremesos populars cal cercar-lo en la festa del Corpus Christi, la celebració que **exalta l’Eucaristia**, instaurada pel papa Urbà IV, l’any 1262.

A **Barcelona** es comença a celebrar el **1320**, fent una processó conformada per **diversos personatges que a través de moviments i diàlegs simples, ensenvaven al poble la doctrina catòlica.**

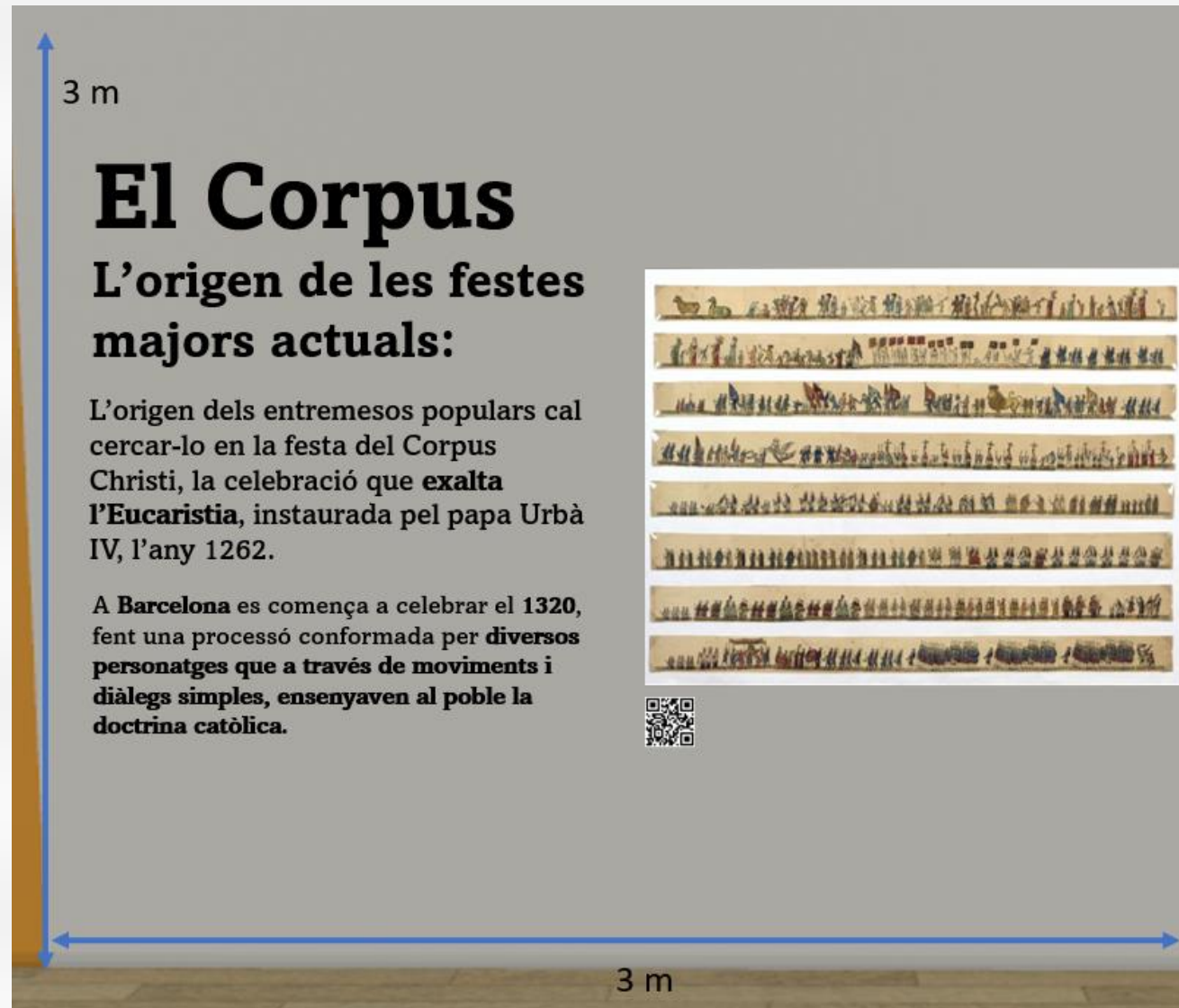

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> QR per tenir els texts en castellà i anglès.
	<ul style="list-style-type: none"> So ambient d'un brollador d'aigua. 			<ul style="list-style-type: none"> El so sortirà de dins del brollador, per no interferir les músiques de les altres sales.
<ul style="list-style-type: none"> Reproducció del gravat acolorit de la Processó de Corpus de Barcelona del primer terç del segle XIX, segons una col·lecció de quatre fulles de regle sense peu d'estampa. 				<ul style="list-style-type: none"> Plafó emmarcat on hi anirà dipositada en mida ampliada la làmina amb el gravat de la processó de Corpus.
<ul style="list-style-type: none"> Brollador amb l'ou com balla. 				<ul style="list-style-type: none"> Fals brollador de pedra artificial, amb raig de resina per fingir el raig d'aigua que surt del brollador i fa ballar l'ou.
<ul style="list-style-type: none"> Catifa de serradures de colors de 2 m. (Renovada cada cert temps). 				<ul style="list-style-type: none"> Base rectangular de fusta, d'1,80 d'ample per 2 m de llarg.

<ul style="list-style-type: none"> • Garlandes de flors artificials. 				<ul style="list-style-type: none"> • Estructures metàl·liques per suportar les garlandes florals que aniran penjades al llarg de la part alta de la sala.
---	--	--	--	--

Figures 77 i 78. Planta de la sala dedicada al Corpus, amb l'alçat de l'ou com balla i de la catifa que hi hauran al seu centre. Font: Producció pròpia.

Figura 79. Construcció virtual de l'àmbit dedicat al Corpus. Font: Producció pròpia.

3.1. EL CORPUS VILANOVÍ:

A **Vilanova**, des de la parròquia de Sant Antoni Abat, ja es feia la processó de Corpus des del **1611**, on ja hi participava la **Mulassa**. Amb els anys se li van sumar els Gegants (1709 i 1771) i el Drac (1841).

Començava **la vigília**, amb la sortida dels entremesos al vespre, amb la missió de visitar les autoritats i marcar el trajecte de la processó de l'endemà. **El dia de la festa**, els entremesos sortien de bon matí i acompanyaven les autoritats a Ofici i de retorn, davant de l'Ajuntament, feien una ballada d'exhibició. **A la tarda**, es feia la processó pels carrers de la ciutat, degudament engalanats. L'any 1972, es deixa de fer Corpus a Vilanova.

Les catifes, s'elaboraven amb pètals de flors, les quals tenien motius lligats a la religiositat del Corpus, a la primavera o motius geomètrics.

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> QR per tenir els texts en castellà i anglès.
		<ul style="list-style-type: none"> Audiovisual de la processó de Corpus de l'any 1953. Arxiu Comarcal del Garraf. 		<ul style="list-style-type: none"> Televisor de 75 polzades per reproduir l'audiovisual, penjat a la paret.
			<ul style="list-style-type: none"> F: Cercavila de Corpus. Germans Bellmunt, 1963. Pro: Arxiu Comarcal del Garraf. (1) F: Catifes per Corpus a la plaça Llarga. Germans Bellmunt, 1963. Pro: Arxiu Comarcal del Garraf. (2) 	<ul style="list-style-type: none"> Les fotografies es presentaran en gran format sobre plaques de cartó ploma, i penjades a la paret.

			<ul style="list-style-type: none"> • F: Catifa de Corpus a la Plaça Llarga. Germans Bellmunt, 1956. Pro: Arxiu Comarcal del Garraf. (3) • F: Catifa de Corpus a la Plaça de les Cols. Pro: Arxiu Comarcal del Garraf. (4) • F: Catifa de Corpus al carrer Caputxins. Pro: Arxiu Comarcal del Garraf. (5) • F: Catifa i altar de Corpus a la Plaça Llarga. Germans Bellmunt, 1955. Pro: Arxiu Comarcal del Garraf. (6)	
--	--	--	--	--

3.1. El Corpus vilanoví:

A Vilanova, des de la parròquia de Sant Antoni Abat, ja es feia la processó de Corpus des del 1611, on ja hi participava la **Mulassa**. Amb els anys se li van sumar els Gegants (1709 i 1771) i el Drac (1841).

1

2, 40 m

3 m

Començava la **vigília**, amb la sortida dels entremesos al vespre, amb la missió de visitar les autoritats i marcar el trajecte de la processó de l'endemà.

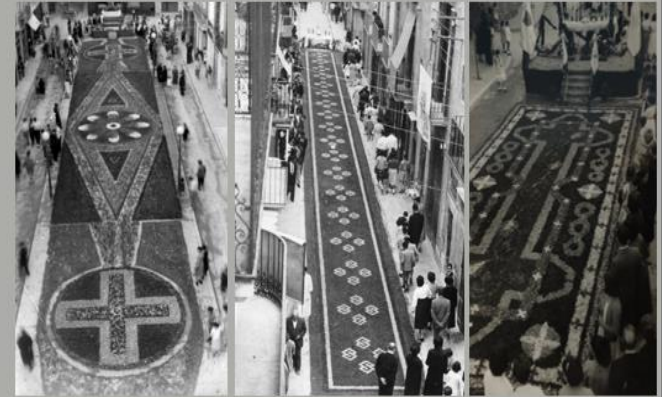
El dia de la festa, els entremesos sortien de bon matí i acompanyaven les autoritats a Ofici i de retorn, davant de l'Ajuntament, feien una ballada d'exhibició. A la tarda, es feia la processó pels carrers de la ciutat, degudament engalanats.

L'any 1972, es deixa de fer Corpus a Vilanova.

Les catifes, s'elaboraven amb pètals de flors, les quals tenien motius lligats a la religiositat del Corpus, a la primavera o a motius geomètrics.

4

5

6

2

3

5,95 m

Figures 80 i 81. Construcció virtual de la part dedicada al Corpus vilanoví. Font: Producció pròpia.

3.2. ARA, UNA FESTA MÉS GELTRUNENCA QUE VILANOVINA:

L'any 1992, es va recuperar **al barri de la Geltrú** aquesta festa, per iniciativa de l'entitat els **Amics del Drac de la Geltrú**. Es va establir que durant la **tarda de dissabte de Corpus**, es faria una **processó pels carrers de la Geltrú**. Un fet que a garantit la supervivència de la tradició de fer les catifes i de l'ou com balla.

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> • QR per tenir els texts en castellà i anglès.
			<ul style="list-style-type: none"> • F: Catifa del carrer Roques, anys 90. Pro: Arxiu Masana Artigas. (1) • F: Catifes del carrer Bonaire, anys 90. (Dues) Pro: Arxiu Masana Artigas. (2) • F: L'ou com Balla a la Plaça Lledoners, 1997, Pro: Arxiu Masana Artigas. (3) • F: Processó de Corpus a la Plaça Lledoners, 1993. Pro: Arxiu Masana Artigas. (4) • F: Monitors de l'Esplai de la Geltrú, fent la catifa de la Plaça de l'Assumpció, anys 90. Pro: Arxiu Masana Artigas. (5) 	<ul style="list-style-type: none"> • Les fotografies es presentaran en gran format sobre plaques de cartó ploma, i penjades a la paret.

3 m

3.2. Ara, una festa més geltrunenca que vilanovina:

L'any 1992, es va recuperar al **barri de la Geltrú** aquesta festa, per iniciativa de l'entitat els **Amics del Drac de la Geltrú**.

Es va establir que durant la tarda de dissabte de Corpus, es faria una processó pels carrers de la Geltrú. Un fet que a garantit la supervivència de la tradició de fer les catifes i de l'ou com balla.

5

1 2 3

4

6

3,30 m

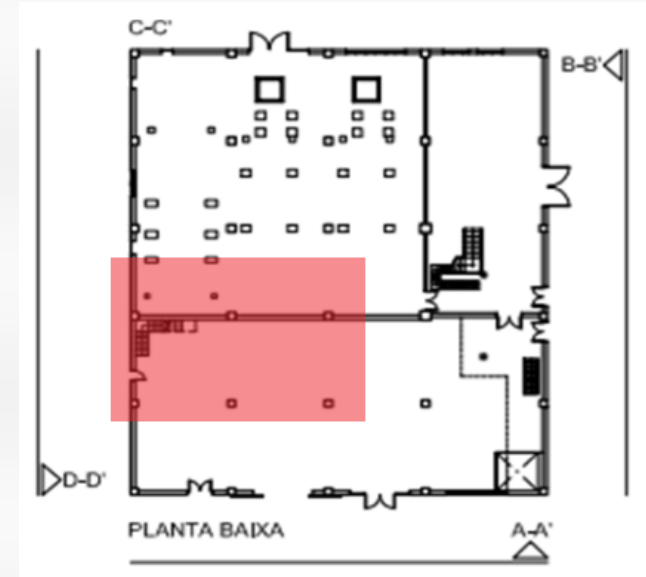
Figura 82. Construcció virtual de la part dedicada al Corpus de la Geltrú.
Font: Producció pròpia.

4. QUART ÀMBIT. “LES FESTES MAJORS DE LA CIUTAT”

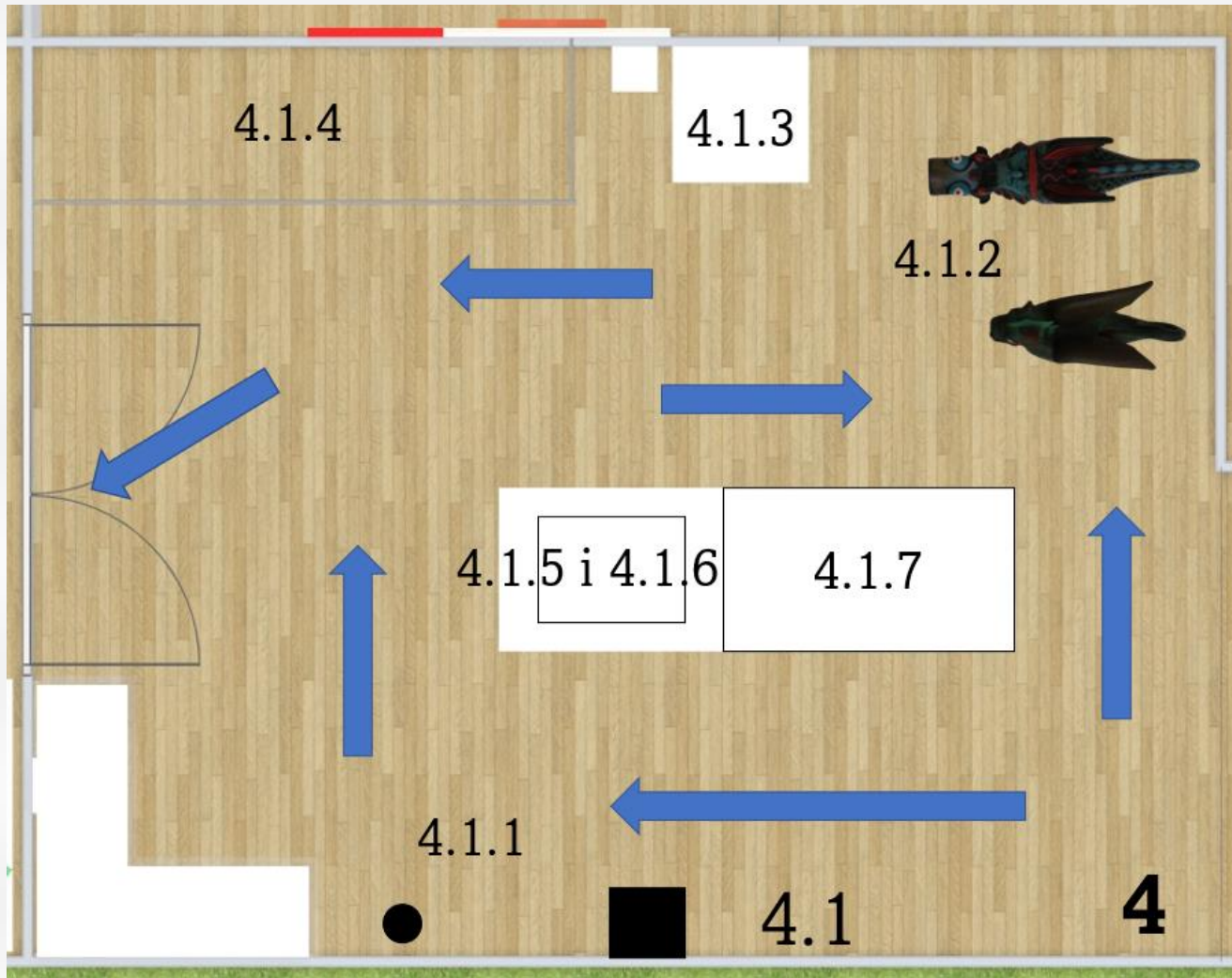
Són un conjunt de solemnitats amb què una població o els barris celebren la festa anual del seu patró o també, commemorar un fet important de la seva història i tradició. A Vilanova i la Geltrú a causa de la seva gran extensió i gran varietat de barris, a generat que actualment tinguem més d'una festes major. Però les més importants les podrem veure a continuació.

- **La més vilanovina i tradicional:** Es considera la Festa Major de Vilanova i la Geltrú, la celebració que es fa en honor a la Verge de les Neus, patrona de la ciutat. La qual s'inicia amb la presentació del programa i del cartell a principis de juliol i finalitza el 6 d'agost.
- **La més popular i geltrunenca:** A la Geltrú, nucli originari de la ciutat, se celebra la seva Festa Major en honor a Santa Maria, al voltant del dia 15 d'agost. Es considerada la festa major més popular de Catalunya.
- **La més marinera:** El 29 de juny és la festivitat de sant Pere, patró dels pescadors, és festa major al barri de Baix a Mar. La qual és impulsada per la Confraria

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> • QR per tenir els texts en castellà i anglès.
	<ul style="list-style-type: none"> • La Contradansa d'en Geroni (2014). Ministrils de la Vila-Nova. 			<ul style="list-style-type: none"> • El so es reproduirà a la zona de l'entrada de la sala per no interferir al so dels altres àmbits.

		<ul style="list-style-type: none"> • Audiovisual sobre la Festa Major de Vilanova i la Geltrú, 2022. (Durada: 4 min.). Producció de Crispetes Films. • Audiovisual sobre la festa Major del barri de la Geltrú. (Durada 3 min). • Audiovisual sobre la festa de Sant Pere del barri de Baix a Mar. (Durada 3 min). 		<ul style="list-style-type: none"> • Tres televisor de 75 polzades per reproduir els tres audiovisuals, penjats a la paret. (Es reproduiran de manera consecutiva per no generar interferències auditives.)
<ul style="list-style-type: none"> • Ventall decoratiu de Festa Major sobre el ball de Nans, Enric Cristòfol Ricart. Núm. 9803. (190 x 350 x 40 cm). Pro: Biblioteca-Museu Victor Balaguer. Vilanova i la Geltrú. 				<ul style="list-style-type: none"> • Estructura metàl·lica per subjectar el gran ventall que ha d'estar penjat a la paret.

Figura 83. Construcció virtual de la sala dedicada a la Festa Major. Font: Producció pròpia.

Figura 84. Construcció virtual de l'àmbit dedicat a la Festa major. Font: Producció pròpia.

Figura 85.
Construcció virtual de l'àmbit dedicat a la Festa major. Font: Producció pròpia.

4.1. ELS PROTAGONISTES DE LA FESTA, ELS ENTREMESOS:

L'origen dels balls populars i del bestiari que participen en les nostres festes majors, cal buscar-los en els entremesos. Aquests eren figures o grups de figures animades o inanimades que s'exhibien i dansaven amb motiu d'una festa cortesana, i que temps després, foren introduïdes a les celebracions religioses.

4.1.1. Diables: Entremès que representen éssers vinguts de l'infern, amb banyes i cua, que acostumen a llançar foc per mitjà d'una maça i d'un ceprot, tot vomitant versos satírics sobre la situació política del moment. A Vilanova hi ha documentada la presència de diables des del 1832. La singularitat del ball de diables de Vilanova, és que els seus vestits sempre són pintats per artistes destacats de la ciutat. Han sigut els següents: Enric Cristòfol Ricard, Armand Cardona Torrandell, Joaquim Budesca, Òscar Estruga, entre d'altres. A més, en cada barri de la ciutat trobem una colla de diables, a la Geltrú, a Sant Joan, al barri de Mar i a la Collada.

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> QR per tenir els textos en castellà i anglès.
<ul style="list-style-type: none"> Vestit i maça de diable del segle XIX. Pro: Fons Roig Galcerant. 				<ul style="list-style-type: none"> Vitrina amb estructura de ferro amb un maniquí de cos sencer, per exposar el vestit de diable del segle XIX.
<ul style="list-style-type: none"> Dues maces que actualment el ball de diables utilitza, dissenyades per Òscar Estruga. Pro: Associació Cultural Ball de Diables de Vilanova i la Geltrú. 				<ul style="list-style-type: none"> Estructura metàl·lica per subjectar les dues maces, però que a la vegada, permetin al visitant poder-les agafar i retornar al seu espai expositiu.

<ul style="list-style-type: none"> • Casaca actual de diable dissenyada per Òscar Estruga. Pro: Associació Cultural Ball de Diables de Vilanova i la Geltrú. 				<ul style="list-style-type: none"> • Maniquí de mig cos amb una sola base, amb la funció d'exposar la casaca pintada per l'Òscar Estruga, i a la vegada pugui ser agafada per qualsevol visitant per poder-se-la provar.
<ul style="list-style-type: none"> • Dues jaquetes de diable, Enric Cristòfol Ricart, 1947. (Exposades dins de vitrina). Núm. 7683 i 7669 • (109 x 131 cm i 106,5 x 112,5 cm). Pro: Biblioteca Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú. • Dos pantalons de diable, Enric Cristòfol Ricart, 1947. Núm. 7678 i 7668. (99,5 x 68 cm i 105 x 73 cm). Pro: Biblioteca Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú. • Dues maces de diable, 1947, policromada per l'Enric Cristòfol Ricart. Núm. 7861. (79 x 14,5 x 7 cm). Pro: Biblioteca Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú. • Timbal de diable, 1947. Pro: Biblioteca Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú. • Dues jaquetes de diable, Armand Cardona Torrandell, 1980. Núm. 7282 i 7475. (115 x 123 cm i 112 x 124 cm). Pro: Biblioteca Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú. 				<ul style="list-style-type: none"> • Vitrina rectangular en forma de "L" de 6 m de llarg per 2,5 m d'alt, amb base interna. Equipada amb expositors per a maces de diable, i sis maniquins de cos sencer per exposar els vestits. • A la part baixa de la vitrina s'estamparan els noms dels diferents artistes que han pintat els diferents vestits, i els anys en els quals van estar actius.

<ul style="list-style-type: none"> • Dos pantalons de diable, Armand Cardona Torrendell, 1980. Núm. 7482 i 7494. (104,5 x 74 cm i 98 x 64,8 cm). Pro: Biblioteca Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú. • Dues maces de diable, policromada per Armand Cardona Torrendell, 1980. Núm. 7560. (81,7 x 16 x 6 cm). Pro: Biblioteca Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú. • Timbal de diable policromat per Armand Cardona Torrandell, 1980. Pro: Biblioteca Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú. • Vestit de Llucifer, Joaquim Budesca, 1995. Núm. 8548, 8549 i 8550. (180 x 149 cm). Pro: Biblioteca Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú. • Dues maces de diable, policromada per Joaquim Budesca, 1995. Núm. 8505. (81,7 x 20,3 x 7 cm). Biblioteca Pro: Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú. • Un timbal de diable, policromat per Joaquim Budesca, 1995. Pro: Biblioteca Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú. 				
---	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Vestit de diablesa, Pep Duran, 2005. (i 98 x 64,8 cm). Pro: Associació Cultural Ball de Diables de Vilanova i la Geltrú. • Dues maces de diable, policromada per Pep Duran, 2005. (81,7 x 20,3 x 7 cm). Pro: Associació Cultural Ball de Diables de Vilanova i la Geltrú. • Timbal de diable, policromat per Pep Durant, 2005,). Pro: Associació Cultural Ball de Diables de Vilanova i la Geltrú. 				
---	--	--	--	--

4.1.2. Dracs: Figura fantàstica d'aparença ferotge, rígida o articulada, amb cua i majoritàriament alada que normalment llança foc. A Vilanova i la Geltrú, tenim el de Vilanova amb referències des de 1841, i el de la Geltrú, creat en l'any 1978.

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
<ul style="list-style-type: none"> • Drac de Vilanova, 1948, Taller El Ingenio, cap de la Casa Artigau (1957). Disseny Enric Cristòfol Ricart. Núm. 8065. (174 x 225 x 86 cm). Biblioteca Pro. Museu Víctor Balaguer. 				<ul style="list-style-type: none"> • QR per tenir els texts en castellà i anglès. • Els dos dracs seran presentat sobre una estructura metàl·lica que els elevaran a uns 1,60 m del terra, i seran il·luminats per dintre. Perquè el visitant pugui veure la seva estructura interna i a més. podent-hi posar-hi a sota.

<ul style="list-style-type: none"> • Drac de la Geltrú, 1979, Abel Masana, Salva Masana i Enric Borràs. (170 x 300 x 70 cm). Pro: Amics del Drac de la Geltrú. 				
			<ul style="list-style-type: none"> • F: El drac de Vilanova entre els anys 50 i 60 del segle XX. Pro: Arxiu Comarcal del Garraf. (1) • F: Drac de Vilanova, l'any 1935. Pro: Arxiu Nacional de Catalunya. (2) • F: Estrena del drac de la Geltrú el dia 15 d'Agost de 1978. Pro: Fons Ramir Horro. Arxiu Comarcal del Garraf. (3) 	<ul style="list-style-type: none"> • Les fotografies es presentaran en gran format sobre plaques de cartó ploma, i penjades a la paret.
<ul style="list-style-type: none"> • Primers dissenys del drac de la Geltrú, 1977, Salvador Masana i Mercadé. Tinta sobre paper. Pro: Arxiu Masana Artigas. • Disseny del drac de Vilanova, 1947, Enric Cristòfol Ricard. Llapis sobre paper. Pro: Col·lecció Roig Galcerant. 				<ul style="list-style-type: none"> • Els dissenys originals seran emmarcats i protegits amb un vidre protector, penjats a la paret, per mitjà de ganxos metàl·lics.

4.1.3. Mulassa: “Figura amb aparença de mula, coberta de roba o amb faldilles, amb el coll rígid o mòbil i que pot o no llençar foc.” A Vilanova tenim mulassa des de 1658, és l'entremès més típic i representatiu de la ciutat. Actualment en tenim tres, la Boja, la Presumida i la Cabreta.

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> • QR per tenir els texts en castellà i anglès.
			<ul style="list-style-type: none"> • F: Mulassa de Vilanova a principis del segle XX. Fons Josep Braguli i Soler. Pro: Arxiu Nacional de Catalunya. (1) 	<ul style="list-style-type: none"> • La fotografia es presentarà en gran format sobre placa de cartó ploma, i penjada a la paret.
<ul style="list-style-type: none"> • Cap de la Mulassa Boja de Vilanova, 1947, Taller El Ingenio. Núm. 8064. (127 x 158 x 101 cm). Pro: Biblioteca Museu Víctor Balaguer. 				<ul style="list-style-type: none"> • Base de fusta d'1,50 m d'altura. Portarà estampat el nom de mulassa "Boja", en una de les seves cares.
<ul style="list-style-type: none"> • Cap de la Mulassa la Presumida, 1955, Taller El Ingenio. (100 x 90 x 100 cm). Pro: Agrupació de Balls Populars de Vilanova i la Geltrú. 				<ul style="list-style-type: none"> • Estructura metàl·lica per aguantar el cap de la mulassa Presumida, penjada a la paret. El cap anirà acompanyat del seu nom estampat a la paret.
<ul style="list-style-type: none"> • Mulassa petita la Cabreta, 1984, Josep Cardona "Nona". (150 x 90 x 120 cm). Pro: Dipòsit Municipal. 				<ul style="list-style-type: none"> • Base rectangular de fusta de 30 cm d'alt per exposar la mulasseta la Cabreta. En un dels seus extrems tindrà estampat el seu nom.

4.1.4. Gegants: "Són unes figures de grans dimensions que representen majoritàriament a reis, nobles o personatges amb indumentària tradicional."

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
				<ul style="list-style-type: none"> • QR per tenir els texts en castellà i anglès.
			<ul style="list-style-type: none"> • F: Cromos dels gegants de Vilanova i la Geltrú de 1885. Pro: Biblioteca Museu Víctor Balaguer.(1) • F: Gegants de Vilanova de 1915. Pro: Rokinboy Ubv. (2) • F: Gegants Grossos i petits a Barcelona, 1902. Pro: Arxiu Excursionista de Barcelona. (3) • F: Els gegantons de Vilanova a principis del segle XX. Pro: Arxiu Comarcal del Garraf. (4) 	<ul style="list-style-type: none"> • Les fotografies es presentaran en gran format sobre placa de cartó ploma, i penjades a la paret.
<ul style="list-style-type: none"> • Gegants Petits i gegants Grossos de Vilanova i la Geltrú, 1948, Taller El Ingenio. (350 x 100 x 100 cm) i (475 x 100 x 100 cm). Pro: Ajuntament de Vilanova. • Gegants antics de la Geltrú, 1892 (braços) i 1972 (caps i cossos). Pro: Colla de Geganters de Vilanova i la Geltrú. 				<ul style="list-style-type: none"> • Tanca de ferro per evitar l'accés directe dels visitants amb els gegants. Per poder-los observar a una distància prudencial. • Plafó adherit a la tanca amb informació a sobre els gegants.

4.1.5. Capgrossos i Nans: Figura d'entremès formada per una persona amb el cap ficat dins un gran cap de cartó, grotesc, que dona l'aspecte de curt de cos.

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
<ul style="list-style-type: none"> • El Mariner, Taller El Ingenio. Pro: Agrupació de Balls Populars de Vilanova. • La catalana, Taller El Ingenio. Pro: Agrupació de Balls Populars de Vilanova. • El botiguer, Taller El Ingenio. Pro: Agrupació de Balls Populars de Vilanova. • La Gitana, Taller El Ingenio. Pro: Agrupació de Balls Populars de Vilanova. • La Remei, Taller El Ingenio. Pro: Agrupació de Balls Populars de Vilanova. • El Pagès, Taller El Ingenio. Pro: Agrupació de Balls Populars de Vilanova. 				<ul style="list-style-type: none"> • QR per tenir els textos en castellà i anglès. • Aniran col·locats a la tarima central que hi haurà al mig de la sala, col·locats en dos nivells, generant una grada, per mitjà d'una altre tarima de fusta. • Els capgrossos es presentaran sense les robes, ensenyant la manera amb la qual són subjectats a la persona que els porta, i acompanyats del text explicatiu, estampat en un dels costats de la tarima central.

<ul style="list-style-type: none"> • El Gepetto, Taller El Ingenio. Pro: Agrupació de Balls Populars de Vilanova. • La Mery Poppins, Taller El Ingenio. Pro: Agrupació de Balls Populars de Vilanova. • Els macers, jove i vell amb les seves maces, Taller El Ingenio. Pro: Agrupació de Balls Populars de Vilanova. 				
--	--	--	--	--

4.1.6. Cotonines: Figura d'entremès, dita també *cavalls cotoners*, formada per un grup de dones que van dins una carcassa de vímet, en forma de cavall sense potes. La seva missió es vèncer el dimoni que les acompanya, per mitjà de la dansa.

Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
<ul style="list-style-type: none"> • Cotonina capitana, 2012, vímet. Pro: Parròquia de Santa Maria de la Geltrú. • Cotonina, 2012, vímet. Pro: Parròquia de Santa Maria de la Geltrú. 				<ul style="list-style-type: none"> • QR per tenir els texts en castellà i anglès. • Les cotonines aniran exposades en la tarima central de la sala, mirant cap els dos costats de la sala, després dels capgrossos. • Text explicatiu estampat en un costat de la tarima a sota de la cotonina capitana.

4.1.7. Balls blancs: Són aquells balls que desenvolupen la seva coreografia sense foc. Tenen com a base comuna el color blanc per la seva vestimenta. Dintre d'aquest grup, cal diferenciar-ne dos tipus: els parlats (que incorporen els versos en el desenvolupament de la dansa) i els no parlats (com són la Moixiganga, el Ball de Valencians, els castells i falcons, el Ball de Bastons, el ball de Panderos i el Ball de Cintes).

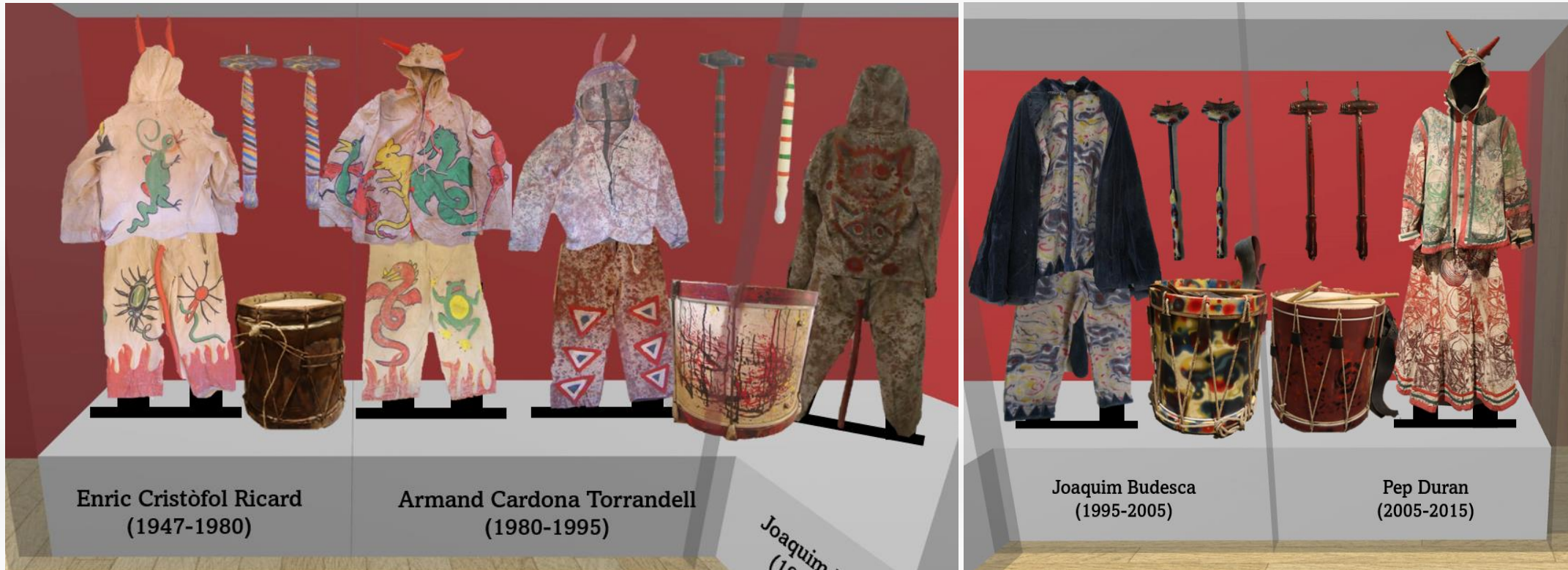
Objectes	Música	Audiovisuals	Fotografies i cartells	Recursos museogràfics
<ul style="list-style-type: none"> • Vestit sencer d'una balladora del ball de Cercolets i cercolet. Pro: Agrupació de Balls Populars de Vilanova i la Geltrú. • Vestit sencer d'un ballador del ball de pastorets, més el seu bastó i fuet. Pro: Agrupació de Balls Populars de Vilanova i la Geltrú. • Vestit sencer d'un ballador del ball de bastons, amb els dos bastons i la bandera. Pro: Agrupació de Balls Populars de Vilanova i la Geltrú. • Vestit sencer d'una balladora del ball de panderos, amb la seva pandereta. Pro: Agrupació de Balls Populars de Vilanova i la Geltrú. 				<ul style="list-style-type: none"> • QR per tenir els textos en castellà i anglès. • Vitrina situada al centre de la sala on a dins hi hauran vuit maniquins de cos sencer on s'exposaran els diferents vestits dels diferents balls populars de Vilanova i la Geltrú. • En la part inferior de la vitrina, i en un costat, hi haurà estampada sobre el vidre la definició de Balls blancs.

<ul style="list-style-type: none"> • Vestit sencer d'una balladora del ball de gitanes, amb les seves castanyoles. Pro: Agrupació de Balls Populars de Vilanova i la Geltrú. • Vestit sencer d'un ballador de la Muixiganga, amb les seves castanyoles i ciris. Pro: Parròquia de Santa Maria de la Geltrú. • Vestit sencer d'un falconer. Pro: Associació de falconers de Vilanova i la Geltrú. • Vestit d'un Bordegàs. Pro: Associació Bordegassos de Vilanova i la Geltrú. 				
---	--	--	--	--

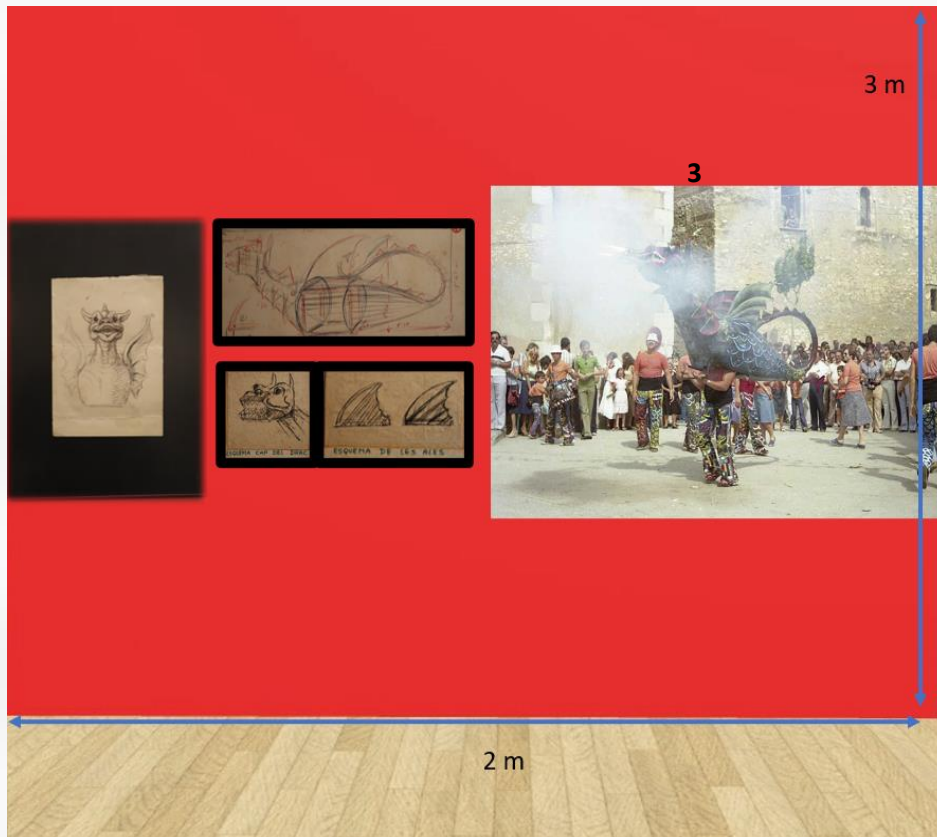

Figura 86. Construcció virtual de l'apartat sobre els diferents entremesos de la ciutat, concretament els diablers. Font: Producció pròpia.

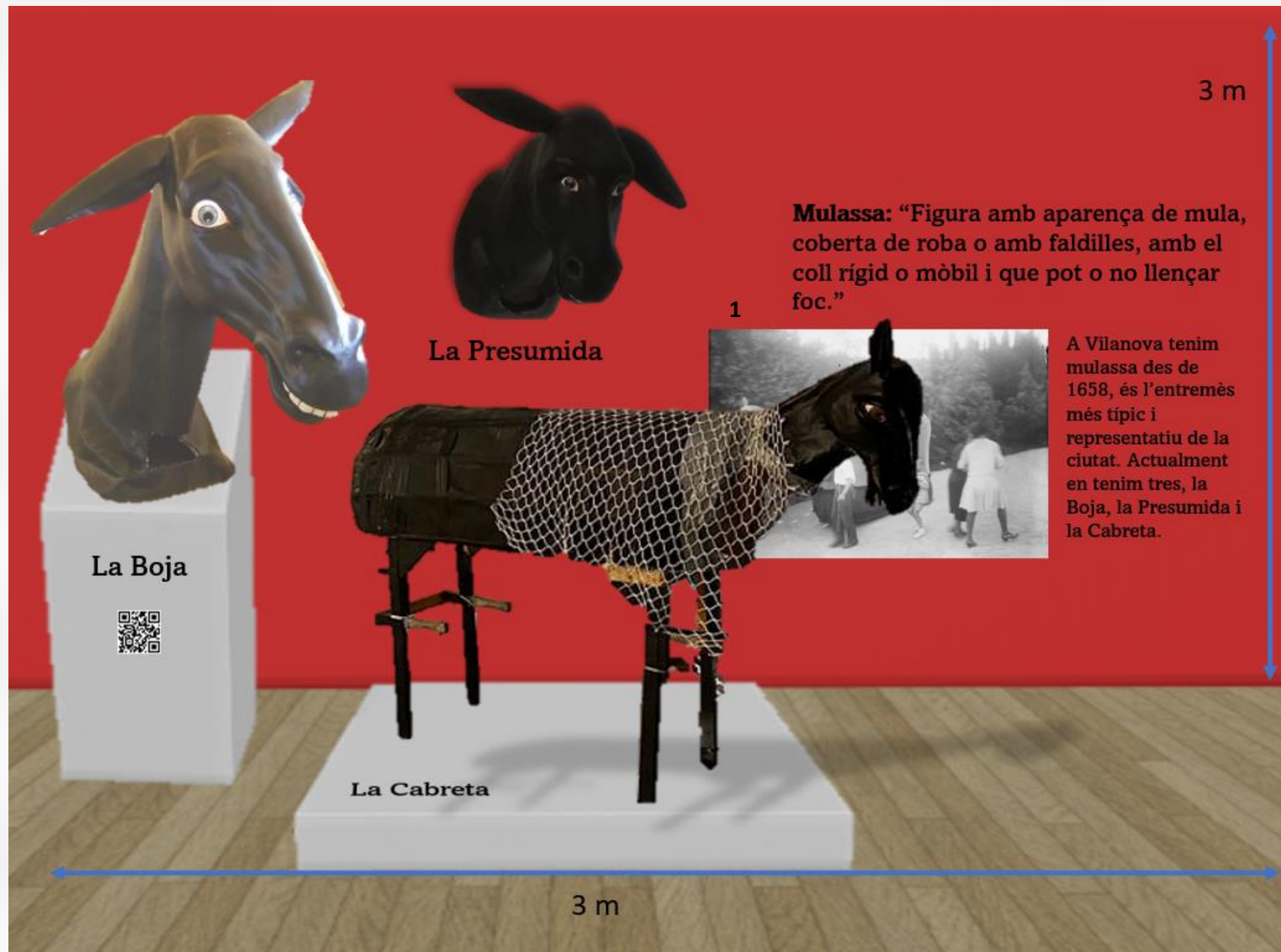
Figures 87 i 88. Construcció virtual de les vitrines amb els vestits dels diables exposats. Font: Producció pròpia.

Dracs: Figura fantàstica d'aparença ferotge, rígida o articulada, amb cua i majoritàriament alada que normalment llança foc.

A Vilanova i la Geltrú, tenim el de Vilanova amb referències des de 1841, i el de la Geltrú, creat en l'any 1978.

Figures 89 i 90. Construcció virtual de la part dedicada als dracs. Font: Producció pròpia.

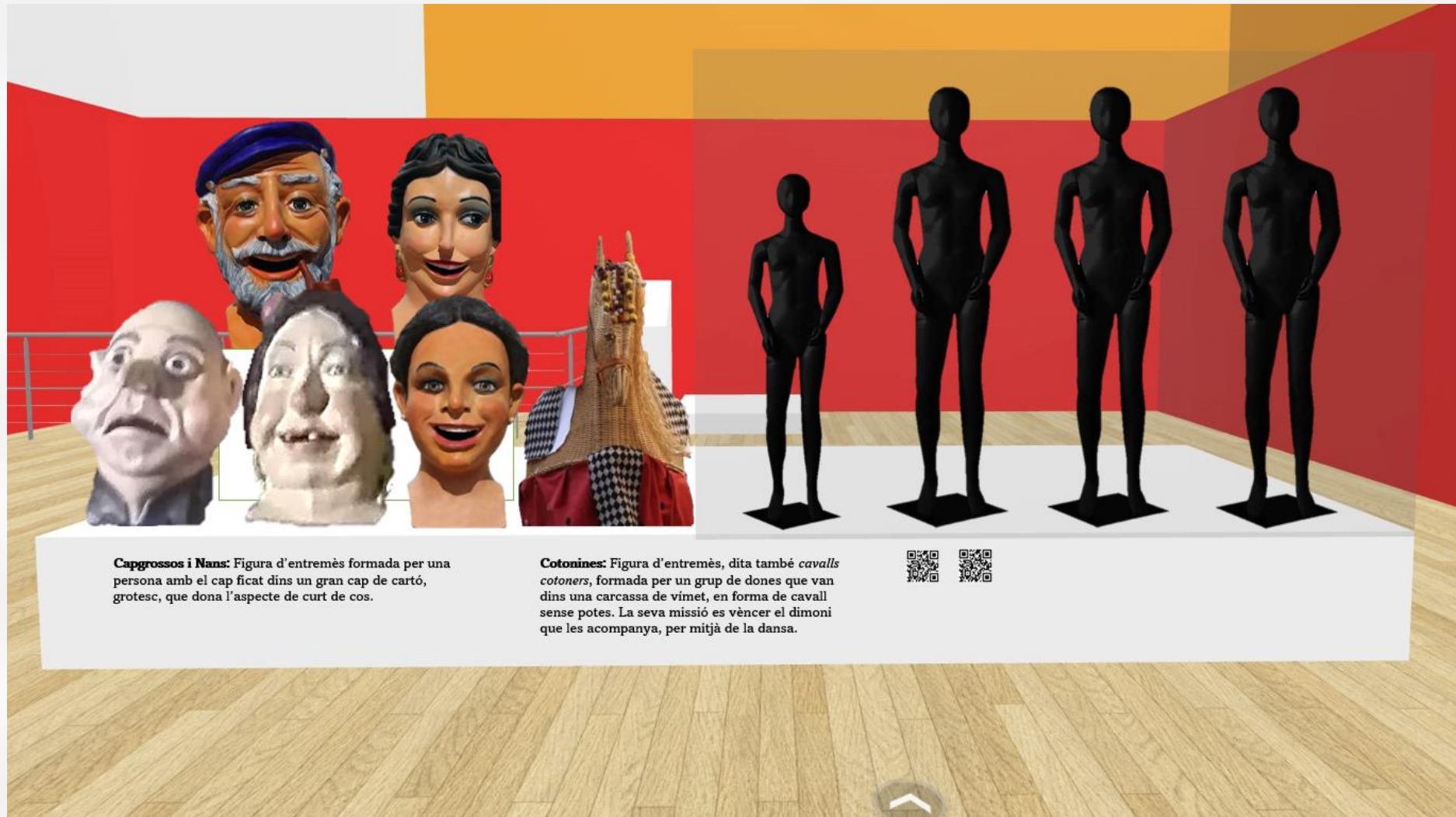

Figura 91. Construcció virtual de la part dedicada a les mulasses. Font: Producció pròpia.

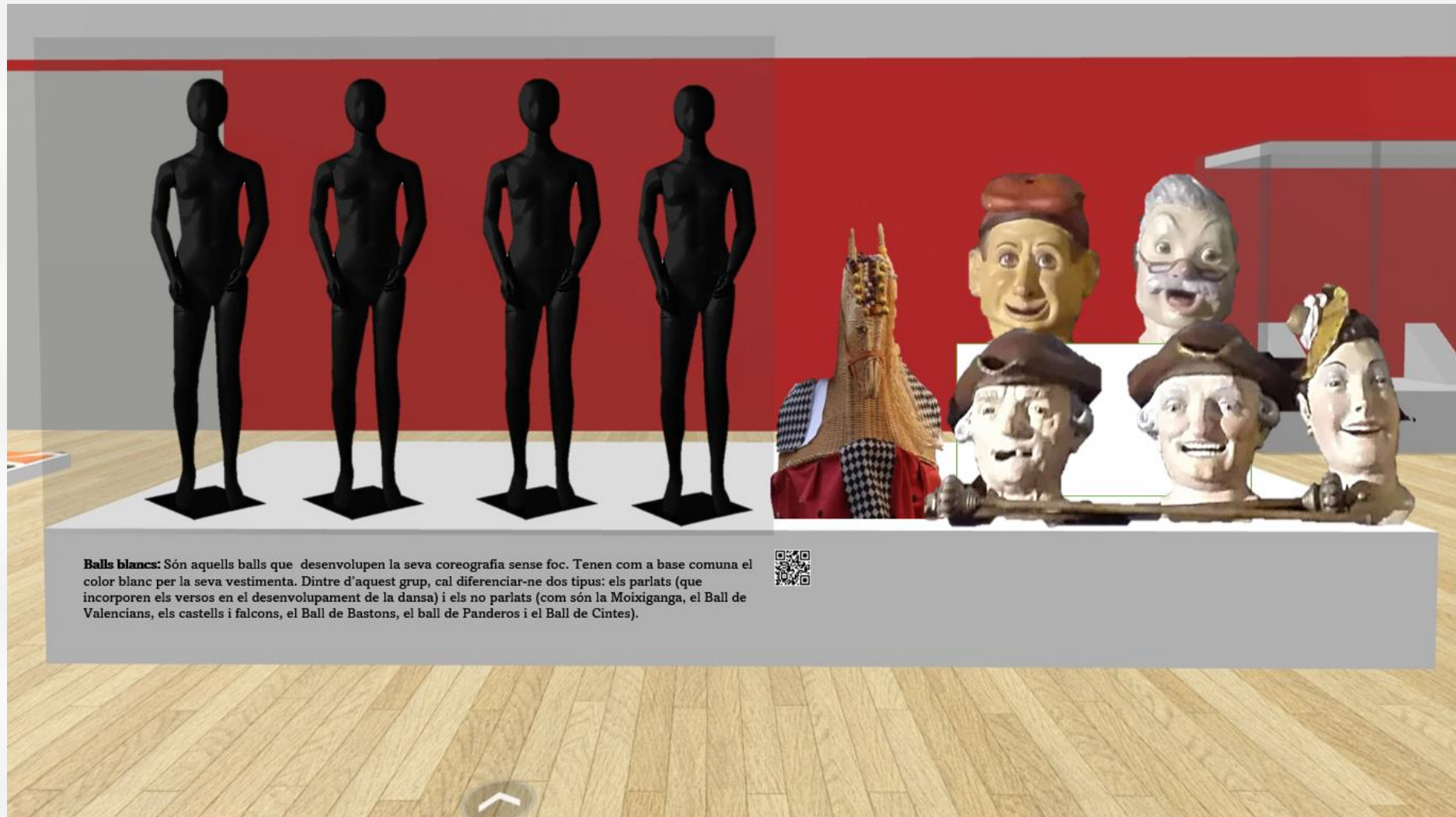

Figures 92 i 93. Construcció virtual de la part dedicada als gegants de Vilanova i la Geltrú. Font: Producció pròpia.

Figura 94. Construcció virtual de la part dedicada als Capgrossos, Cottonines i Balls Blancs. Font: Producció pròpia.

Figura 95. Construcció virtual de la part dedicada als Capgrossos, Cottonines i Balls Blancs. Font: Producció pròpia.

10. PLA DE COMUNICACIÓ

El pla de comunicació s'ha de centrar, en primer de tot, en tenir un pla de màrqueting propi, que li serveixi per estar al centre del circuit cultural de la ciutat, fet que li permetrà saber el tipus de públics que pot donar resposta, i aquells que se li pot generar un interès cap a aquest. El fet de ser un centre sobre les festes de la ciutat, li genera un potencial molt interessant, en el sentit que pot ser un centre que atragui gran quantitat i diversitat de públic. Ja que no hi ha un mínim ni un màxim d'edat, ni tampoc implica que el visitant tingui un coneixement intel·lectual previ.

En aquest sentit, les eines que utilitzaran per arribar al màxim de públic possible, seran les següents:

10.1. PÀGINA WEB

Realització d'una pàgina web per informacions pràctiques de la Casa i poder difondre els seus continguts i activitats.

La presència d'aquesta institució a internet és essencial, ja que d'aquesta manera, es donarà a conèixer arreu del món, i en aquest sentit poder tenir visitant tant locals com estrangers. Un espai web que estarà plantejat en català, castellà i anglès, on a més, s'intentarà complementar el discurs museològic de la Casa de la Festa. En el sentit, trobaran ampliat els temes que es tractaran en les diferents sales expositives, a

més també d'imatges i vídeos inèdits que a la institució no es mostren. També serà un canal per informar de les diferents activitats que oferirà la Casa de la Festa al llarg de l'any. A de ser un complement actiu i en constant actualització del contingut i de les activitats que es volen fer i treballar en aquest espai cultural.

10.2. XARXES SOCIALS

Cal una decidida presència a les diferents xarxes socials.

La Casa de la Festa ha de tenir un perfil en les següents plataformes: Facebook, Instagram, Twitter, Tik Tok, Twich. A través d'aquestes xarxes, s'ha de mostrar activa digitalment parlant, en el sentit que constantment ha d'anar penjant contingut. Per exemple, complements informatius sobre els diferents temes que tractarà la Casa de la Festa, mostrar imatges inèdites en el marc d'aniversaris d'efemèrides festives a la ciutat o també mostrar i anunciar les activitats atractives que platejarà. En altres paraules, ha de ser una fórmula que serveixin com a eina per dinamitzar culturalment la institució i la ciutat.

Portat a la pràctica, en el marc de les diferents festes de la ciutat, es penjaran fotografies i vídeos antics, on voldran mostrar com s'havien celebrat en altres temps aquestes celebracions. També, serà una eina per parlar amb més detall d'una peça concreta que presenta l'exposició, de les activitats que es programen, tot publicant per exemple, l'abans, el durant i el després. En aquest sentit, aquesta eina ha de ser un mètode per fer arribar aquesta institució sobretot a la gent jove, ja que són els principals usuaris d'aquestes plataformes digitals.

10.3. CARTELLS PUBLICITARIS

Cal que les principals vies de la ciutat tinguin penjats cartells informatius sobre la Casa de la Festa.

L'ús de cartells publicitaris seran útils per plantejar una publicitat més en l'àmbit local i comarcal. En aquest sentit, ha de ser una eina per fer publicitat de l'obertura i de l'existència d'aquest nou centre cultural. En aquest sentit, s'ha d'optar per col·locar publicitat d'aquesta tipologia en les principals vies de comunicació, en el cas de Vilanova i la Geltrú, s'haurien de centrar en la zona de la Rambla Principal, l'Avinguda Cubelles, el carrer Francesc Macià i el Passeig Marítim, ja que són les zones que més freqüenten els seus vianants. Per captar l'atenció dels vianants, aquests cartells han d'agafar un format molt visual, en el sentit que els colors han de tenir un paper destacat.

10.4. MITJANS DE COMUNICACIÓ

Cal tenir presència en els principals mitjans de comunicació de la ciutat, de la comarca i de Catalunya.

També cal fer-se presents en els mitjans de comunicació tant de nivell local, com territorial. En aquest sentit, seria interessant que la seva obertura es pogués anunciar en format de notícia per exemple a TV3, en el marc del Telenotícies Comarques, però també en els mitjans de televisió i ràdio de la comarca, com és Canal Blau. Una presència que es podria allargar en la televisió local per mitjà d'anuncis publicitaris que convidin els ciutadans a visitar-la o situant algun programa d'oci de manera excepcional en les sales de la Casa de la Festa. Això, també ha

d'anar acompanyat de ser presents els mitjans de comunicació escrita tan digital com en paper, com poden ser l'Eix Diari, la Fura, el DCult, diari cultural de Vilanova i la Geltrú; la revista Tothosap, entre d'altres.

10.5. ÚS DEL BOCA-ORELLA

Treballar per aconseguir una visió positiva de la institució per part dels seus visitants i usuaris.

També ha de ser important per la seva publicitat, les recomanacions que es fan entre les persones i associacions de la ciutat. I en aquest sentit, això només es pot aconseguir per mitjà de plantejar un espai obert a acollir i donar resposta a qualsevol necessitat cultural o expositiva que pugui tinguí qualsevol privat o entitat vilanovina, ja sigui vinculada al carnaval, a la festa major o als Tres Tombs. Aquest fet afavorirà una campanya entre les diferents associacions de la ciutat, sobre la importància d'aquest espai i la necessitat de la seva pervivència en el temps. Convertint-se en una de les millors publicitats favorables cap a aquest equipament.

10.6. TREBALL EN XARXA EN LA SEVA ZONA D'UBICACIÓ

Aconseguir que els habitants del barri de Baix a Mar i de la resta de la ciutat, s'impliquin en els projectes de la Casa de la Festa.

S'ha d'incentivar la participació activa en aquesta institució dels veïns de la zona on estarà ubicada la Casa de la Festa, concretament, al barri

de Baix a Mar. Una tasca que s'ha de fer tot utilitzant com a eina de difusió i implicació, els centres cívics i la rica oferta d'activitats que organitzen. Un factor a favor d'aquest projecte, és el fet que també si instal·larà una biblioteca en el mateix edifici, ja que és un dels equipaments més demanats per la gent d'aquest barri. I d'aquesta manera, s'incentivarà la visita constant dels seus veïns, que amb l'excusa d'anar a consultar un llibre, també podran visitar la seva exposició permanent.

10.7. TREBALL AMB LES ESCOLES, INSTITUTS, ESPLAIS I ALTRES CENTRES EDUCATIUS

La Casa de la Festa ha de col·laborar activament amb els principals centres educatius de la ciutat.

S'han de generar col·laboracions amb els centres educatius de la ciutat. Tot incentivat que aquests visitin aquest equipament o que el mateix equipament visiti els centres educatius, ja que d'aquesta manera, s'incentivarà que després segurament, si l'experiència ha sigut favorable, vulguin repetir l'experiència, tot fent una visita a la Casa de la Festa amb la seva família, ampliant així el públic d'aquest equipament.

De la mateixa manera, també s'ha de col·laborar amb els centres de dia, geriàtrics i hospitals, tot intentant portar les festes vilanovines a tothom, també per aquelles persones que no estan passant per un bon moment de salut, ja que la cultura popular és un dret per a totes les persones. En

aquest sentit, treballar amb els Centres de dia i els geriàtrics pot ser una eina molt interessant per treballar la memòria i les emocions.

Figura 96.
Cartell de la Festa Major de Vilanova i la Geltrú de l'any 1940. Font: Arxiu Comarcal del Garraf.

Figura 97. Carnaval, Plaça de les Cols, Ramir Horro. Font: Arxiu Comarcal del Garraf.

PUNTS CONCLUSIUS:

1. És fonamental que l'empresa responsable d'aplicar el pla comunicatiu, compti amb un equip de treball dedicat exclusivament a fer difusió d'aquest equipament cultural. Amb un equip conformat per personal amb un perfil jove i també d'edat avançada, que aportin el fet d'estar acostumats a l'ús i a les possibilitats que donen les noves tecnologies, però també dels mitjans tradicionals que també són molt efectius.
2. Aquest departament ha de treballar amb la complicitat del departament educatiu del centre i de la resta de personal d'aquest equipament, per poder plantejar una oferta d'activitats tan atractives com sigui possible, i adaptades a tota classe de visitants.
3. Cal fer entendre a la població i a la resta de Catalunya, que el punt de referència per conèixer la cultura popular de la ciutat de Vilanova i la Geltrú, és aquest emplaçament.

11. PROJECTE EDUCATIU

La institució, tindrà una vocació educativa, amb un projecte propi, centrat en fer apropar les festes vilanovines a tothom. Una voluntat que es voldrà materialitzar per mitjà de plantejar una rica oferta d'activitats i de tallers atractius per a tots els públics, des dels més petits als més grans.

En aquest sentit, s'ha d'aprofitar que el tema de la cultura popular és una qüestió molt atractiva per totes les edats, i també, té la gràcia que es pot treballar des de diferents punts de vista, ja que és una qüestió molt àmplia. Per poder dur a terme aquest pla, l'equipament haurà de comptar amb un espai d'ús polivalent, per acollir tota classe de tallers i activitats vàries que es puguin organitzar.

En aquest sentit, l'oferta educativa d'aquesta institució, s'ha de basar en les següents estratègies:

11.1. LES VISITES COMENTADES

Recorregut comentat per l'espai de l'exposició permanent, dedicat a un públic general, però també, per a les escoles, instituts, esplais, casals d'avis, a més de qualsevol col·lectiu que ho demani, on l'element principal d'aquestes visites ha de ser l'experiència i la vivència.

En aquest sentit, les visites no s'han de centrar a ser una mera visita guiada i comentada per les diferents sales expositives, sinó que impliqui

fer quelcom al visitant. Com per exemple, en la part de la Festa dels Tres Tombs, vestir-se de traginer, i conèixer el tipus de guarniments que porten els cavalls, a través de tocar-los i olorant-los, per conèixer el material amb el qual estan fets. O en l'espai del Carnaval, podent-se capbussar en el dia a dia del carnaval, com a eina per fer explicar als visitants les seves experiències viscudes durant els seus carnivals viscuts, convertint aquest espai en una zona de diàleg sobre la manera amb la qual s'ha viscut aquesta festa en les diferents generacions, i inclús les diferències amb els Carnivals d'altres poblacions. A més també d'un espai dedicat al Corpus, on s'experimentarà sobre la creació de catifes de colors, per explicar com es fan i quins materials s'utilitzen. I finalment, un espai dedicat a la Festa Major on es podran provar i veure les interioritats de la festa, com per exemple, quan pesa una jaqueta de diable, o com és per dins un drac de festa major.

11.2. ELS TALLERS

A part de les visites, aquest espai també ha d'oferir tallers que han d'anar lligats al calendari festiu de la ciutat. Aquests es realitzaran en les sales polivalents que tindrà l'edifici, com a també a l'exterior, tot aprofitant el magnífic parc que té al seu voltant. D'acord amb el fet d'estar vinculats amb les festes de la ciutat, es podran plantejar una programació de tallers, com per exemple: per Sant Antoni, es podrà organitzar un, sobre com es carrega un carruatge per sortir a les Festes dels Tres Tombs. De cara al Carnaval, un taller sobre la creació de disfresses i decoracions carnavalesques, tot fet amb material reciclat; a més també un taller per aprendre ballar les danses de Vilanova, un ball típic de la ciutat, i un

taller de cuina, per ensenyar a totes les generacions, com es fa el xató, plat típic d'aquesta festa.

En aquest sentit, una activitat que s'haurà d'organitzar, és que per volts de les festes majors de la ciutat, els assajos dels balls populars que conformen el seguici festiu de la ciutat, s'han de fer oberts al públic i a l'exterior d'aquesta institució. A més d'haver-hi la possibilitat de provar-se els entremesos de la ciutat.

11.3. CONTINGUTS ADAPTATS I ACCESSIBLES

La present institució també oferirà visites amb continguts especials pels col·lectius amb diversitat funcional. Perquè futura institució, també ha de treballar amb ells, ja que el fet de gaudir de la cultura popular és un dret per a totes les persones. En aquest sentit, s'establiran connexions amb el grup d'Apropa Cultura i també amb qualsevol altra associació que ho sol·liciti. I també tindrà el seu contingut adaptat al text Braille i a la lectura fàcil, tot i que el contingut de l'exposició, ja intenta ser el més concís possible. Unes qüestions que s'haurien de mirar com encaixen en la proposta expositiva en el projecte executiu d'aquesta institució. En aquest mateix sentit, també es tindrà la voluntat de fer arribar aquest centre de cultura popular a les persones que per raons de mobilitat no poden anar-hi, en aquest cas també es voldrà portar la Casa de la festa, per exemple a residències per a la gent gran i centres de dia.

11.4. MATERIAL DIDÀCTIC COMPLEMENTARI

L'equip d'educadores de la Casa de la Festa, haurà de comptar amb material complementari per fer les visites a l'espai museístic, però també en altres espais fora d'aquesta institució, i en aquest cas una bona eina seran les maletes didàctiques. Una maleta didàctica que ajudarà a transmetre el contingut de les festes de Vilanova i la Geltrú, des d'una perspectiva més vivencial. En aquest sentit, es plantejarà com una capsa on trobar tots els elements indispensables per parlar sobre les festes de la ciutat, en aquest sentit, trobarem, objectes relacionats amb la festa dels Tres Tombs, com per exemple picarols, alguna reproducció d'un guarniment de cuir, un carro a petita escala, entre altres possibles objectes. En el marc de la festa del Carnaval, trobaríem un guixot, l'antic caramel que es tirava antigament a les comparses, una espiga d'ordi, un picamatalassos, plomes i mel, una merenga o una recepta de com es fa el xató. En el marc de la Festa Major i el Corpus doncs trobaríem per exemple, una maqueta de com és un gegant per dins, un saquet amb serradures de colors, una reproducció d'un coet i del sistema de subjecció que porten les bèsties de foc de la ciutat, un retall de la xarxa vermella que vesteix la mulassa, entre altres elements.

Figura 98. Visites del Ball de Diables de Vilanova a les escoles de la ciutat. Font: Ball de Diables de Vilanova i la Geltrú.

Figura 99. Alumnes de l'Escola Aragai de Vilanova i la Geltrú, fent un taller de dibuix a l'espai expositiu la Sala. Font: La Sala.

Figura 100. Visites del Ball de Diables de Vilanova a les escoles de la ciutat. Font: Ball de Diables de Vilanova i la Geltrú.

PUNTS CONCLUSIUS:

1. Aquestes són un seguit de propostes, que per la seva realització sempre haurà d'anar lligada amb la disposició de l'empresa encarregada d'agafar la responsabilitat de portar l'equip educatiu de la present institució.
2. A més, gran part d'aquestes activitats proposades, s'hauran de realitzar i organitzar conjuntament amb les entitats festives de Vilanova i la Geltrú.
3. Tota activitat organitzada per la Casa de la Festa, haurà de ser anunciada per mitjà de la seva pàgina web, de les seves xarxes socials i per tots els canals disponibles, per aconseguir màxima afluència de públic participant.

12. CALENDARI

En el següent apartat es presentarà el calendari d'execució del projecte, davant l'envergadura d'aquest projecte, es planteja una programació a cinc anys vista, que s'ha d'iniciar al 2023 i acabar-se el 2027.

	2023				2024				2025				2026				2027			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Pla director i Pla executiu																				
Redacció del pla director																				
Redacció del projecte executiu																				
Recerca de finançament																				

Concurs per l'adjudicació de les obres de rehabilitació de l'edifici de les Calderes																			
Rehabilitació de l'edifici de Calderes																			
Concurs per adjudicar l'empresa encarregada d'executar la museografia																			
Execució del contingut museològic																			
Execució de la museografia																			
Construcció i impressió dels elements de suport expositiu																			
Construcció del material escenogràfic i d'ús didàctic																			

13. PRESSUPOST

COST D'IMPLEMENTACIÓ DEL PROJECTE	
Conceptes:	Preu:
Rehabilitació de l'edifici	2.000.000 €
Condicionament com a museu, biblioteca i espai polivalent	1.000.000 €
Producció del projecte bàsic i executiu sobre la Casa de la Festa	5.000 €
Projecte museològic	
Comissariat	10.000 €
Documentació	4.000 €
Producció i execució del text i de les traduccions	3.000 €
Disseny de la museografia	14.000 €
Producció audiovisuals	7.000 €
Drets d'autors	5.000 €
Total	43.000 €
Projecte museogràfic	
Producció i muntatge dels envans de separació de pladur	20.000 €
Pintura	5.000 €
Bases de fusta per ús expositiu d'elements	3.500 €
Producció i adquisició d'expositors vitrina	8.000 €
Contingut gràfic sobre vinil	15.000 €
Televisors	11.400 €
Suport de paret pels televisors	700 €
Impressió de fotografies sobre cartró ploma	20.000 €
Repliques i construccions escenogràfiques	50.000 €
Enginys metàl·lics de suport	5.000 €
Tanques de protecció	600 €
Cartelles i codis QR	1.500 €
Equip de so	3.000 €
Elements per a la conservació dels objectes exposats	3.000 €

Material per a ús didàctic	10.000 €	
Ulleres de realitat virtual i el seu equip tècnic	6.000 €	
Conservació i restauració dels objectes a exposar	25.000 €	
	Total	187.700 €
Imprevistos		21.300 €

PARTIDES PREVIST PER SUFRAGAR L'IMPLEMENTACIÓ DEL PROJECTE	QUANTITAT
Partida dins del Pressupost General de l'Estat per l'any 2023	2.000.000 €
Fons municipals (Pressupostos participatius 2022)	100.000 €
Diputació de Barcelona	200.000 €
Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura	500.000 €
Patrocinadors privats	500.000 €
TOTAL PREVIST:	3.300.000 €

PRESSUPOST TOTAL AMB RELACIÓ A LA IMPLEMENTACIÓ DE LA CASA DE LA FESTA:	
PARTIDES PREVISTES PER SUFRAGAR L'IMPLEMENTACIÓ DEL PROJECTE	3.300.000, 00 €
COST TOTAL DE LA IMPLEMENTACIÓ DEL PROJECTE	- 3.300.000, 00 €

COST DEL FUNCIONAMENT ORDINARI		Preu:
Concepte:		
Capítol 1		
Director	40.586,49 €	
Tècnics (2)	56.002,52 €	
Total		96.589, 01 €
Manteniment		20.000 €
Serveis externs		
Servei Educatiu	7.500 €	
Servei de Conservació i Restauració	7.500 €	
Servei de Publicitat i Comunicació	7.500 €	
Neteja	7.500 €	
Total		30.000 €
Activitats		25.000 €

INGRESOS PREVISTOS PEL FUNCIONAMENT ORDINARI		QUANTITAT
Ajuntament de Vilanova i la Geltrú		40.000 €
Recursos Propis		
Visites i Activitats	10.589,01 €	
Lloguer d'espais	17.000 €	
Productes de Marxandatge	20.000 €	
Total		47.589, 01 €
Patrocinadors		35.000 €
Subvenció: Diputació de Barcelona (Activitats i exposicions sobre Cultura Popular)		24.000 €
Subvenció: Generalitat de Catalunya (Departament de Cultura)		25.000 €

PRESSUPOST TOTAL AMB RELACIÓ AL SEU FUNCIONAMENT ORDINARI	
INGRESOS PREVISTOS PEL FUNCIONAMENT ORDINARI	171.589, 01 €
COST DEL FUNCIONAMENT ORDINARI	- 171.589, 01 €

PUNTS CONCLUSIUS:

1. Amb el pressupost desglossat, aquest projecte només podrà ser viable econòmicament parlant, si des d'un origen s'ubica a l'edifici de les Calderes, ja que la despesa en la rehabilitació de l'edifici, que és el cost més elevat del projecte, ja quedaria coberta.
2. Si no s'ubiqués en aquest espai, el projecte incrementaria considerablement el seu cost, el que dificultaria molt la seva realització.
3. Perquè el projecte sigui viable, els serveis de comunicació i d'educació, hauran de ser externalitzats, a més d'altres serveis.
4. A part dels recursos que pugui generar mateixa institució, aquesta necessitarà el suport econòmic, per mitjà de subvencions, tant de l'Ajuntament, com de la Diputació de Barcelona i de la Generalitat.

Figura 101. Ou com balla a la plaça Lledoners durant el Corpus de la Geltrú en la dècada dels anys 90. Font: Arxiu Masana Artigas.

14. CONCLUSIONS

El projecte que es desenvolupa en el present document busca construir el centre de referència de la cultura popular i festiva de Vilanova i la Geltrú. Un projecte molt ambiciós, però necessari per a una ciutat que sempre s'ha fet gala de les seves tradicions festives. Tal com ja s'ha detallat en el present treball, és un projecte amb llarg recorregut històric i amb cert suport polític al darrere. Tot i que a tall personal, ho poso bastant en dubte, ja que durant la realització d'aquest projecte, tot i intentar-me posar en contacte amb l'ajuntament, les seves respostes sempre han sigut les mateixes, donar llargues sota la premissa que estan molt ocupats.

Si es té en compte l'aposta que s'ha fet perquè l'espai de la Sala, sigui un lloc temporal on realitzar exposicions sobre temes festius, fins que no es tingui un projecte definitiu de com s'ha de ser i estar ubicada aquesta Casa de la Festa. Això vol dir, que suposadament s'està treballant sobre el tema. Aquí, se'm planteja un dubte interessant, l'alcaldia, concretament la regidoria de cultura, ja està contenta amb aquesta solució de mínims, o realment s'està treballant en un projecte real? Un projecte, que si existeix, no entenc per què no se m'ha facilitat el seu accés.

Ara bé, tornant al projecte, i després de presentar-lo, tot fent èmfasi tant els seus punts forts, com les seves possibles mancances, s'observa que pot ser un projecte molt interessant per la ciutat, i que a més, es tenen els recursos per poder tirar-lo endavant. Tal com ja s'ha comentat, tens un espai, com és l'edifici de les Calderes, que actualment ja compta

d'una partida econòmica per la seva rehabilitació. Concretament, parlem de dos milions d'euros que procedeixen directament dels Pressupostos de l'Estat, i que han de servir per a la seva rehabilitació. Un fet que com ja s'ha vist, se li ha de sumar a la qüestió que és un espai que a hores d'ara no té un ús assignat, a part dels desitjables que ha exposat els veïns a l'ajuntament. Una exposició de desitjos que ha fructificat amb la decisió del govern municipal sortint, amb la voluntat que aquest edifici ha d'esdevenir en un espai que treballi per la memòria i la cohesió social. Uns usos, que a parer meu, acostumen a ser els mateixos de sempre, centres cívics, biblioteques, etc.; que s'elegeixen quan no saps molt bé que fer amb un edifici, i no entens el potencial que pot arribar a tenir. En aquest sentit, una Casa de la Festa pot encaixar perfectament amb aquesta idea de ser un espai que treballi per la cohesió social i la memòria. Ja que, sincerament, que hi ha més inclusiu que les festes populars, on tothom està convidat a participar.

El fet de tenir una visió diferent i que s'allunya de la poca seriositat vers un projecte d'aquestes dimensions que ha mostrat l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, ha generat que el present projecte s'ha realitzat com a quelcom allunyat del secretisme polític que ha marcat la ciutat durant aquesta última legislatura. I amb aquest, s'intenta donar un aire fresc a com podria ser una Casa de la Festa vilanovina pensada per la seva ciutadania i oberta a tothom. Davant la immensitat de patrimoni festiu que posseeix la ciutat, aquest projecte intenta ser el punt de partida per posar les bases d'un futur projecte executiu fet amb ets i uts, i que doni les indicacions definitives de com s'ha de materialitzar aquest nou equipament. Un fet que sincerament, veig molt difícil que s'aconsegueixi portar a la realitat, si no es deixa d'una vegada els interessos partidistes, i es treballi per fi, de manera conjunta amb les entitats de la ciutat.

En aquest sentit, s'ha d'afirmar que aquest projecte s'ha realitzat amb tota la il·lusió possible per part del seu redactor, un gran amant de la cultura popular de la ciutat, que vol veure com Vilanova i la Geltrú, la seva ciutat de tota la vida, tingui un espai en condicions per parlar sobre les seves festes, i exposar el patrimoni festiu més rellevant que conserva. I evitar d'aquesta manera una pèrdua de tot aquest passat, que es pugui produir a causa d'alguna negligència comesa. Com pot ser per exemple, que en algun magatzem municipal o privat, lloc habitual on és mal guarda part d'aquest patrimoni, es produeixi qualsevol classe de desgràcia, com per exemple, un incendi, goteres o vés a saber el què. Ja que hem de tenir en compte que la majoria d'aquests magatzems, tant de propietat pública com privada, es mantenen de manera molt precària. Tal com va passar, ja fa uns anys, amb l'incendi que va destruir el Teatre Apol·lo, un espai que estava catalogat com a BCIL, però que fins a la seva destrucció, era un lloc que presentava un molt mal estat de conservació, però, tot i això, era utilitzat per la brigada municipal com a magatzem.

Així doncs, només vull acabar, tot convidant a tothom, que es llegeixi en detall aquest escrit, i que vegi que realment és necessari una Casa de la Festa a Vilanova, i que realment la seva existència seria un element beneficiari per la ciutat. Fent entendre a tothom, que la cultura festiva de Vilanova i la Geltrú, no són només els festivals de música, com el Vida o el Tingladu, ni el Carnaval, sinó que és molt més. I fer el pas per apostar per la importància del patrimoni immaterial, com a altres ciutats de Catalunya ja han entès i fet. Perquè encara que alguns no ho vulguin acceptar, també és història i a més rellevant, de la nostra ciutat.

Figura 102. Vestits del Ball de Diablers de Vilanova i la Geltrú pintats per l'Enric Cristòfol Ricart. Exposats en motiu de l'Exposició feta a la Sala, titulada "Obres d'art sota el Foc". Font: Arxiu Masana Artigas.

15. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

15.1. BIBLIOGRAFIA

- AA. VV. (1997). *FESTART: L'art de la festa, festa de l'art*. Gràfiques Ferpala.
- AA. VV. (2009). *Ara vénen els gegants*. El Cep i la Nansa edicions.
- AA. VV. (2009-2010). *Inventari del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Ambiental*. Servei de Patrimoni Arquitectònic Local, Diputació de Barcelona.
- AJUNTAMENT DE VILANOVA. (2018-2019). *Perfil turista Vilanova i la Geltrú 2018-2019*. LABturisme.
- ARDÈVOL I JULIÀ, L. (2015). *Catàleg de Gegants Centenaris de Catalunya*. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- ARXIU COMARCAL DEL GARRAF. (2006). *Els nostres fotògrafs Ramir Horro i López* (Vol. 1). Cep i la Nansa edicions.
- ARXIU COMARCAL DEL GARRAF. (2006). *Els nostres fotògrafs Jordi Mas i Morando* (Vol. 2). Cep i la Nansa edicions.
- ARXIU COMARCAL DEL GARRAF. (2012). *Els nostres fotògrafs Joan i Ramon Bellmunt* (Vol. 3). Cep i la Nansa edicions.
- ARXIU COMARCAL DEL GARRAF. (2015). *Els nostres fotògrafs Joan Artigues* (Vol. 4). Cep i la Nansa edicions.
- ARXIU COMARCAL DEL GARRAF. (2017). *Els nostres fotògrafs Francesc de Sales Ferrer Ferret, Alfonso Foradada Coll i Jordi Ferret Isern. Tres mirades al llarg del segle XX vilageltrunenc* (Vol. 5). Cep i la Nansa edicions.
- ARXIU COMARCAL DEL GARRAF. (2018). *Els nostres fotògrafs El Fons del "Archivo Fotográfico de Villanueva y Geltrú". La Secció Fotogràfica del Centre d'Estudis de la BMB* (Vol. 6). Cep i la Nansa edicions.
- ARXIU COMARCAL DEL GARRAF. (2022). *Els nostres fotògrafs Ramir Horro i López (II). 1968/1980* (Vol. 7). Cep i la Nansa edicions.
- BELLAS MELGOSA, L. À. (2020). La Festa entra al Museu. La museïtzació del patrimoni immaterial a Catalunya. Comunicació: *I Congrés Català d'Antropologia (COCA)*. Universitat Rovira i Virgili.

- DIARI DE VILANOVA. (11 d'abril de 1986). Restaurat l'antic «Drac de Vilanova» amb motiu de la propera exposició de bestiar popular.” *Diari de Vilanova*.
- DURAN ESTEVA, X. (2014). *Vilanova és Comparses!: 1955-2013. Una mirada als últims 59 anys de Les Comparses. L'Univers Comparses, Evocacions, Instantànies, Dades* (Vol. 1). Oasillibres.
- FERRER ALÒS, L. (2015). *Eines i feines dels oficis* (Vol. 4). BRAU.
- FERRER I SOLER, A.; ANGUERA I LLAURADÓ, A. (1964). *Llibre dels Gegants i demes entremesos populars de Vilanova i la Geltrú*. Joan Rius i Vila, Editor.
- L'HORA DEL GARRAF. (29 d'agost de 1997) “Un vilanoví recupera i restaura el Drac Vell”. *L'Hora del Garraf*,
- LLEÓ I ALBÀ, A. (2000). *L'Abans: El Garraf. Vilanova i la Geltrú. Recull fotogràfic 1873-1965*. Efadós Editorial.
- LÓPEZ, A. i FONTS, C. (4 d'agost de 1978).“Els nostres balls o entremesos populars, avui”. *Diari de Vilanova*.
- LÓPEZ MORALES, S. (2019). *Recobrament de l'edifici de calderes de la fàbrica Pirelli: Nou ús del patrimoni industrial vilanoví* [Premis a treballs de recerca de la UdL]. Universitat de Lleida.
- MART, C. (2021). *Dades Sociodemogràfiques de VNG l'any 2021*. Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.
- MARTORELL, J.; GILBERT, T. i CASTRO, C. (2003). *Sant Antoni Abat i els Tres Tombs de Vilanova: La gran festa d'un sant barbut*. Biblioteca Antina.
- MASANA MERCADÉ, S. (1991). *Festes i Places de Vilanova i la Geltrú per S. Masana: Records del passat, imatges pel futur*. Gràfiques Ferpala.
- MASANA SOLER, H. (2021). *Retrobestiari: 40 anys del renaixement del bestiar fantàstic i popular de Catalunya*. Edicions Morera, SL.
- OBSERVATORI DEL TURISME A BARCELONA. (2020). *Informe de resultats perfil i hàbits dels turistes a l'entorn Barcelona 2020*. Observatori del Turisme a Barcelona, ciutat i regió.
- RAMOS GONZÁLEZ, M. A. (2022). *Diagnosis del edifici de las calderas de la antigua fábrica Pirelli, Vilanova i la Geltrú* [Projecte Final de Màster Oficial]. Universitat Politècnica de Catalunya.
- REDACCIÓ. (2000). “Els Balls Blancs. Reportatge: Festa Major”. *Revista 08800*.
- RUÍZ DE CASTANYEDA I CAMPAMÀ, J. (2003). *Drac de la Geltrú: 25 anys vivint la Festa*. El Mèdol.

ÚBEDA, J. (13 de maig del 1983.) “Cinqué aniversari del drac de la Geltrú”. *Diari de Vilanova*.

ÚBEDA, Jordi. (22 d’abril de 1986). “Cita festiva de todo el “bestiari” de Catalunya. *El Periódico*.

VILARRÚBIAS CUADRAS, D. i HERRERO CALVO, F. (2022). *L’Arboç i els diables penedesencs: Els parlaments, elements característics d’un model*. LlopArt Edicions.

15.2. WEBGRAFIA

ACN, R. (2022). *Vilanova i la Geltrú dedica un espai permanent a la cultura popular i tradicional*. EIXDIARI. (Consultat el 11 de maig del 2023). Enllaç:

<https://www.eixdiari.cat/cultura/doc/101170/vilanova-i-la-geltru-dedica-un-espai-permanent-a-la-cultura-popular-i-tradicional.html>

ADMINISTRADOR. (2022). *Els pressupostos de l’Estat inclouen 2 milions d’euros per recuperar l’edifici de les Calderes de Vilanova i la Geltrú - arqxaq*. arqxaq. (Consultat el 25 d’abril del 2023). Enllaç: <https://arqxaq.es/els-pressupostos-de-lestat-inclouen-2-milions-deuros-per-recuperar-ledifici-de-les-calderes-de-vilanova-i-la-geltru/>

AJUNTAMENT D’ALGEMESI (2021). *Algemesi - Museu de la Festa*. (Consultat el 13 de maig de 2022). Enllaç: <http://www.museuvalenciadelafesta.com/es>

AJUNTAMENT DE REUS. (2022). *Ara toca festa | Museu de reus*. (Consultat el 12 de maig de 2022). Enllaç: <https://www.museudereus.cat/exposicio/ara-toca-festa>

AJUNTAMENT DE TARRAGONA. (2022). *Casa de la Festa: santa Tecla Tarragona*. (Consultat el 11 de maig de 2022). Enllaç: <https://www.tarragona.cat/cultura/festescultura-popular/santa-tecla/casa-de-la-festa/casa-de-la-festa>

AJUNTAMENT DE VILANOVA I LA GELTRÚ. (2021). *Festa*. (Consultat el 15 de maig de 2022). Enllaç: <https://www.vilanova.cat/festa>

AJUNTAMENT DE VILANOVA I LA GELTRÚ. (2022). *El futur de l'edifici de les Calderes es decidirà amb un procés de participació ciutadana*. (Consultat el 9 de desembre del 2022). Enllaç: https://www.vilanova.cat/noticies/detall?id=99996768&fbclid=PAAabi5bCs1FwthmivLBLGQwfYuZty_dDJ2GjxvbE-6xUvnX11bWsteunB4yI

BAYARRI, M. (2016). La Casa de la Festa de Vilanova i la Geltrú dona a conèixer el seu projecte a l'església dels Josepets. *EIXDIARI*. (Consultat el 5 de maig del 2023). Enllaç: <https://www.eixdiari.cat/cultura/doc/60295/la-casa-de-la-festa-de-vilanova-i-la-geltru-dona-a-coneixer-el-seu-projecte-a-lesglesia-dels-josepet.html>

CASA CARNAVAL SANTA CRUZ. (2017). *Casa del Carnaval de Santa Cruz de Tenerife*. (Consultat el 14 de maig del 2022). Enllaç: <https://casacarnavalsantacruz.com/>

CASA DE LA FESTA DE VILAFRANCA. (2022). *Inici | casafm.vilafranca.cat*. (Consultat el 15 de maig del 2022). Enllaç: <https://cfm.vilafranca.cat/>

CASA DELS ENTREMESOS. (2021). *Inici | La Casa dels Entremesos*. (Consultat el 12 de maig de 2022). Enllaç: <https://www.lacasadelsentremesos.cat/>

INFOCIUDAD (2020) *Museu faller de València - València*. (Consultat el 14 de maig de 2022). Enllaç: <https://www.valencia.es/-/infociutat-museu-faller-de-valencia>

LLEÓ, J. (2022). L'edifici de les calderes de Vilanova és una “joia arquitectònica” amb qualitats “només comparables a les catedrals”. *EIXDIARI*. (Consultat el 31 de maig del 2023). Enllaç: <https://www.eixdiari.cat/cultura/doc/102787/edifici-de-les-calderes-de-vilanova-es-una-joia-arquitectonica-amb-qualitats-nomes-comparables-a-le.html>

MAISON DES GÉANTS. (2021). *Le Musée – Maison des Géants*. (Consultat el 15 de maig de 2022). Enllaç: <https://maisondesgeants.be/le-musee/>

MUSEU VIRTUAL DEL CARNAVAL DE VILANOVA I LA GELTRÚ. (2020). *Museu Virtual del Carnaval de Vilanova i la Geltrú*. (Consultat el 15 de maig de 2023). Enllaç: <https://carnavaldevilanova.cat/el-nostre-carnaval/museu-virtual-del-carnaval/>

REDACCIÓ. (2012). *Solsona reestrena el Quarto dels Gegants. Regió7*. (Consultat el 13 de maig de 2022). Enllaç:

<https://www.regio7.cat/solsones/2012/05/23/solsona-reestrena-quarto-dels-gegants-50572782.html>

REDACCIÓ. (2013). Reobren el debat sobre la Casa de la Festa de Vilanova. *EIXDIARI*. (Consultat el 10 de febrer del 2023). Enllaç: <https://www.eixdiari.cat/cultura/doc/41602/reobren-el-debat-sobre-la-casa-de-la-festa-de-vilanova.html>

REDACCIÓ. (2022). *La Sala es convertirà en la Casa de la Festa de Vilanova i la Geltrú*. *EIXDIARI*. (Consultat el 2 de maig del 2023). Enllaç: <https://www.eixdiari.cat/cultura/doc/101086/la-sala-es-convertira-en-la-casa-de-la-festa-de-vilanova-i-la-geltru.html>

SOLSONA, N. (2022). Lo Cal Boig obre portes. *Nació Digital*. (Consultat el 13 de maig de 2022). Enllaç: <https://www.naciodigital.cat/naciosolsona/noticia/38358/cultura-i-mitjans/lo-cal-boig-obre-portes>

TURISME BERGA (2020). *Casa de la Patum*. (Consultat el 16 de maig del 2022). Enllaç: <http://www.turismeberga.cat/que-fer/turisme-cultural/museus-i-sales/item/356-casa-de-la-patum/356-casa-de-la-patum>